

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

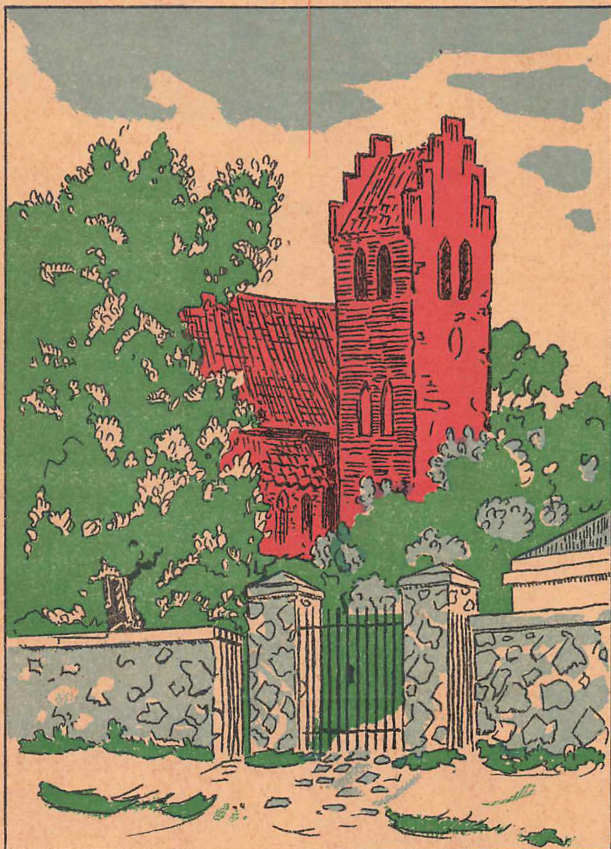
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LYNGBY-BOGEN

1935

UDGIVET AF
HISTORISK-TOPOGRAFISK SELSKAB
FOR LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Historisk-topografisk Selskab for Lyngby-Taarbæk Kommune.

Selskabet er stiftet ved et Møde paa Grundtvigs Højskole den 27. Oktober 1927 og har til Formaal at vække Interesse for og fremskaffe og udbrede Oplysning om Lyngby-Taarbæk Kommune i Fortid og Nutid i historisk, topografisk, økonomisk og kulturel Henseende. Formaalet søges opnaaet ved Arbejde i Studiekredse, ved Afholdelse af Foredrag og ved Udgivelse af Skrifter.

Medlemsbidraget er 2 Kr. aarlig for det første Medlem af en Husstand, 1 Kr. for hvert af de øvrige.

Lyngby Bibliotek modtager Indmeldelse af nye Medlemmer.

Byggeforhold i Lyngby-Taarbæk Kommune efter 1870.

Af Kommuneingeniør *J. A. C. Rastrup.*

Kongens Lyngby har langt tilbage i Tiden været en forholdsvis stor Landsby.

Omkring 1760, før Udskiftningen af Gaardene foretoges (1778), og den ny Kongevej anlagdes (1764—1777), bestod Byen af den gamle Bondeby paa Bakken Nord for Kirken og nogle faa Landsteder.

I Kommunen var der de andre Landsbyer Virum og Lundtofte samt Fiskerlejet Taarbæk, men ialt var der i hele Kommunen i 1769 kun 1496 Indbyggere.

Efter Kongevejens Anlæg dannedes der i Kongens Lyngby en ny Bydel langs denne, saaledes at der nu var to Bydele, den gamle Bondeby oppe mod Nord paa Bakken, af hvilke en Del var de Gaarde, der udflyttedes efter Udskiftningen og omdannedes til Landsteder for velhavende Købstadsfolk, og saa den nye Bydel langs Kongevejen, hvor der efterhaanden kom en Del Smaahuse til Haandværkere og Smaafolk og en Del større og mindre Landsteder.

Denne Del omkring Kongevejen blev snart købstadlignende og har siden udviklet sig til at blive en ren Butiksbydel.

Virum beholdt sit Landsbypræg — for selve Byens Vedkommende lige op til vore Dage — men i Taarbæk kom ogsaa efterhaanden en Del Landsteder, saa denne By blev snart som den Dag i Dag en Fisker- og Landliggerby.

Hurtigt gik Bebyggelsen ikke. Endnu i 1870 var der i hele Kommunen kun 4296 Indbyggere, altsaa en Tredobling paa 100 Aar, men omkring 1870 begyndte der at ske forskellige nye Ting, som fik stor Betydning for Udviklingen.

Af størst Betydning blev vel nok Anlægget af Jernbanerne, først Klampenborgbanen med Klampenborg Jernbanestation umiddelbart ved Kommunegrænsen Syd for Taarbæk 1863 og derefter Nordbanen med Lyngby Station lige Syd for Lyngby By, hvor nu Teknisk Skole ligger. Denne Bane blev anlagt 1864.

Banen afskar ved Anlægget en Del af Lyngby Sø, saaledes at den høje Jernbanedæmning i mange Aar laa og spærrede selve Lyngby ude fra Lyngby Sø. Først omkring Aar 1920 blev der raadet Bod derpaa, idet Sogneraadet da sørgede for Adgang gennem Tunneler under Banen til Søen og anlagde en Søpromenade langs Jernbanen. Muligvis har denne Jernbanedæmning saaledes til syvende og sidst gavnet Kommunen som saadan, idet Adgangen til og langs Søen nu sikkert er betydelig bedre, end den vilde have været, hvis de private Villahaver som paa den anden Del af Søen havde grænset umiddelbart ud til Søen.

I Aarene efter Jernbanens Anlæg byggedes forskelligt, saaledes 1867 Landbrugsskolen i Lyngby og 1864 Taarbæk Kirke. Klampenborg Vandkuranstalt var allerede anlagt i 1845.

Medens Stigningen i Befolkningmængden i Aarene 1860—70 havde været ca. 30 om Aaret, blev den nu i Aarene 1870—90 det dobbelte, nemlig ca. 60 om Aaret.

Der begyndte saaledes at komme Gang i Byggeriet, og Forholdene medførte i det hele taget, at der rundt om i Landet skete større Bydannelser end hidtil.

Det viste sig da snart, at der tiltrængtes visse regulerende Bestemmelser med Hensyn til Byggeriet, dels med Hensyn til Brandfaren og Bygningernes Konstruktion — Samfundet var ikke tjent med, at Konstruktionerne udførtes saa daarligt, at der var Fare for Sammenstyrtinger eller for alt for hurtig Ødelæggelse af Bygningerne — dels med Hensyn til Bygningernes Beliggenhed i Forhold til Vejene og i Forhold til Naboegrunde, — undertiden saa man, at Bygninger var placerede ikke alene helt ud til Gader, men undertiden endog ude paa gamle Vejarealer — og endelig af Hensyn til de sanitære Forhold, idet man ikke kunde være tjent med, at Bebyggelsen var sundhedsfarlig.

Man havde jo ganske vist Lov om Brandpoliti paa Landet af 2' Marts 1861, i hvilken fandtes nogle Bestemmelser om Bygningers Afstand indbyrdes og fra Naboskel, men der var intet særligt Tilsyn med, at Loven blev overholdt, og der fandtes ikke i Loven alle de Bestemmelser, der kunde ønskes.

Lovgivningsmagten havde ogsaa Øjnene aabne for denne Sag. Den 17' Marts 1856 blev der givet en Bygningslov for København. Denne fulgtes den 12' Januar 1858 af en Bygningslov for Frederiksberg og den 30' December 1858 af en Bygningslov for Købstæderne. Dernæst kom den 19' April 1864 en Bygningslov for Handelspladserne, og endelig blev der den 11' Februar 1876 givet en Lov om Tilvejebringelse af Bygningsvedtægt for Landdistrikterne.

I Aaret 1868 havde Lyngby faaet sit første Sogneraad — (fra 1841 —1868 havde Kommunens Anliggender været administreret af et Sogneforstanderskab) — og man maa sige, at dette Sogneraad var vaagent, for samme Dag, den 11' Februar 1876, anmodede Sogneraadet „velbaarne

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

1855

Banelinien indlagt 1864.

R E
F U R E S Ø
S Ø

1000 M. 500 0 1000

Ø R E S U N D

A R I S K O N

B Å S E V O L D

J Æ G E R S B O R G

D Y R Ø H E D E

S o r g e n f r i S l o t

L y n g b y

J æ g e r s b o r g

H o v a r t s b o r g

O r d u p

H a l s e

S k a r s h o r e d

Hr. Kammerraad, Branddirektør Theill“ om at yde Sogneraadet Medhjælp ved Affattelse af et Bygningsreglement.

Branddirektør Theill — senere Justitsraad — havde godt Kendskab til Sagen, idet han i ca. 20 Aar havde været Medlem af Bygningskommissionen paa Frederiksberg og i 2 Aar havde været Bygningsinspektør i en Del af Brønshøj og et halvt Aar paa Amager.

Branddirektøren arbejdede hurtigt. Allerede den 3' November 1876 var Udkastet til Bygningsreglementet til Stede i Sogneraadets Møde og blev der gennemgaaet. Sogneraadet indsendte derefter Udkastet til Approbation i Justitsministeriet, men det maatte vandre mange Gange frem og tilbage mellem Ministerierne og Sogneraadet, inden det endelig havde en saadan Form, at Raadet kunde vedtage det og Ministeriet approbere det, hvilket skete den 15' August 1878.

De Punkter, der særlig har været Strid om, synes at være Kompetencespørgsmaal. Sogneraadet har gerne villet beholde en vis Myndighed over Kommissionen. Saaledes vilde Sogneraadet have Ret til at vælge Kommissionens Formand. Raadet maatte dog paa de fleste Punkter bøje sig.

En enkelt Bestemmelse fik Raadet dog ved stædigt at fastholde det indsat, nemlig at Reglementet skulde revideres hvert tredie Aar. Man har aabenbart ikke følt sig helt sikker paa, at Reglementet vilde virke, som Raadet ønskede det, og Raadet i Lyngby, der havde Peter Lund til Formand, vilde nok selv bestemme her i Kommunen.

Dette Kommunens første Bygningsreglement, som blev givet 2 Aar før Gentofte fik sit og 7 Aar før Søllerøds, havde iøvrigt set med Nutidens Øjne flere Fortrin fremfor de nærmest følgende reviderede Reglementer. Saaledes gjaldt dette første Reglement for hele Sognet, hvilket først igen blev indført i 1907 og da kun tildels.

Reglementet bestemte blandt andet, at Bygninger ikke maatte komme Vejmidten nærmere end 8 Alen. Dette nedsattes i 1884 til 6 Alen.

Der maatte ikke indrettes nogen Kælderbeboelse. Denne Bestemmelse gik ud i næste Reglement, og vi har først faaet den genindført i Reglementet af 1935.

Ethvert lukket Skur skulde, hvis det ikke var af Mur, ligge mindst 5 Alen fra Skellet.

Der maatte ikke indrettes Beboelse over Stalde. Begge disse Bestemmelser er ogsaa senere gaaet ud af Reglementet.

En enkelt Ting var dog nok for streng, nemlig Bestemmelsen om, at der skulde være 2 Trapper i ethvert Beboelseshus, hvor der var Beboelse i mere end een Etage, og hvor Grundfladen var større end 300 Kvadratalen.

En mærkelig Bestemmelse var det, at der ikke forredes Indskud i Gulve i Eenetageshuse, men derimod i Toetageshuse.

At Landboerne endnu havde stor Indflydelse, viser Bestemmelsen

om, at Avlsbygninger til Landbrug var undtaget fra Reglementets Bestemmelser.

Løvrigt indeholdt Reglementet mange gode Bestemmelser om Bygningers Konstruktioner m. m. og desuden Bestemmelser om Byggesagernes Administration.

Den første Bygningskommission sammentraadte derefter og holdt sit første Møde den 19' Oktober 1878.

I Følge Reglementet bestod Kommissionen af et af Amtet valgt Medlem, Arkitekt Hellborn af Lyngby, Ejer af „Gammel Rustenborg“, to af Sogneraadet valgte Medlemmer, Gaardejer Carl Lund, Lyngby, Ejer af „Carlshøj“, og Tømrermester B. Fagerlund af Taarbæk samt som fødte Medlemmer Politiasistenten i Lyngby, Blom, og Bygningsinspektøren.

Som Bygningsinspektør blev af Stiftamtet paa Sogneraadets Anbefaling ansat førnævnte Justitsraad Theill.

Politiasistent Blom indkaldte i Følge Stiftamtets Bestemmelse til Mødet og blev paa dette valgt til Kommissionens Formand og fungerede som saadan i 6 Aar.

Bygningsinspektøren havde forøvrigt en lidt uheldig Debut.

Den første Sag, der anmeldtes for Kommissionen, var fra Stiftelsen „Børnely“. Læge Brodersen anmeldte, at Stiftelsen den 19' September 1878 havde paabegyndt et Byggeforetagende ved den nuværende Børnelyvej. Bygningsinspektøren anmodede derefter om at faa tilsendt Tegninger og Beskrivelser. Dette nægtede Dr. Brodersen imidlertid under Henvisning til en Overgangsbestemmelse i Reglementet, hvorefter der ikke skulde gives Byggetilladelse for Bygninger, der var paabegyndt senest den 19' September, men Bygningsinspektøren holdt paa sit, hvorefter Dr. Brodersen klagede til Kommissionen, der efter at have gransket Reglementet maatte give Dr. Brodersen Ret.

Justitsraad Theills Virke som Bygningsinspektør blev meget kort. Han døde den 2' November 1878 efter at have fungeret siden den 20' September 1878.

Efter Justitsraad Theill blev Sønnen Arkitekt Andreas Theill konstitueret som Bygningsinspektør den 5' November 1878. Stillingen blev derefter opslaaet ledig, og der meldte sig 8 Ansøgere, men Arkitekt Theill havde jo den Fordel, at han var inde i Sagerne og kendt af Bygningskommissionens og Sogneraadets Medlemmer, og han blev derefter udnævnt til Bygningsinspektør den 22' Februar 1879.

Bygningsinspektør Theill havde hele sin Tid som Bygningsinspektør Kontor forskellige Steder i København.

Dette, at Bygningsinspektøren havde Kontor i København, var naturligvis en Ulempe for Kommunens Beboere.

Arkitekt Theill var Bygningsinspektør til 1' Januar 1904.

Bygningsinspektørens Løn bestod i Attestgebyrerne. Af Sogneraadets Behandling af Sagen om Indførelse af Bygningsreglement fremgik

det, at det havde været tillagt stor Betydning, at det ikke vilde koste Kommunen, d. v. s. Kommunekassen, noget at have en Bygningsinspektør. Efter Bygningsreglementet af 1884 fik Bygningsinspektøren dog en Løn af 200 Kr. foruden Attestgebyrerne. Denne Lønningsmetode blev ændret, da Kommuneingeniøren i 1904 blev Bygningsinspektør, idet da Lønnen blev fastsat uden Sportler.

Hvorledes var da Kommunens Bebyggelse, da den første Bygningskommission i 1878 begyndte sin Gerning?

I Kommunen var endnu ingen egentlige Udstykningsveje. Husene laa ved de gamle offentlige Veje: Amtsvejene, Kongevejen og Strandvejen, og de gamle Byveje, nemlig i Kongens Lyngby: Lundtoftevej, Fortunvej (nu Høstvej), Torvet (nu Peter Lundsvej), Asylstræde, Lyngbystræde, Nørregade og „Bag om Byen“ (nu Toftebæksvej), alle i den gamle Bydel, der kaldes Bondebyen. I den nyere Bydel ved Hovedgaden var der foruden selve Hovedgaden kun nogen spredt Bebyggelse ved Begyndelsen af Sidevejene til Hovedgaden, nemlig Bagsværdvej, Frederiksdalsvej (nu Hummeltoftevej), Jægersborgvej, Aastræde, Kirkestræde og „Stades Krog“ (nu Østergade) samt ved den nyanlagte Jernbanevej.

I Taarbæk var der foruden Bebyggelsen ved Strandvejen Bebyggelsen ved de nyanlagte Veje, Kirkevej og Asylvej.

I Virum var der kun Virum Gade og Virum Stræde.

I Frederiksdal var der lidt Bebyggelse ved Hummeltofte, Frederiksdal og Nybro.

I Brede var der Fabrikken og nogle Arbejderhuse ved I. C. Modevejsvej og Brede Allé.

I Fuglevad, Ørholm, Nymølle, Stampen og Raadvad var der Møllerne med Funktionær- og Arbejderboliger.

I Lundtofte var der lidt Bebyggelse ved Lundtoftevej og Sidevejene ved Nøjsomhedsvej og Lystoftevej.

I Hjortekær var der kun „Hjortekærshuset“.

Ved Fortunen var der bygget nogle enkelte Landsteder.

I Taarbæk var der foruden den gamle Fiskerbebyggelse en Del Landliggerhuse paa Søsiden af Strandvejen samt Kroen og Klampenborg Badeanstalt.

Politiaassistent, Justitsraad L. Blom.

Nord paa ved Kongevejen og Bredevej var der nogle enkelte Gaarde og Huse.

I hele Kommunen var der 1878 kun omkring 400 Gaarde og Huse, og Befolkningsmængden var ca. 4500.

Kommissionen tog straks kraftigt fat, og den modtog forholdsvis mange Anmeldelser om Byggeforetagender, ogsaa om saadanne Byggearbejder, som Folk den Dag i Dag er i Tvivl om, hvorvidt de skal anmeldes for Kommissionen.

Saaledes blev der anmeldt og ført Tilsyn med Opførelsen af en hel Del Telte paa Dyrehavsbakken, med Skure og med forskellige Facadeforandringer, f. Eks. en ny Spejlglasrude, et nyt Komfur, en ny Dør o. s. v.

Medens Anmeldelsernes Antal de første Aar laa omkring 70, var Antallet af nye Beboelseshuse kun 5—6, hvilket dog i Begyndelsen af Firserne steg til 10—20 pr. Aar.

Den første Kommission var ogsaa flittig til at afholde Møder. I de 6 Aar, den sad, afholdt den ialt 28 Møder, medens den Kommission, der blev valgt efter det nye Reglement i 1884 i de 7 Aar, den sad, kun afholdt 5 Møder, i de 4 af Aarene overhovedet intet Møde.

Under den første Kommission var Byggevirksomheden forholdsvis livlig i Taarbæk. I de 6 Aar byggedes der saaledes 20 nye Huse dernede.

Af bemærkelsesværdige nye Byggeforetagender i denne Kommissions Tid skal nævnes: Teglværket „Dana“ og Kroen i Ørholm 1881, Glasværket paa Bagsværdvej i Lyngby og Apothekeket i Taarbæk 1882.

Det synes ikke, som om Kommissionen har staaet sig særlig godt med Sogneraadet. Maaske har den været lidt for nidkær i Tjenesten og straffet lidt rigeligt med Bøder. Formanden var jo Byens Politiasistent.

Saaledes ser vi, at Frøken Feyerschou er blevet tiltalt ved Politiet for den alvorlige Forbrydelse at have hvidtet Palæet ud mod Gaden.

Vi ser, at Ejeren af „Nøjsomhed“ tiltales for at have opsat et nyt Komfur, at Veksellerer Green i Taarbæk tiltales for at have opført en aaben Træveranda uden Tilladelse o. s. v.

Sogneraadet har i hvert Fald syntes ivrigt efter at benytte sin Ret til at revidere Reglementet og særlig dettes Bestemmelser om Kommissionens S sammensætning.

Som Punkt 4 i Bygningskommissionens Møde for den 3' December 1881 finder vi saaledes følgende: „Da Lyngby Sogneraad i sit i Gaar afholdte Møde har vedtaget Forslag til en Ændring af Bygningsreglementet uden forinden at afæske Bygningskommissionen Erklæring, vedtog Kommissionen at andrage Amtet om at erholde det omhandlede Ændringsforslag tilsendt til Erklæring, saa meget mere som der ej heller af Kommissionen har været delegeret nogen af dens Medlemmer til Forhandling med Sogneraadet i den omhandlede Sag.“

Det ser for Resten morsomt ud, at Protokollen er vedtaget og medunderskrevet af Proprietær Carl Lund, der var Medlem af Kommissionen,

men desuden var Sogneraadsmlem og aabenbart et meget betydeligt Sogneraadsmlem, idet han i Aar 1882 blev valgt til Sogneraadformand efter Peter Lund og som Sogneraadsmlem var Medlem af det af Raadet nedsatte Udvalg til Udarbejdelse af det nye Reglement.

Af Sogneraadets Forhandlingsprotokol fremgaar det iøvrigt, at Politiasistent Blom, der var blevet Sogneraadsmlem 1883, og Proprietær Chr. Jacobsen (den senere Bygningskommissionsformand), der havde været Sogneraadsmlem siden 1865, til det sidste kæmpede for, at Reglementet skulde vedblive at omfatte hele Kommunen, hvilket ogsaa var meget paakrævet, da der allerede i 1882 og 1883 var paabegyndt Udstykninger i Lundtofte og Hjortekær af henholdsvis Proprietær Tryde, Egegaard, og Godsejer Hage, Dyrehavegaard.

Sogneraadet faar imidlertid efter en Del trælsomme Forhandlinger sit nye Forslag approberet tre Aar senere, dog med nogle Ændringer, og der valgtes da en fuldstændig ny Kommission kun med Undtagelse af Bygningsinspektøren, som man dog vistnok „rakte Silkesnoren“, idet man gjorde Bygningsinspektørens Vilkaar og Myndighed betydelig ringere og dernæst spurgte ham, om han alligevel vilde fortsætte under disse daarlige Forhold. Det vilde han dog nok, og det gik iøvrigt saadan, at den nye Kommission af sig selv overdrog ham næsten hele den Myndighed, som han havde haft tidligere.

Den nye Kommission kom derefter foruden af Bygningsinspektøren til at bestaa af Kammerraad, Ingeniør, cand. polyt. C. Reimers af Lyngby, Tømrermester P. Thoraldsen af Taarbæk, valgt af Sogneraadet, Skovfoged, Jagtjunker S. Petersen, Klampenborg, valgt af Amtet, samt som født Medlem Formanden for Sundhedskommissionen, Proprietær J. Carlsen, Brede Ladegaard. Kommissionen valgte Ingeniør Reimers til Formand.

Ingeniør Reimers havde været Ingeniør for Vandbygningsvæsenet, bl. a. ved Anlæg af Havnen i Frederikshavn, Esbjerg og ved Pontonbroen i Aalborg.

Han var først flyttet til Lyngby 1882 og flyttede en halv Snes Aar senere paany bort og døde i København 1912.

Han synes at have været en bestemt Mand, der afgjorde de fleste Sager uden Forhandling med de øvrige Medlemmer af Kommissionen, bortset fra Bygningsinspektøren.

Kammerraad, Ingeniør, cand. polyt.
C. Reimers.

I 4 af hans 7 Funktionsaar afholdtes slet ikke Møde.

Det Reglement, denne Kommission fik at arbejde med, var i mange Henseender betydelig ringere end det første.

Det omfattede saaledes ikke hele Kommunen, men kun den allerede bebyggede Del af Lyngby og af Taarbæk.

Bygningsinspektørens Autoritet var som omtalt formindsket. Han skulde kun være Kommissionen behjælpelig med at føre Tilsyn med Bygningers Opførelse, medens Kommissionen selv bestemte, hvem af dens Medlemmer der skulde modtage Anmeldelsen og give Byggetilladelsen.

Det var heller ikke alle Tilbygninger og Ombygninger, der faldt ind under Reglementets Bestemmelser. Hvis Bygningskommissionen mente, at en Ombygning faldt ind derunder og stillede Forlangende om, at den skulde opfylde Reglementets Bestemmelser, skulde Kommissionen ledsage sit Forlangende med Grunde.

Endvidere var der de tidligere omtalte ringere Bestemmelser vedrørende Afstand fra Veje, Kælderbeboelse og Beboelser over Stalde m. m.

I Stedet for Jagtjunker Petersen indvalgte Amtet i 1887 Gartner Chr. Nielsen af Ny Taarbæk. Han blev siddende som Medlem af Kommissionen i 24 Aar.

De skiftende Formænd for Sundhedskommissionen indtraadte automatisk. Efter Proprietær Carlsen Proprietær Lars Jørgensen, derefter Købmand Sophus Lund, derefter Proprietær Mürer og i 1899 Kaptajn C. Nørgaard.

Formanden for Bygningskommissionen Ingeniør Reimers trak sig i Januar 1892 tilbage og efterfulgtes af Proprietær, Kammerraad Chr. Jacobsen, Lyngby, valgt af Sogneraadet, og som i Kommissionen straks blev valgt til Formand.

I Ingeniør Reimers's Tid skete der ikke meget Bryggeri. De vigtigste Byggeforetagender var Menighedshuset i Aastræde 1887 og den nye Jernbanestation i Lyngby 1890 og det deraf følgende Anlæg af Jernbanevej og Jernbaneplassen, ved hvilke Veje der snart byggedes nogle Bygninger.

Dog maa bemærkes, at Binders Fabrik opførtes ved Kongevejen og Lille Lyngby Sø i 1891, og dermed indlededes det livlige Fabriksbyggeri i Halvfemserne.

Den maaske interessanteste Kommissionssag i hele Kommissionens Historie skete ikke desto mindre i Ingeniør Reimers Formandstid.

Da Afgørelsen af denne Sag fik meget stor Betydning for Kommissionens senere Arbejde og for Bebyggelsen i Kommunen, skal den her ganske kort refereres:

To Taarbækfiskere, Jens Bentsen og Johannes Sørensen, gør den 7' Marts 1890 Formanden opmærksom paa, at deres Nabo, Fisker Anders Olsen, vil opføre en Bygning kun 2 Alen fra en straatækt Bygning, hvilket de mener er i Strid med Brandpolitiloven.

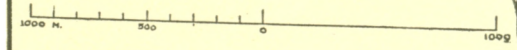
Imidlertid approberer Bygningsinspektøren alligevel Byggesagen, da

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE
1900

ÖRESUND

ESÖ
FURESÖ

Søllerød

JÆGERSBORG HEGN

Ermitagen

JÆGERSBORG DYREHAVE

Lyngby

Bågesværd

Jægersborg

Skovshoved

den indkommer fra Fisker Olsen, idet den ikke strider mod Bygningsreglementet. De to Fiskere klager derefter til Stiftamtet, og dette resolverer, at Afstandsbestemmelserne i Brandpolitiloven skal overholdes.

Dette refererer Ingeniør Reimers til Sogneraadet og nedlægger samtidig sit Mandat.

Sogneraadet anmoder imidlertid Ingeniør Reimers om at fortsætte og meddeler, at Sagen bør indbringes for Ministeriet.

Først paa dette Tidspunkt refererer Ingeniør Reimers Sagen for Kommissionens øvrige Medlemmer. Disse slutter sig til Ingeniør Reimers' Standpunkt og indbringer Sagen for Justitsministeriet.

Den 23' Marts 1891 modtoges derefter Justitsministeriets Afgørelse. Denne gav fuldstændig Kommissionen Medhold og fastslog, at Reglementets Bestemmelser skal træde i Stedet for Bestemmelserne i Brandpolitiloven.

Stiftamtmand Bache kommuniserer Kommissionen Skrivelsens Indhold til „behagelig Efterretning“, og der er ingen Tvivl om, at den har været behageligere for Ingeniør Reimers end for Stiftamtmanden selv.

Denne justitsministerielle Resolution var siden til megen Nytte her i Kommunen, idet man med den tætte Bebyggelse ellers maatte have forbudt Bebyggelse paa mange Grunde, fordi der allerede var opført Bygninger paa Nabogrunde i en saadan Afsand, at Brandpolitilovens Afstandsbestemmelser ikke kunde overholdes.

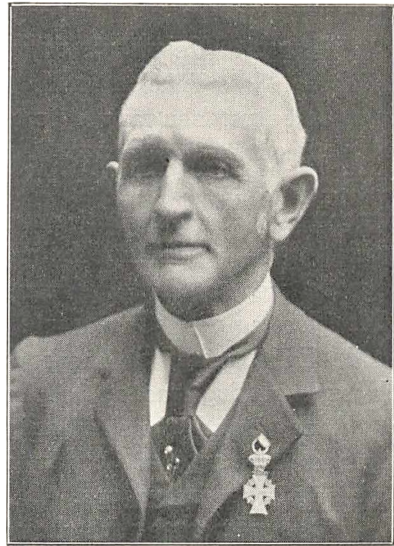
Bygningsreglementets Afstandsbestemmelser var betydelig mildere, hvorfor Bebyggelse efter Reglementet kunde ske.

Kammerraad Chr. Jacobsen, der var af gammel Lyngbyslægt og havde været Ejer af „Krogbjerggaard“, var Formand for Kommissionen i 21 Aar.

I hans Formandstid begyndte en stor Udvikling af Bebyggelsen, dels foraarsaget af et stort Fabriksbyggeri, dels af store Spekulationsudstyknings af Bøndergaarde.

I 1892 paabegyndte Hasselbalch at bygge sin store Fabrik i Aastræde, og i 1894 byggedes Sukkerraffinaderiet, i 1895 Gasværket, i 1904 Vandværket, i 1905 Københavns Gardinfabrik ved Lyngby Sø, i 1906 Ravneholm Fabrik og i 1910 Merceriseringsanstalten ved Lyngby Sø.

Kloakering af de bymæssige Dele af Lyngby blev nu ogsaa foretaget i Aarene 1891—96.

Proprietær, Kammerraad
Chr. Jacobsen.

Lundtofte blev kloakeret 1892; i Hjortekær blev anlagt nogle Kloaker i 1895. I Taarbæk var en mindre Del af Byen allerede kloakeret i 1881.

Udførsel af Dag- og Natrenovation etableredes i Lyngby i 1892.

Alt dette havde Betydning for Bebyggelsen.

Størst Betydning fik dog de store Udstykningsforetagender.

Medens man tidligere havde været henvist til at bygge ved de gamle offentlige Veje, blev der nu af entreprenante Konsortier opkøbt forskellige Bøndergaarde, og paa Markarealer blev udlagt Veje, undertiden med Kloak, undertiden uden Kloak. Arealet blev saa inddelt i Villagrunde, og disse udbødes til Salg, undertiden ved Auktion.

Undertiden opførte Konsortiet selv en Række Huse paa Arealet for at friste andre til at bygge.

Mange af Vejene var dog meget daarligt anlagt. Ikke alene var Vejføringen i flere Tilfælde foretaget ganske uden Hensyn til Terrænet, men selve Vejbefæstelsen var ved flere af Udstykningsforetagenderne yderst ringe.

Grundene var mange Steder alt for store og de udstykkede Jordarealer i de fleste Tilfælde ret afsides beliggende, maaske fordi de paa disse Steder var billigst at erhverve, men maaske ogsaa — som tor Sorgenfrigaards- og Lille Ørholm Kvarterets Vedkommende — fordi man regnede med, at Lyngby-Vedbæk Banen, som anlagdes i Aaret 1900, vilde give en Del Udvikling i disse Kvarterer, idet denne Bane, som havde Endepunkt i Statsbanestationerne Lyngby og Vedbæk, fik Holdepladser ved Fuglevad og ved Lundtofte foruden andre Steder i Oplandet.

Paa Grund af den daarlige Planlæggelse af disse Udstykningsforetagender er mange af de den Gang udstykkede Grunde den Dag i Dag ikke solgt eller bebyggede.

Den allerførste Udstykningsvej i Lyngby var I. H. Mundtsvej ved Lottenborg, der byggedes i 1883. Kort Tid efter byggedes af Godsejer Hage Hjortekærvej og Trongaardsvej (Rolandsvej) og af Proprietær Tryde et Par Veje ved Egegaard, men først lige i Slutningen af Halvfemserne begyndte de rigtig store Byggefretagender.

I 1896 udstykkede Ejeren af „Rustenborg“, Tømremester Aller, denne Ejendom og anlagde Rustenborgvej. Omtrent samtidig anlagdes Rolighedsvej bag Gasværket, Baune Allé og de øvrige Veje ved Bagsværdvejs Begyndelse.

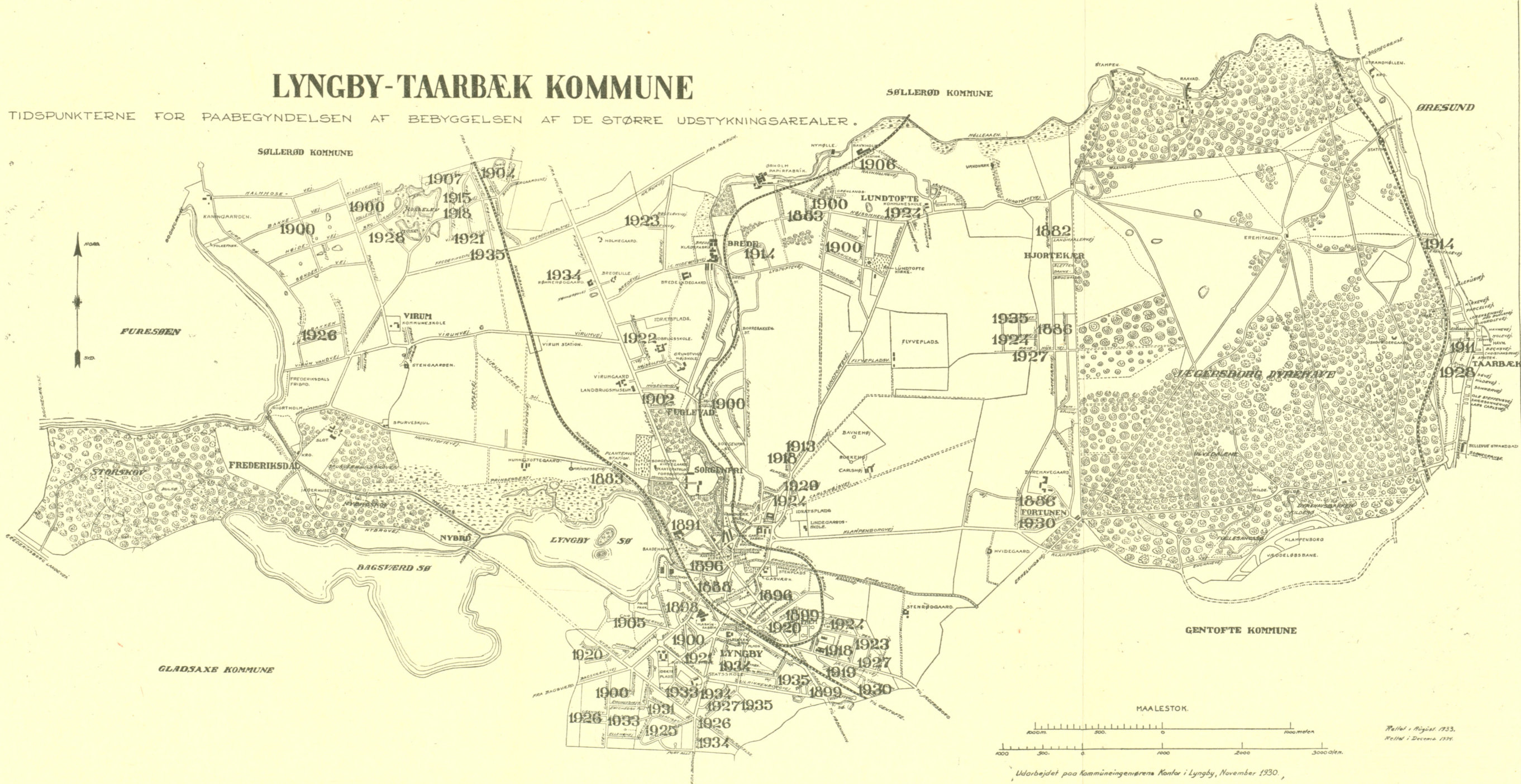
I 1899 udstykkedes Vintappervej-Kvarteret og Frem og i Aar 1900 Kanningaarden ved Furesøen, ligeledes Ørholm-Kvarteret ved Lundtofte, Stengaardskvarteret Syd for Lyngby og Sorgenfrigaards-Kvarteret Nord for Lyngby og i Aarene lige efter Aarhundredskiftet C. F. Holbechsvej-Kvarteret og Sorte Mose-Kvarteret lige Syd for Geels Skov og endelig i 1905 Engelsborg-Kvarteret. (Se iøvrigt hosføjede Plan).

Denne mægtige og af uhyre Optimisme prægede Udstykning forsynede Kommunen med saa mange Byggegrunde, at det først i de aller

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

TIDSPUNKTERNE FOR PAABEGYNDSELSEN AF BEBYGGELSEN AF DE STØRRE UDSTYKNINGSAREALER.

seneste Aar har vist sig rigtigt at skaffe nye Byggegrunde ved nye Udstykninger.

Nogle af Foretagenderne, saasom Frem og Vintappervej, maa dog siges at være ganske godt planlagt og gennemført, men i begge Tilfælde bebyggedes ogsaa saa at sige alle Parceller straks og under samme Ledelse.

Naturligvis maatte man gaa til en Ændring af det noget snæversynede Bygningsreglement af 1884, bl. a. fordi Størsteparten af alle disse nye Udstykninger var af Arealer, som laa udenfor Bygningsreglementets Omraade.

Den 7' Maj 1894 approberedes saaledes et nyt Reglement, der paany gav Bygningsinspektøren den Myndighed, han havde haft efter det første Reglement, og iøvrigt indførte nogle gode Bestemmelser, bl. a. om Indskudspap i Fundamenter, Indskud i alle Gulve under Beboelsesrum samt om, at der kun krævedes 2 Trapper, naar der var mere end 2 Beboelseslag.

Allerede i 1896 maatte man vedtage et Tillæg, som udvidede Grænserne for Reglementets Omraade, og den 2' Januar 1899 fik man approberet et nyt Reglement, som paany udvidede Distrikterne, men desuden bestemte, at visse Dele af Reglementets Bestemmelser skulde gælde hele Sognet, bl. a. bestemtes, at enhver Nybygning eller Tilbygning skulde anmeldes ledsaget af en Beliggenhedsplan, selv om Bygningen var udenfor Distriktet, ligesom Afvandingen og Vandforsyningen af enhver saadan Bygning skulde godkendes af Sundhedskommission og Sogneraad, altsaa egentlig en Overgangsbestemmelse til, at Reglementet skulde gælde for hele Kommunen.

Iøvrigt indførtes i dette Reglement Bestemmelser om, at Fabrikker skulde ligge mindst 50 Alen fra anden Mands Bygning, og om, at der skulde være 12 Alens Afstand til Midten af Vejen, og at Vejen skulde være anlagt, inden Bygningen blev paabegyndt.

Bemærkelsesværdigt er det ogsaa, at Reglementet af 1899 indførte Husnumre.

Snart blev det dog indlysende for Bygningskommissionen og Sogneraadet, at Reglementet paa Grund af det store Byggeri udenfor Distriktsgrænserne maatte revideres, saa det kom til at omfatte hele Sognet i hele sin Udstrækning, og den 13' Marts 1907 approberedes da det femte Bygningsreglement, hvilket med nogle mindre Ændringer gælder indtil 23' Juli 1935.

Dette Reglement gælder for hele Kommunen. Dog er der en lille Rest fra det foregaaende Reglements Begrænsning, idet der kan undlades Indsendelse af Bygningstegninger af Udhuse uden Ildsted beliggende udenfor de gamle Distriktsgrænser, en Bestemmelse, som dog nu har meget ringe Betydning.

Paa enkelte Punkter er det nye Reglement kommunalt set daarlignere end det gamle. Saaledes skulde efter det gamle Arealer gratis afgives til Udvidelse af Veje, som var tilladt 10 m brede, hvis disse senere krævedes udvidede

til normal Bredde 15 m, men i det store og hele var Reglementet godt, hvilket ogsaa bevises af, at det kunde bruges i 28 Aar.

Sogneraadets Stilling overfor Bygningsmyndigheden var efterhaanden — belært af Erfaring — blevet en anden end i 1880.

Nu syntes det, som om Sogneraadet undertiden mente, at Kommissionen ikke var paapasselig nok. Saaledes skrev Sogneraadet, der i 1892 havde faaet Proprietær Piper til Formand, den 4' Maj 1901 til Bygningsinspektøren: „Da det er kommet til Sogneraadets Kundskab, at der saavel paa „Kaningaarden“s Mark som paa de fra Lille Ørholm i Lundtofte udstykkede Arealer opføres Bygninger, uden at Sogneraadets Samtykke i Henhold til Bygningsreglementets § 39 erhverves, og det kan formodes, at den i Reglementets § 5, sidste Stykke, ommeldte Anmeldelse ogsaa undlades, tillader man sig tjenstligst at henlede Deres Opmærksomhed paa dette Forhold, idet man anmoder Dem om saa vidt muligt at gøre Ansvar gældende overfor saadanne Overtrædelser af Reglementet.“, og den 9' Maj 1900 skrev Sogneraadet til Bygningsinspektøren om at passe paa, at der blev opsat Husnumre paa Nybygninger.

Angaaende Kommissionens Sammensætning i Kammerraad Jacobsens Formandstid bemærkes, at Kredslæge J. Lemche som Formand for Sundhedskommissionen tiltraadte Bygningskommissionen i 1901 og forblev Medlem af Kommissionen i 33 Aar.

Kredslæge Lemches Syn paa Kommissionssagerne kom til at præge Kommissionens Afgørelser i høj Grad og skabte en lykkelig Fasthed og Konsekvens.

Sidst i 1903 fratraadte Bygningsinspektør Theill efter at have været Inspektør i 25 Aar.

Indtil en ny Bygningsinspektør udnævntes, konstitueredes hans Assistent Arkitekt Vennike i Embedet. Arkitekt Vennike, der blev udnævnt til Bygningsinspektør i Gentofte, fungerede til 1' April 1904, paa hvilket Tidspunkt Kommuneingeniør H. V. Rygner, der da var blevet udnævnt til Bygningsinspektør, tiltraadte.

Sogneraadet havde indset Hensigtsmæssigheden af at forene Bygningsinspektørembedet og Kommuneingeniørembedet i een Person, hvorved Administrationen i det hele forenkledes, og der skabtes et intimt Samarbejde mellem Sogneraad og Bygningskommission, saaledes at Sogneraadet stadig havde Føling med Bygningstilsynet, ligesom denne Ordning var en stor Lettelse for de byggende, der kunde henvende sig samme Sted saavel om de Ting, der vedrørte Bygninger, som om de Ting, der vedrørte Afløb, Vand- og Gasindlæg m. m.

Ingeniør Rygner var Bygningsinspektør indtil 1' Marts 1907, til hvilket Tidspunkt han overtog Stadsingeniørstillingen i Odense.

I Halvfemserne kom forøvrigt flere nye Spørgsmaal frem til Kommissionens Afgørelse.

Vi træffer saaledes i 1893 det første Centralvarmeapparat, og i 1897 forelagdes en Sag om Gasopvarmning af Sorgenfri Slot for Kommissionen.

De første Cementstenshuse blev bygget i 1898 i Vintappervej-Kvarteret.

I 1899 fik Lyngby sit Raadhus, som dog beskedent kaldes Kommunebygning. Beskeden var den af det ydre, men den indeholdt saa megen Plads indenfor Væggene, at man med mindre Udvidelser og Ombygninger har kunnet klare sig med denne Bygning til Dato.

Gentofte, der først fik sit Raadhus fire Aar senere, maa allerede nu bygge et nyt.

I den første Del af det nye Aarhundrede indtil Verdenskrigen 1914 blev der nogen Nedgang i Byggeriet i Forhold til Byggeriet lige ved Aarhundredskiftet.

Af særlige Byggeforetagender i disse Aar kan nævnes „Magdalene-hjemmet“ i 1907, Lyngbys første Biograf paa Rustenborgs Grund 1908, Lyngby nye Kommuneskole ved Engelsborg og det nye Menighedshus ved Sorgenfrivej, det nye Tuberkulosehospital, alle i 1908, Perrontunnellen paa Lyngby Station 1909, Kloakpumpestationen og Kloakrensningsanlægget ogsaa 1909, Friluftsteatret 1910, Taarbæk ny Skole 1913—14 og som Kuriosum kan nævnes den første Automobilgarage 1914. Med den store nye Skole ved Engelsborg paabegyndtes den store Modernisering af Kommunens gamle Landsbyskoler og Fabriksskoler, hvilke alle i Aarene indtil 1930 blev nybyggede. I Aarene 1895—1904 havde man Gang paa Gang maattet udvide Skolen i Lyngby Bondeby, indtil Sogneraadet indsaa, at yderligere Udvidelse paa den gamle Plads var uheldig, hvorfor man byggede den helt nye moderne Skole ved Engelsborg.

Udviklingen gik saaledes jævnt og ikke videre hurtigt, men med Verdenskrigen kom nye Foreteelser.

Først viste der sig nogen Tilbagegang i Byggeriet, men hurtigt gav den af Krigen skabte nye Velstand sig Udslag i forceret Byggeri, men mest for Velhavere og Sommerhusbyggeri; for den mindre bemidlede Del af Befolkningen byggedes derimod ikke meget, og Kommunen, der har en vis Pligt til at skaffe husvilde Tag over Hovedet, maatte derfor gaa til at opføre Husvildeboliger.

Først opførtes Barakkerne paa Nørgaardsvej 1917, og en gammel Udstillingsbygning ved Landbrugsskolen blev indrettet til Husvildeboliger. Senere skred Kommunen, der i 1913 havde faaet socialdemokratisk Sogneraad med Redaktør, Folketingsmand J. Wilmann til Formand, til mere permanent Byggeri rundt om i Kommunen og skabte derved dels de husvilde Husly til en rimelig Leje, dels en sund Konkurrence med de private Husejere.

Uafhængigt af dette Byggeri, men virkende i samme Retning var de af Kommunen opførte Alderdomsboliger ved Lundtoftevej ved Smede-

bakken. De første opførtes i 1915 og gav 12 smaa, gode Lejligheder til en billig Pris til Aldersrentenydere.

Af Byggeriet i og lige efter Krigsaarene skal iøvrigt nævnes Flyvehangarerne i Lundtofte, der byggedes 1917, og Raadvad nye Kommuneskole 1918—19 og 1919—20 Virum nye Kommuneskole.

Endelig begyndte som nævnt det voldsomme Sommerhusbyggeri, der særlig i Aarene 1922—25 voldte mange Kvaler.

At Forholdene ikke blev værre med Hensyn til ulovlig Bebyggelse og Beboelse, end de blev, og nu saa at sige helt er overvundet, skyldes i høj Grad, at Bygningskommissionen fulgte Byggeriet meget nøje og skred ind, saa snart ulovligt Byggeri bemærkedes. Meget vanskeligt var det dog i den udstrakte Kommune og med det forholdsvis ringe Mandskab, Kommissionen havde til Hjælp, at holde Orden paa Sagerne. Mange Gange skete det, at en Grund, der den ene Aften var blevet synet og var fuldstændig ubebygget, et Par Dage efter var forsynet med et helt Sommerhus, der var skudt op paa en enkelt Dag som et Aladdin-Palads, dog knap saa flot.

Saadanne Sommerhuse var nok oprindelig bestemt efter Navnet til Ophold i nogle Uger. Adskillige af Storstadens Befolkning, der tjente en Del Penge i de sidste Krigsaar og umiddelbart efter Krigen og satte dem i Grunde rundt omkring, begyndte med at bygge saadan et lille Sommerhus, som de kunde have megen Glæde af nogle faa Uger om Sommeren, men mange af disse Grundejere blev senere mindre velhavende, og saa benyttede de tit dette lille Sommerhus til Beboelse hele Aaret, eller de solgte Grunden til en ny Ejer, som brugte det til Bolig, og til Helaarsbeboelse var disse Huse almindeligvis slet ikke egnede hverken med Hensyn til Konstruktion, Afløb eller øvrige sanitære Forhold, saa i mange Tilfælde levede her — undertiden meget børnerige — Familier under usle og sundhedsfarlige Forhold.

I Nabokommunerne Gladsaxe og tildels Gentofte var Antallet af Sommerhuse forholdsvis dog langt større, og Forholdene blev her meget værre, men selv i Lyngby-Taarbæk Kommune kunde man ved en enkelt Gennemøgning i 1922 notere 96 saadanne ulovligt opførte Sommerhuse, som det senere kostede umaadeligt Besvær at faa indrettet, saa de blev lovlige, eller faa fjernet.

Foruden den boligmæssige og sanitære Side af Sagen var der ogsaa en æstetisk Side af Sagen.

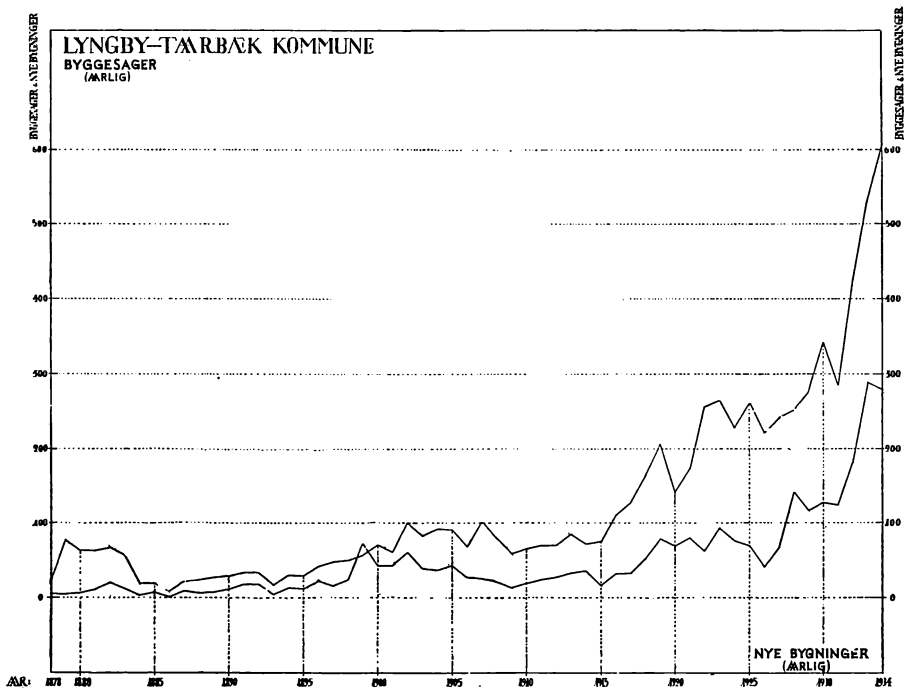
Bygningskommissionen har aldrig i Følge Reglementet haft Bemyndigelse til at skride ind overfor et Byggeforetagende, selv om Udseendet var meget slem, men paa forskellig Maade kan man alligevel opnaa en Del.

Saaledes vedtog Bygningskommissionen i 1922 for at opnaa, at Husenes Udseende blev bedre, at Bygningsinspektøren ikke maatte modtage Tegninger, som ikke var udført paa en smuk og tilfredsstillende Maade og havde alle de tekniske Oplysninger, som kunde forlanges.

Derved kunde man nemlig i mange Tilfælde opnaa, at vedkommende Bygherre maatte henvende sig til en Arkitekt, og naar en Arkitekt fik fat i Sagen, havde man dog noget Haab om, at Bygningens Udseende vilde blive bedre.

Endvidere vedtog Bygningskommissionen samtidig, i Tilfælde af, at Dispensationer skulde anbefales, da at kræve, at Facaden om fornødent ændredes, saa den blev mere tilfredsstillende.

Medens Antallet af Byggesager før Krigen havde været under 100 pr. Aar, steg de i 1919 til det dobbelte og holdt sig i Aarene fra 1922—1930 mellem 200 og 300 pr. Aar.

Skematisk Fremstilling af Antal Byggesager og Antal Nybygninger.

Derefter steg Antallet meget stærkt og var i 1935 607, hvoraf 279 var Nybygninger.

Af mere bemærkelsesværdigt Byggeri i disse Aar kan nævnes Lundtofte Kirke opført 1919, Plantepatologisk Laboratorium overfor Sorgenfri 1920, Brede nye Skole 1921, Planteavlslaboratoriet og Statsskolen 1921, Vartov 1923, Accumulatorfabrikken 1923, „Toftbækshus“ paa Lyngby ny Torv 1924 og „Brohus“ paa den gamle „Holland“s Rejsestalds Grund 1925.

Nævnes maa ogsaa det første funktionalistiske Hus, hvilket Arkitekt Heiberg byggede ved Prinsessestien, og „Holland“s Ombygning i 1924.

Angaaende den sidste Sag kan bemærkes, at Bygningskommissionen gjorde sig store Anstrengelser for at faa bevaret „Holland“ i en smuk Form, idet der nemlig var Tale om helt at ombygge den, saa der paa dette Sted kom en flere Etagers Bygning.

En ejendommelig Sag skal lige nævnes:

I Raadvad havde Fabrikkerne paabegyndt Opførelsen af nogle større Arbejderboliger med tre Beboelseslag. Efter Reglementet krævedes i et saadant Hus to Trapper, bl. a. af Hensyn til Brandfaren, men ogsaa af sanitære Grunde. Husene var ulovligt paabegyndte og opførtes med kun een Trappe.

Da Bygningskommissionen krævede dette Forhold ændret, fandt Bygherren paa den Udvej at fylde Jord op om Bygningerne, hvorved Stuegulvet kom til at ligge et lille Stykke under Jordens Overflade. Efter Reglementets Ordlyd var det derefter lovligt med kun een Trappe, idet underste Etage saa var Kælder, og Kælderbeboelse var tilladt, og i Reglementet stod, at der fordredes to Trapper, hvis der foruden Kælderen var mere end to Beboelseslag.

Dette var selvfølgelig en meget kedelig Omgaaelse af Reglementet, og Bygningskommissionen indbragte Sagen for Ministeriet, som imidlertid gav Bygherren Medhold.

I disse Aar begyndte paany Udstykningen at tage Fart. Saaledes udstykkedes „Kongsvillie“s Jorder 1920, noget af „Brede Ladegaard“ ved Egeløvsvej og Bøgeløvsvej 1923 og Præstegaardsjorderne ved Jægersborgvej i 1918—1927.

Medens Sogneraadet tidligere havde ladet det private Initiativ selv om at skaffe de Byggemuligheder, der skulde til, bl. a. ved Udstykninger, medens Sogneraadet nøjedes med at føre Tilsyn direkte eller gennem sin Bygningskommission med, at Byggeriet holdt sig indenfor de Rammer, som var fastsat i Bygningsreglementet og øvrige Reglementer, begyndte nu Sogneraadet under Sogneraadsformand Wilmann og fra 1928 Sogneraadsformand, Redaktør Ingvar Nørgaard at lade Kommunen direkte medvirke til at skabe de nye Bebyggelsesmuligheder, først ved Anlæg af nye, offentlige Veje og med moderne Kloakanlæg, men dernæst — og dette var af største Betydning — ved at erhverve Markarealer og foretage en hensigtsmæssig Udstykning af disse Arealer.

Da Kommunen ikke — som den private Udstykningsspekulant — maatte skaffe en øjeblikkelig økonomisk Gevinst, men kunde tage Hensyn til sociale og trafikale Krav paa en ganske anden Maade, kunde disse kommunale Udstykninger planlægges paa en betydelig bedre Maade end de private.

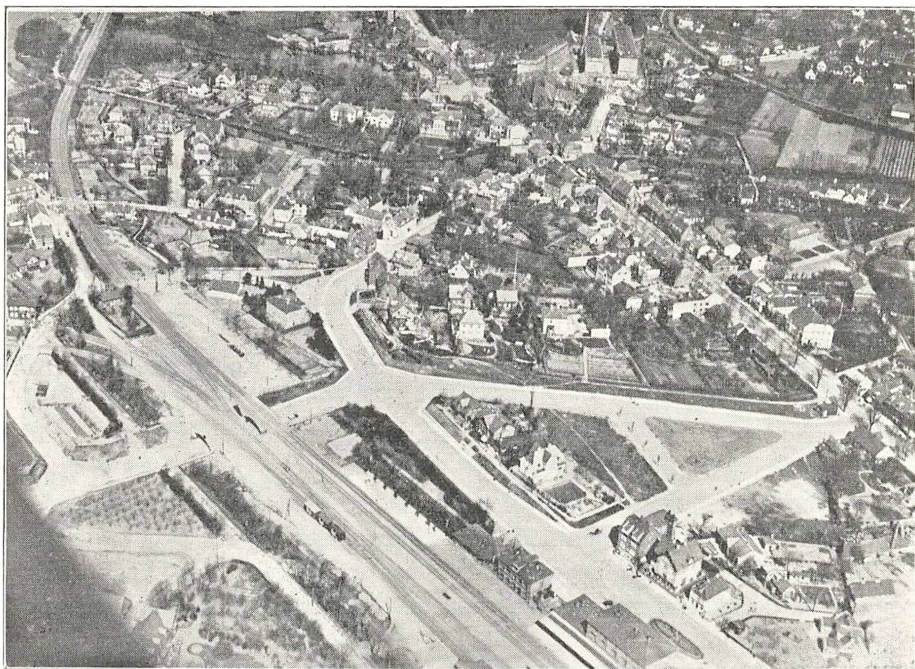
Den første saadanne Arealerhvervelse var af „Feyerschous Eng“ og „Birchs Vænge“ mellem Hovedgaden og Jernbaneplassen.

Det maa dog bemærkes, at nogle forudseende Mænd fra det tidligere konservative Sogneraad med Fabrikant Binder i Spidsen allerede tidligere havde indset, at man maatte bevare Muligheden for en Forbindelsesvej fra Jernbaneplassen over denne Eng, hvorfor de havde erhvervet en Byggegrund ved Jernbaneplassen, saaledes at man kunde faa en Vej igennem paa dette Sted.

Denne Byggegrund overdroges nu ogsaa til Kommunen, og i 1919 paabegyndtes herpaa Anlægget af Forbindelsesvejen og det dertil knyttede Lyngby Torv.

Da Torvet var anlagt efter Kommunens Plan, afholdtes en Konkurrence mellem Arkitekter om, hvorledes man skulde bebygge Torvet.

Konkurrencen frembragte mange interessante Projekter, men fik forøvrigt ikke stor Indflydelse paa Udformningen af Bebyggelsen. Der blev ganske vist uddelt Præmier, og man bestemte sig til nogenlunde at rette sig efter første Præmies Projekt, men i Tidens Løb ændredes denne

Luftfotografi af Lyngby Torv 1920.

Bestemmelse saa meget, at der vist kun er de to Fremspring ved Udmundingen af Hovedgaden tilbage af Projektet.

En anden meget betydningsfuld Ting var foraarsaget ved, at Statsbanerne ønskede Niveauoverskæringen over Banen for Vinkelvej og Bagsværdvej afløst af en Viadukt, og Sogneraadet formaaede da Statsbanerne til at bygge denne Viadukt, hvor den nuværende Buddingevej gaar.

Derved aabnedes „Ulrikkenborggaard“s Marker for Bebyggelse.

Kommunen erhvervede straks i 1919 de nordligste Arealer af Ulrikkenborg og anlagde herpaa Buddingevej og Engelsborgvej, og senere erhvervedes i 1931 Resten af „Ulrikkenborggaard“s Arealer, hvorefter man paabegyndte Anlæg af Veje paa disse Arealer.

Disse Vejanlæg udførtes efter en rationel Plan, i hvilken toges

Hensyn til, hvorledes Trafikken kunde skønnes at ville gaa til og fra Station og By, og Bebyggelsen skete ogsaa efter en af Sogneraadet fastlagt Plan.

Paa forskellig Maade opmuntrede Sogneraadet derefter private Bygherrer til at bebygge saavel Torvet som Ulrikkenborgjorderne, og her opstod i Aarene derefter — særligt i Aarene efter 1932 — et særdeles livligt Byggeri, saaledes at der nu paa disse Arealer bor lige saa mange Mennesker, som der boede i hele Kommunen i 1870.

Ogsaa i Virum skete paa Arealerne omkring Kollelev Mose store Udstykninger, og Kommunen er ogsaa der i de senere Aar begyndt at ordne Vejforholdene ved Anlæg af nye Veje som Nærumvej, Frederiksdalsvej og Grønnevej, ligesom Kommunen ogsaa der har erhvervet en Del Arealer omkring Banen.

I selve Virum gamle By blev ved Virumvej i 1928 indrettet en Holdeplads paa Nordbanen. Denne bliver nu flyttet til den nye Viadukt for Nærumvej 700 m længere mod Nord, og samtidig bygges der en ny Station „Sorgenfri“ ved Hummeltoftevej lige Nord for Lyngby Sø.

I Tilknytning til denne nye Station „Virum“ har Kommunen begyndt nye Vejanlæg og udarbejdet en Bebyggelsesplan, som man har begyndt at sælge Grunde efter.

Medens den Bebyggelse, der hidtil er sket i Kollemose-Kvarteret, har været udelukkende Villabebyggelse, vil der i Nærheden af Virum Station ligesom paa Ulrikkenborgjorderne i Nærheden af Lyngby Station blive en Del halvhøj Bebyggelse.

Angaaende særlige Byggeforetager i de allerseneste Aar skal her anføres, at Kommunen 1928—1929 byggede en ny Skolebygning i Lundtofte. Samme Aar byggedes de store Bygninger paa Lyngby Torv og Aaret derefter Rækkehusene mellem Ulrikkenborgvej, Engelsborgvej og Buddingevej.

Paa private Grunde byggedes ogsaa 1930 ved Kongevejen store Byggeforetager paa „Langehave“s Grund og de billige Lejligheder paa Nørgaardsvej.

I 1930—1931 byggedes ved de af Kommunen nyanlagte Veje Lindegaardsvej og Baunehøjvej en Del treetages Bebyggelse, og samme Aar byggedes en ny Skolebygning i Taarbæk til at rumme en nyoprettet Mellemkoleafdeling.

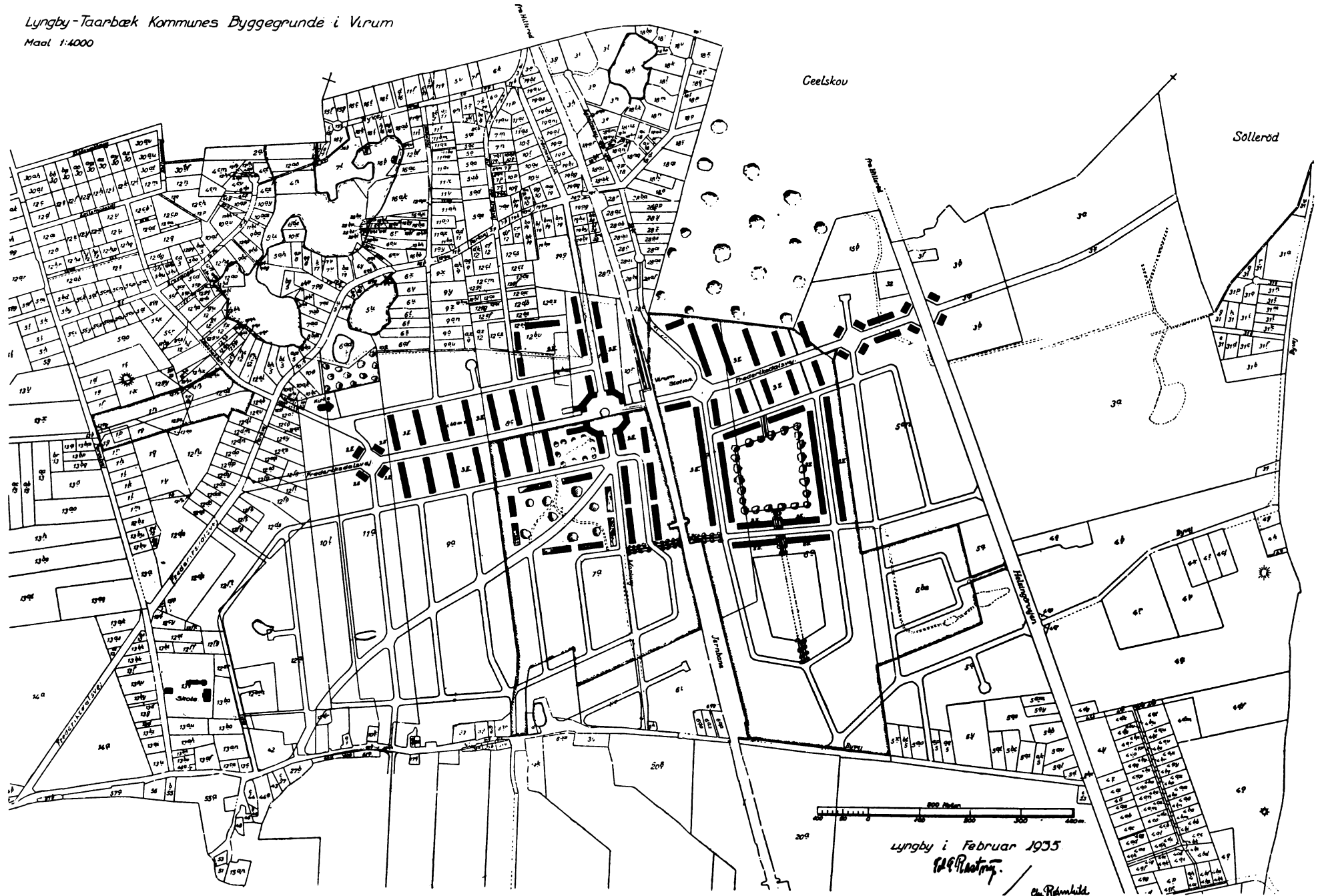
I 1932 begyndte Bebyggelsen af de nyerhvervede Arealer ved „Ulrikkenborggaard“ i Tilknytning til en Perrontunnel, som Kommunen fik gennemført fra den vestlige Side af Banen til Lyngby Station.

Her planlagdes et Torv, „Ulrikkenborg Plads“, og ved dette begyndte Byggeriet og fortsatte op ad Ulrikkenborg Allé i Aarene 1933—1934 og samme Aar ved de af Kommunen nyanlagte Veje, Emil Pipersvej og Johan Wilmannsvej, alt efter Kommunens Bebyggelsesplan.

Lyngby-Taarbæk Kommunes Byggegrunde i Virum

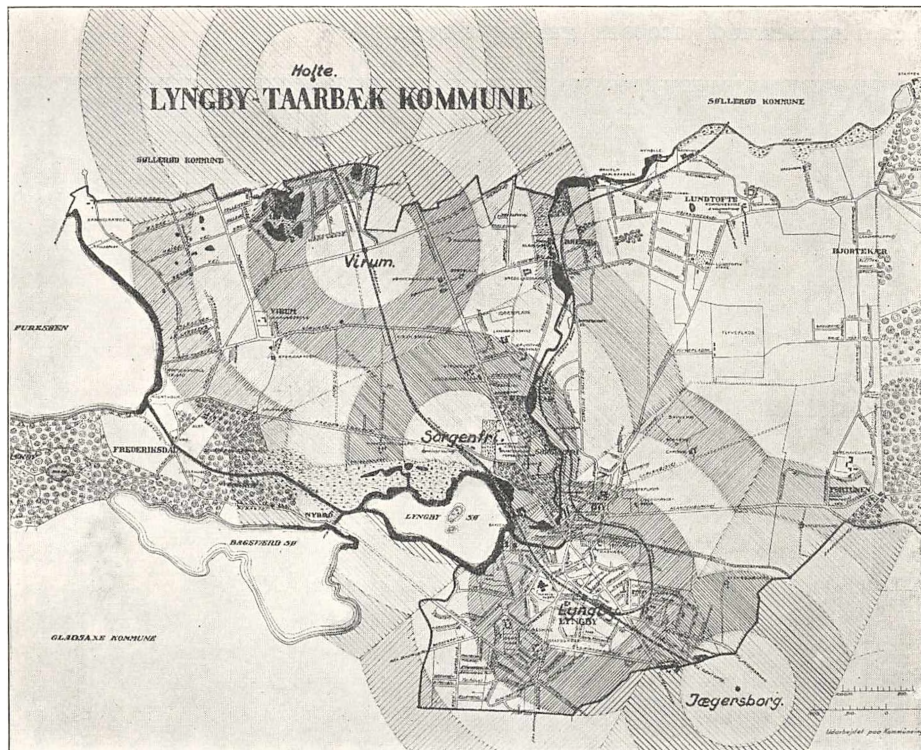
Maal 1:4000

Nærmest Stationen opførtes 4-Etages Bebyggelse, noget længere derfra 3-Etages og noget længere ude 2-Etages. Ved den 3-Etages Bebyggelse udlagdes store Arealer til Parker og Legepladser, saaledes at Bebyggelsen skete uden om disse Friluftsarealer.

I 1933 erhvervede Sygekassen „Fremtiden“ en Velhavers Landsted ved Borrebakken og ombyggede dette til Sygehjem.

I 1933 opførte Kommunen en ny Skole i Lyngby, „Lindegaardsskolen“, hvormed den første Deling af et af de gamle Skoledistrikter

Stationsoplande i Kommunen for Nordbanestationer.

skete, og samme Aar opførte Neumann & Zimmermann en ny Tekstilfabrik ved Fæstningskanalen.

1933—34 foretoges en hel Del Ombygninger og Istandsættelser af Fabrikkerne langs Mølleaaen, som havde ligget stille i lang Tid, men nu alle er kommet i Gang og indrettet til forskellige større Virksomheder.

Ogsaa Bygningen af store Landsteder er fortsat i de senere Aar, særlig er der i Ny Taarbæk bygget nogle meget store Lystejendomme.

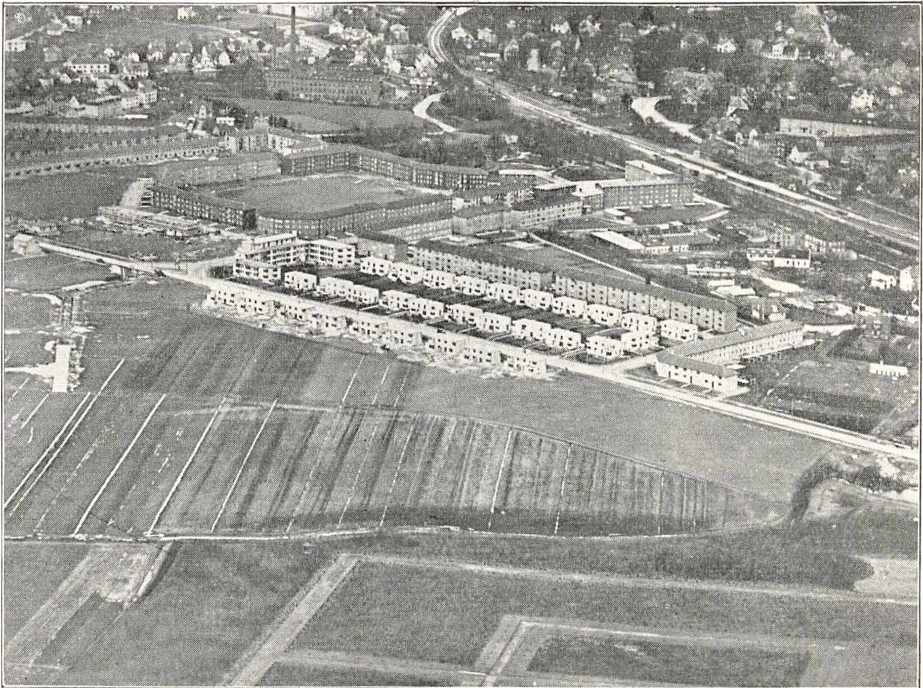
I 1934 er Byggeriet Vest for Banen i Ulrikkenborgkvarteret stadig fortsat. I de tre Aar, 1932—34, er der paa „Ulrikkenborggaard“s Arealer bygget 89 Huse med 725 Lejligheder for en Sum af 7.900.000 Kr.

Paa det tidligere af Kommunen erhvervede Areal af „Ulrikkenborg“ Nord for Buddingevej er der bygget 150 Huse med 190 Lejligheder for 3.200.000 Kr.

De sidste Aars større Velstand blandt Folk har iøvrigt øjensynligt givet sig Udslag dels i livligt Nybyggeri, men særligt i en meget udbredt Modernisering af ældre Villaer ved Indlæg af Centralvarme og ved Instalering af Vandkloset, Badeværelse o. s. v.

Angaaende Bygningskommissionens Sammensætning i de senere Aar maa nævnes, at Malermester Chr. Sørensen 1913 blev valgt til Formand, da Kammerraad Jacobsen trak sig tilbage.

Luftfotoграфи af Ulrikkenborg-Jorderne 1935.

Midt i Billedet den af A/S Havebyernes Boligselskab opførte »Engelske Haveby».

Malermester Chr. Sørensen fungerede som Formand i 20 Aar indtil sin Død i 1932.

Han efterfulgtes som Formand af Muremester Emil Olsen, Lyngby.

Som Medlemmer af Kommissionen har iøvrigt fungeret foruden de tidligere nævnte:

Gartner Chr. Jensen, Springforbi, der afløstes af Sognefoged Olsen 1919, Muremester Fick af Taarbæk, der i 1918 afløstes af Muremester Vilh. Petersen, Taarbæk, som døde i 1933, og i hvis Sted valgtes Tømmermester Johs. E. Jensen, Taarbæk. I 1934 afløstes Kredslæge Lemche af den nye Formand for Sundhedskommissionen, Kredslæge, Dr. med. E. Bondo.

Der afholdtes ikke mange Møder i Kommissionen. I Aarene 1893—1904 saaledes kun 15 Møder og i 1904—16 kun 13 Møder. I Aarene 1917—35 er afholdt 46 Møder, men en stor Mængde Sager afgøres ved skriftlig Votering, idet Sagerne sendes til Cirkulation blandt Medlemmerne af Kommissionen. Kun naar der er Uenighed om Kommissionens Stilling til Sagen, eller der er en særlig indviklet Sag, afholdes Møde.

Bygningskommissionen maatte i de senere Aar tage Stilling til Anvendelsen af forskellige nye Byggematerialer, saaledes i 1918 paany til Cementsten, saakaldte „Leansten“, til stampede Lervægge, til Træbindingsværk beklædt med Slaggeplader, beklædt med Murværk, beklædt med pressede Fiberplader og meget andet og til Jernbetonhuse.

Som Regel meddelte Kommissionen Tilladelse til Forsøg med enkelte Huse, men det har forøvrigt vist sig, at alle disse nye Konstruktioner, som navnlig skulde være billigere end de ældre, ikke har haft noget Held med sig, men meget hurtigt er blevet opgivet igen. Der blev vist ikke sparet noget videre, og Husene blev daarlige end et almindeligt grundmuret Hus.

Efterhaanden som Bygningsreglementet blev forældet, blev det mere og mere nødvendigt at meddele Dispensationer fra Reglementet.

Dette gav et ret stort Arbejde og forsinkede naturligvis Sagerne i betydelig Grad, idet Dispensation ikke kunde meddeles af Bygningskommissionen, men skulde meddeles af Stiftamtet, eventuelt Ministeriet.

Kort Tid efter Krigen blev dette Forhold saa generende, at der fra Ministeriet udsendtes Bemyndigelse for Bygningskommissionerne til at meddele en hel Del Dispensationer fra Reglementerne.

Saaledes udsendtes et Cirkulære om, at Bygningskommissionen kunde meddele visse Dispensationer med Hensyn til Skillerums Tykkelse, med Hensyn til Trappernes Antal i Beboelseshuse med flere Beboelseslag, ligesom det stilledes i Udsigt, at man vilde kunne opnaa forskellige Dispensationer ved Bebyggelse under eet indenfor samlede, afgrænsede Arealer, der ved Servitut var forbeholdt aaben og lav Bebyggelse.

Denne sidste Bestemmelse fik ikke nogen Betydning i vor Kommune, hvilket maa anses for at være en Lykke, medens de øvrige Dispensationsbeføjelser blev meget benyttede.

Saaledes er der indtil 1935 opført 31 større Beboelseshuse med

Malermester Chr. Sørensen.

3 Beboelseslag og med 580 Løjligheder, hvor der kun er een Trappe, medens Reglementet kræver 2 Trapper.

Imidlertid indsaa man paa et ret tidligt Tidspunkt, at man gerne skulde have et revideret Reglement, dels for at undgaa mange af disse Dispensationsandragender, som sinkede Sagerne, dels fordi Reglementet paa mange Punkter var blevet forældet og dels for at opnaa at faa Reglementet enslydende med Nabokommunernes. Det er nemlig en ret stor Ulempe, at der ikke gælder de samme Bestemmelser i de til hinanden grænsende Kommuner, at man har Lov at bygge et Hus paa en bestemt Maade i een Kommune og lige paa den anden Side af Kommunegrænsen ikke har Lov at bygge det paa den Maade.

I 1919 indgik derfor Bygningskommissionen og Sogneraadet i et Samarbejde med de omliggende Kommuners Bygningskommissioner og Sogneraad om Udarbejdelse af Forslag til nyt Bygningsreglement, som kunde blive fælles for disse Kommuner.

Der blev nedsat et Fællesudvalg bestaaende af en Repræsentant for hver Kommune, og dette Udvalg arbejdede saa i 11 Aar paa Forslaget.

I denne lange Tid skete naturligvis adskilligt nyt, bl. a. kom en ny Brandpolitilov gældende fra 1' Januar 1927 med en hel Del nye Bestemmelser, der maatte tages Hensyn til, og medens Kommissionen arbejdede, kom stadig nye Synspunkter frem, som ændrede de tidligere Vedtagelser.

Endelig afgaves dog Betænkningen i 1931, og Forslaget tiltraadtes med uvæsentlige Ændringer af Sogneraadet og indsendtes til Approbation af Ministeriet.

Ministeriet har derefter ført Forhandlinger med Justitsministeriet, Brandforsikringsnævnet, Stadsbygmesteren, med ovennævnte Fællesudvalg og med Sogneraadet, hvorefter man i 1935 naaede til Overenskomst om forskellige Ændringer, saaledes at Approbationen fulgte d. 23' Maj 1935.

Dette nye Reglement er dels moderniseret og har dels indført nogle helt nye Bestemmelser af vidtrækkende Betydning, saaledes en Bestemmelse om Zoneinddeling af Kommunen, hvorefter der i bestemte Zoner kun maa bygges aaben og lav Bebyggelse, i andre Zoner tillades at bygge indtil tre Beboelseslag og i en enkelt Zone indtil 5 Beboelseslag.

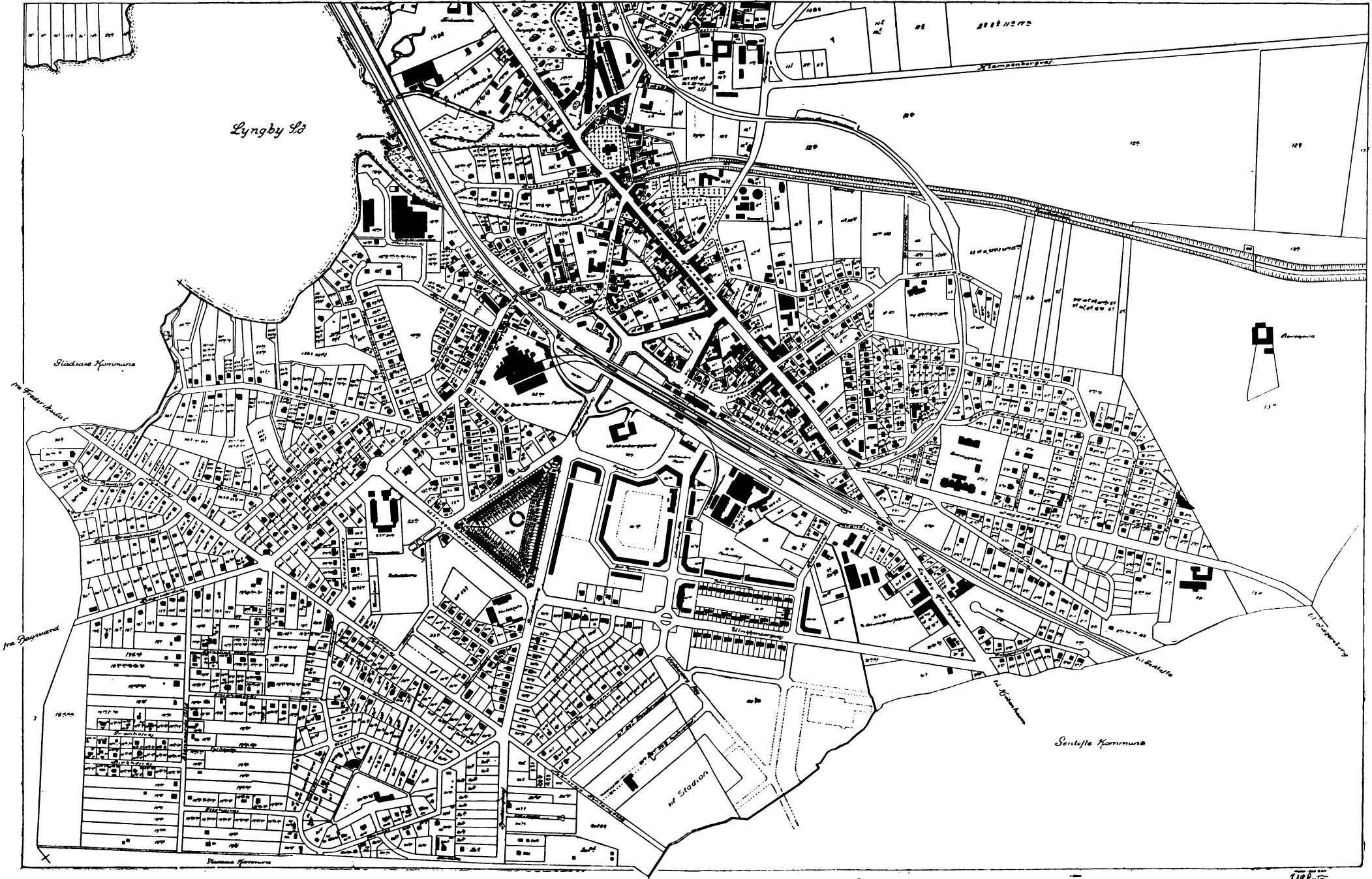
Sidstnævnte Zone er den tættere bebyggede Del af Lyngby Hovedgade.

De tre Etagers Bygninger maa bygges i Zoner omkring Lyngby Station, Sorgenfri Station, Virum Station og Klampenborg Station.

Endvidere bestemtes i Almindelighed, at Afstanden fra Vejes Midtlinie til Byggeforetagender mindst skal være 10 m, idet dog Sogneraadet for Veje med gammel Bebyggelse kan nedsætte denne Byggelinieafstand.

En anden Bestemmelse af vidtrækkende Betydning er ogsaa, at Træhuse mindre end 60 m² i Grundflade kan tillades opførte i en Afstand fra Naboskel af 3,5 m, medens Afstanden nu skal være 6,25 m.

Derved bliver det muligt at bebygge mange flere Grunde end hidtil med Træhuse.

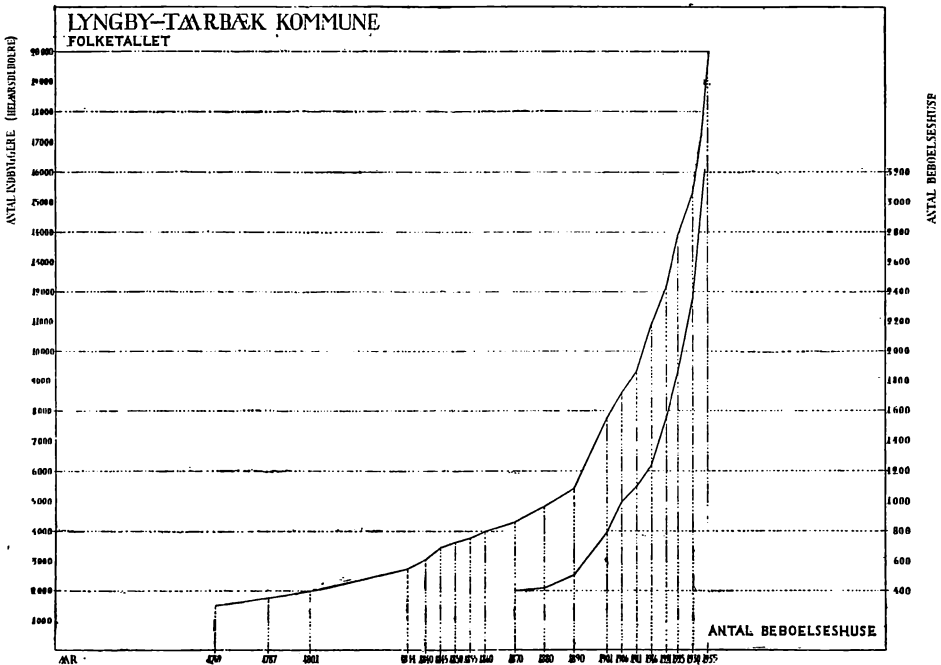
1887

Endvidere forøges Lysafstanden mellem Bygninger betydeligt, hvilket er af stor Betydning. Mindste Gulvareal i Beboelsesrum forøgedes fra 4,8 m til 6 m, og det gøres vedtægtsmæssigt, at der maa benyttes een Trappe, selv om der er tre Beboelseslag i en Bygning.

Derimod vilde Ministeriet ikke godkende en Bestemmelse i Reglementet om, at Bygningskommissionen kunde øve Facadecensur med Hensyn til de Kommissionen forelagte Projekter til nye Bygninger, idet Ministeriet ikke mente at kunne finde Lovhjemmel for saadan Bestemmelse.

Imidlertid har Sogneraadet efterhaanden erhvervet Paataleretten med Hensyn til private Servitutter for en hel Del Arealer, ligesom Sogneraadet

Skematisk Fremstilling af Folkemængde og Antal Beboelseshuse.

naturligvis for de Arealer, Sogneraadet selv har købt og udstykket, har paalagt forskellige Servitutter med Hensyn til Bygningers Udseende, saa for Byggeforetagender for alle disse Arealer kan Sogneraadet gribe ind, hvis Udseendet af Bygningen skønnes at være for slet.

I 1935 staar man sikkert ved en Milepæl i Byggeriets Historie i Lyngby-Taarbæk Kommune. Man har faaet et nyt Reglement, som anlægger nye Synspunkter paa mange Omraader, og som giver Bygningskommissionen og særlig Sogneraadet betydelig Myndighed til at bestemme, hvorledes Byggeriet skal være.

Man har ved Lyngby udformet en Plan for Bebyggelsen af de faa Arealer, som er udstykkede af selve Lyngby By, og ved Virum faar man den nye Station og har planlagt en Bebyggelse efter nye Linier og udformet paa en Maade, som man maa skønne vil give et smukt Bybillede.

Kommunens Antal faste Beboere var pr. 1' Juli 1935 20.022.

Kommunens Areal er 3.867 ha. Almindelig spredt Villabebyggelse med 5 Indbyggere pr. 1000 m² vil herpaa give ca. 200.000 Indbyggere, men paa Grund af de store Arealer, som er eller ventes udlagte til Skove og Parker og andre Friluftssarealer, kan man ikke vente, at der bebygges mere end Halvdelen af Arealet med en Befolkningsmængde af ca. 100.000. Dette er antageligt Maximum af Kommunens Indbyggerantal, hvis ikke Bebyggelsen helt skifter Karakter.

Byplanmæssigt set falder Kommunen i 4 Dele:

Kongens Lyngby, som nu er helt udstykket og planlagt, og hvor der fremtidig kun kan udbygges paa de bestaaende Forhold, bortset fra eventuelle nye Gennembrydninger af Gader.

Taarbæk, som i det store og hele ogsaa maa betragtes som færdig udstykket, hvis man ikke kan faa frigivet en Del af det af Kystbanen afskaarne Areal af Jægersborg Dyrehave til Bebyggelse.

Virum-Omraadet, som i denne Forbindelse kan regnes fra Furesøen til Mølleaaen og fra Lyngby Sø til Geels Skov, og som ligger lige i Begyndelsen af Udviklingen.

Fortun-Omraadet, som kan regnes fra Lyngby By til Mølleaaen mod Nord og fra Mølleaaen i Vest til Jægersborg Dyrehave i Øst.

Dette sidste Omraade bestaar for Allerstørsteparten af Markjorder, der endnu ikke er bebyggede, men som alle er erhvervede af Københavns Kommune, der antagelig til sin Tid vil planlægge og gennemføre en Udstykning af disse Arealer i Tilknytning til den nye Amtsvej: Hørs-holmvejen.

Det maa sikkert betragtes som en Fordel, at dette Areal saa længe som muligt kommer til at henligge som Marker, saadan at Udviklingen kan sætte ind paa de andre afgrænsede Omraader, hvorved den kan blive mere planmæssig og bedre udformet, end hvis den straks spredes over alt for store Arealer.

Mere detaillerede Oplysninger om det kommunale Byggeri i Perioden 1904—1929 findes i Forfatterens: „Den tekniske Forvaltning af Lyngby-Taarbæk Kommune i 25 Aars Perioden 1. April 1904 til 1. April 1929“ udgivet af Lyngby-Taarbæk Sogneraad i 1929.

Bone Falck Rønne blev Sognepræst i Lyngby 1792 og boede til sin Død sammen med sin Hustru paa den nuværende Præstegaards Grund, men i en lav, trefløjet og straatækt Gaard, som nedbrændte i 1845. Den var gengivet i Lyngbybogen af 1933. Hans store Betydning for Lyngby paa Kirkens, Skolens og Fattigvæsenets Omraade, vil i en senere Bog blive skildret; et Mindesmærke Menigheden satte ham paa hans Grav, som endnu findes vel vedligeholdt til venstre for Opgangen til Kirken fra Lundtoftevej, vidner om den Kærlighed og Taknemlighed, han gennem 31 Aars Virksomhed vandt. Det Fattigregnskab, han udgav 1805 i Subskription, er skænket Historisk topografisk Selskab af Hr. Tømrermester Chr. Christiansen til Opbevaring paa Lyngby Bibliotek og er vistnok det eneste Eksempplar, som endnu findes. Det gengives her i hele sin Udstrækning og giver i al sin skematisk Tørhed et interessant Billede af Mennesker og Forhold i Lyngby for henved halvandet Aarhundrede siden. I sin Egenskab af Præst maatte B. F. Rønne ikke blot være tilsynsførende med Sognets Skoler, men ogsaa Bestyrer af det frivillige Fattigvæsen, hvortil Indtægterne kom i Form af Gaver. Her indunder hører ogsaa en Arbejds- og Læseskole, hvori Pigerne udenfor den egentlige Skoletid undervistes af en Lærerinde, der foruden frit Ophold

i lejet Lokale havde i fast Løn 64 Sk. pr. Uge foruden 2 Sk. for hvert skolesøgende Barn. Læseskolen lededes en Tid af Lærer Hansen ved den egentlige Skole uden Vederlag. Regnskabet for Arbejds- og Læseskolen findes her trykt i Fortsættelse af Fattigregnskabet.

G. L.

Regnskab
for
Lyngbye Sogns Fattig-Væsens
og
dermed forbundne
Indretingers
Indtægt og Udgift i Aaret 1804;

tilligemed
en
Efterretning
om
Anvendelsen af de Gaver til Brandlidte i Wirum,
som ere
Undertegnede tilsendte;
samt
Udtog af Skoleregnskabet for Aaret 1804.

Af
B. F. Rønne,
Sognepræst i Lyngbye.

Forerindring.

Efter Løfte har jeg hidtil aarlig meddeelt et trykt Udtog af Lyngbye Fattigvæsens Regnskab; men Omkostningerne have ikke ganske kunnet afholdes ved Salget af Exemplarerne. Ogsaa ønskede jeg at kunne give en udførligere Underretning om Indtægt og Udgift; hvorførend jeg indbød ikke allene Lyngbye Sogns faste Beboere, men ogsaa dem, der glæde os med deres Nærværelse om Sommeren, til at subscribere paa Regnskabet, og jeg fandt her intet mere og intet mindre end den sædvanlige Gavnildhed, der plejer at characterisere disse og hine ædelttænkende Medborgere.

Ved denne Gavnildhed er jeg sat istand til at specificere Indtægten og Udgivten uden at paalægge Fattigkassen Byrde. Hiint gjorde jeg med saare megen Glæde, fordi vore Indtægter afgive et fortsat Vidnesbyrd om Menighedens utrættelige Veldædighed; og dette gjorde jeg ligeledes gjerne, paa det, Enhver kunde see, hvortil Gaverne anvendes. Allerede har Velvillien mod vort Fattigvæsen skjenket os en Fond til trængende Medmenneskers Husværelse. Frue Assessorinde Drewsen testamenterede Overskuddet af sit Boe til et Hospitals Oprettelse. Professor Borch gav 800 Rdlr., hvoraf Renterne skulle uddeles til vore Fattige; og Skolelærer Jansen i Lyngbye gav det, han efterlod, saaledes at det især maatte komme fattige Børn tilgode ved deres Underviisning. Dersom flere Menneskevenner, der have Lejlighed og Kaar til at give, finde sig tilfredsstillende ved Fattigvæsenets Bestyrelse i Lyngbye, torde jeg jo med Glæde haabe, at Udgivternes offentlige Bekjendtgjørelse vilde bidrage til noget Lignende, og da velsigner jeg de Timer, jeg anvendte paa nærværende Arbejde. Men, jeg har nævnet 3de Capitaler, som blev vor Fattigkasse skjenkede, jeg bør sige et Par Ord desangaaende til nærmere Oplysning: Størrelsen af Fru Drewsens Legat er 3059 Rdlr. 13½ Sk., som findes neden anført under Obligationerne No. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; for samme er allerede kjøbt et Huus til Hospital, hvorpaa forventes Approbation fra højere Vedkommende. Borchs Legat er anført herved under Nr. 10.

Jansens Boe er endnu ej sluttet; dog ere 25 Rdlr. 71½ Sk. allerede frugtbringende tilligemed Fru Drewsens Legat under Obligationen No. 7. Foruden ovennævnte 3059 Rdlr. 13½ Sk. tilfaldt Fattigkassen i Lyngbye, efter Fru Drewsen, Part i en Tontine-Police, og endnu forventes, at Noget kan indkomme af hendes uvisse Tilgodehavende; ligesom det, og formodes, at de Herrer Commissarier i hendes Boe, der have tildømt sig et Sallarium af 2500 Rdlr. ville tilbagegive noget af dette Salarium til den Armes og Syges Husværelse. Efter at have forudskikket foranstaaende, anfører jeg først Indtægterne og derefter Udgivterne, som følger:

Indtægt:

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
1) Forrige Aars Beholdning:			
a) I Penge: ingen.			
b) I Obligationer:			
1) Titlejs Legat . . . . . 200 Rdlr.	"	"	Indest. hos Stiftsbefalingsm. Kmh. Hauch. Indest. hos Fattigkasserer Canclr. Bie.
2) En Obligation . . . . . 100 —	"	"	
Hertil kommer Obligationer for Legater, som Fattigkassen har faaet i Aaret 1804:			
3) En asiatisk Obligation 1000 Rd., Sk.			Frue Drewsens Legat og indest. af Skolelærer Jansens alle hos Fattigkasserer. Kasserer, Hr. Canclr. Bie.
4) En dito . . . . . 500 —			
5) En Brandforsikr. dito 250 —			
6) En Creditcasse dito 500 —	"	"	
7) En Oberformynd. dito 564 — 85 —	"	"	
8) En Depositocasse do. 200 —	"	"	
9) En Østersøisk dito. . . 70 —	"	"	
10) Borchs Legat . . . . . 800 —	"	"	Hos Stiftsbefalingsmd. Hr. Kammerh. Hauch. Kgl. Obl., som kun svarer 3½ p. C., er opsagt til 11. Juni for at ombyttes med en Obl., der bærer 4 p. C.
2) Renter:			
Af No. 1, et Aars Rente, 3 pr. Cent . . .	7	"	Var Panteobl. det halve Aar; siden Kgl. Obl., som giver 4 p. C.
Af No. 2, et Aars Rente, — . . .	3	84	
Af No. 3, 4 og 5, Capital 1750 Rdlr. ½ Aars Rente . . . . . 35 Rd. „ Sk. fragaar . . . . . 1 — 23 —	33	73	
No. 6	"	"	Disse 1 Rd. 23 Sk. ere refunderede. Sælgeren af No. 9 for tilgodehavende Renter. Svarer først Renter til 11. Juni 1805. Udsatte i Decemb. Termin 1804. Ingen Renter hævdede.
No. 7, 8 og 9	"	"	
No. 10	"	"	

	Rdfr.	Sk.	Anmærkninger.
3) Sognets Bidrag.			
1) Efter Indkasserings-Bøgerne.			
Første District.			
Hs. Kgl. H. Arveprindsen	50	”	
Kammerherre Bylow	5	”	
Conferentsraad Malling	4	”	
Frue Gehejmerraad Güldecrone	3	”	
Kammerjunker Harbow	5	”	
Frk. Baronesse Güldenchrone	2	”	
Slotsforvalter Krause	2	”	For de 2 sidste Quart.;
Mademois. Molles	2	”	for de 2 første er
Informator Sommer	2	”	betalt under Wirums
. . . . . v. Holten	2	”	Distrikt.
Kammerjomfrue Westrup	1	”	
Jomfrue Steenberg	”	48	For de 2 første Quart.;
Kammertjener Løw	2	”	siden bortrejst.
. . . . . Lüders	2	”	
Bourgeois	2	”	
Brechwaldt	2	”	
Janti	1	”	For de 2 første Quart.
Louman	1	48	De sidste haves til-
Møller	1	”	gode.
Jessen	1	”	
Clemensen	1	”	
Jacobsen	1	”	
Stevn	1	”	
Hlob	1	”	
Schnegelsberg	1	”	
Nielsen	1	”	
Pedersen	1	”	
Brenner	”	64	
Petersen	”	48	For 2 første Q. (de sidste
Fliet	”	48	For 2 første Q. have til-
I. K. Møller	”	24	For første Q. gode.
Bager Olsen	10	”	
Muurmester Hagensen	1	”	
Uhrmager Løw	2	”	
Glarmester Mønnik	6	”	
Frue Oberkamph	2	”	
Samuel Moses	2	”	
Hjulmand Jensen	6	”	
— O. Erichsen	1	”	
Mad. Egberg	3	”	
Hendes Pige	”	48	
Saddelmager Borch	5	”	
Smedemester Stæhr	6	”	
2 Svende	1	”	

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninget.
I. Samuelson	1	"	
A. Petersen, Slagter	1	48	For 2 første Quartaler.
Peder Sørensen	1	"	De sidste resterer.
Smedemester Eggertsen	3	"	
En Halvkarl	"	18	For 3 første Quartaler.
En Karl	"	12	For 1 sidste Quartal.
En Svend	"	48	
Skorstensfejer Lemke	2	"	
Hattemager Jensen	2	"	
Postmester Jørgensen	12	"	
3 Karle og 4 Piger	5	16	
Bager Gude	6	"	Indleveret fra Stiftsfor-
— Grefrat	6	"	valteren for de reste-
Frue Munk	10	"	rende Quart. fra f. A.
Jomfrue Bohn	1	"	
Pige Dorthea	"	48	
Eller	8	"	
Pige	"	48	
Mad. Mejer	4	"	
C. Nielsen	10	"	
3 Karle og 5 Piger	4	32	
Mægler Behrndt	8	"	
Gartner Lerchinger	1	"	
Mad. Schjødt	12	"	
Conferentsraad Heinreich	8	"	
Møller Knudsen	6	"	
2 Valkere og 2 Svende	2	"	
Mad. Møller	3	"	
1 Karl og 7 Piger	6	16	
Grosserer Tutein	7	48	
Smed Martin	1	"	
Major Friboe	10	"	
Cancelliraad Voltelin og Olivarius	4	"	
Greve af Rantzow	20	"	
Etatsraad Meinche	7	48	Nemlig som Lyststeds
			Ejer for 1ste Q. 2 Rd.
			48 Sk. og som Lejer
			om Sommeren 5 Rd.
			Alt indfordret under
			Restancerne.
Justitsraad Scharfenberg	"	"	
Kobbersmed Hering	1	"	
Bager Junk	4	"	
Conrad Mathiesen	1	"	
Husholderske og Svend	"	72	
Frue Drewsen	10	"	For 2de første Quart.
Mojel	1	"	For de sidste dito.
Gartner Wæber	2	48	
Frue Gyldendahl	4	"	
Snedker Wunderlich	1	48	
Factor Pingel	7	48	For 4 sidste Quartaler.

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.	
Doctor Münster	1	24	For 2 sidste Quartaler.	
En Pige	"	6	See 2det Distr.	
Bogholder Riise	3	"	For 2 sidste Quartaler.	
			See 3die Distr.	
Sommerværelsens Lejere:				
Frue T. Munk	3	"	De Unævntes Gaver findes herved iblandt de ubestemte Indtægter.	
— Schjødt	1	"		
Forvalter Kraft	4	"		
Capt. Lassen	3	"		
Assessor Brown	3	"		
Legationsraad Kønnemann	2	"		
Capt. Bjering	1	"		
Frue Berg	2	"		
Andet District.				
Hans Wrede	"	12	For April Quartal. For de øvrige Quartaler indfordret som Re- stance.	
Frue Erasmi	10	"		
Mad. Vogler	2	"	Har istedetfor Penge- bidrag overladt Com- missionen Værelse til Arbejdsstue.	
Hendes Pige	"	24		
Capelmusicus Schall	1	"		
Kryger	1	48		
Ejberg	2	"		
Prejsler	"	"		
Naur	4	"		For tvende sidste Quart.
Hans Pige	"	16		Ligeledes.
Staal	1	"	For 2de første Quart. Resten som Restance.	
Anders Jørgensen, Skrædder	"	12		
Fattig-Commissionær Rosum	6	"	Alt indfordret som Re- stance.	
Hans Pige	"	24		
Pastor Rønne, Kone og Søster	18	"		
Hansen	2	"		
C. A. R.	"	16		
2 Karle a 48 Sk. 3 Piger a 24 Sk.	1	72		
Knoop	10	"		
Schlejsner d. æ.	10	"		
G. Schlejsner	6	"		
F. Schlejsner	6	"		
Kattuntrykkeriets Svende	"	"		
Doctor Münster	2	"	For Januarii Quartal. Flyttet til Gjentofte og siden til 1ste Distr.	
2de Piger	"	48	For uforløbet Aar til Jan. Md.s Udgang.	
Bodener	4	"		
Snedker Møller	"	48		
Jørgen Andersen	"	48		
Oberjæger Bruun	5	"		

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Anders Fiskebløder	”	12	For October Quartal. Det øvrige som Restance.
Lieflands Enke	”	”	Alt inddrevet, som Restance.
Niels Andersen, Skomager	1	48	
Snedker Ibsen	”	18	For 3 første Quartaler. Siden i 3die Distr.
Skomager Ulrich Brumberg	1	”	
Maurers Enke	1	”	
Cancelliraad Bie og Frue	18	”	
Frue Storm	10	”	
Jomfrue Sejerød	1	”	
1 Karl og 2 Piger	1	”	
Lars Andersen, Gaardmand	1	48	For October Quartat. Findes før i 4de Distr.
Sommerværelses Lejere:			
Kammerherre Bylow	10	”	
Generaladjutant Krieger	5	”	
Frue Admiralinde Schultz	2	”	
Tredie District.			
Bogholder Riise	3	”	For 2 første Quartaler. See første Distr.
Jansen, Skolelærer	”	48	For de 2 første Quart. Død.
Hansen, Skolelærer	”	48	For sidste Quart. See Hansen i 2de Distr.
Dahlin	1	”	
Jørgen Christensen	6	”	
2 Piger	”	48	
Anders Andersen	6	”	
1 Karl	”	24	
1 Pige	”	24	
Dugge	”	48	
Hendrik Heyde	”	24	
Heydes Enke	”	24	
Peder Sørensen	6	”	
1 Karl	”	24	
2 Piger	”	48	
Muurm. Harup	1	”	
Jørgen Hansen	”	48	
Peder Hansen, Skomager	1	”	
Sognefoged Henr. Johansen	3	32	
1 Karl	”	24	
Niels Broelægger	”	48	
Ole Hansen	”	24	
Niels Hørsted	1	”	
Hans Jessen	”	64	
Ole Bendsen	”	24	
Søren Jacobsen	”	32	
Jens Nielsen	”	48	
Winther	2	”	

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Åsmussen	”	48	
Harrested	2	32	
Muurmester Svendsen	1	”	
Møller Høyer	”	64	
Flemming	1	”	
Hertz Abraham	1	”	
Wiesener	2	”	
Niels Jacobsen	”	48	
Niels Skomager	”	24	
En halv Svend	”	18	For 3 sidste Quartaler.
Sommerværelser Lejere:			
A. B.	4	”	
Violon Barth	1	”	
Fjerde District.			
Jørgen Jensen	”	64	
Rasmus Møller (siden hans Søn)	”	24	
Jens Svendsen	”	48	
Poul Sørensen	1	”	
Skomager Splid	”	72	For 3 sidste Quart. Jan. Q. indf. som Restance.
Peder Christensen	”	36	Resterer for Oct. Quart.
Berend Hegelund	2	”	
Boghandler Rothe	3	72	
Christ. Krogh	1	”	
Frid. Bøtner	”	48	
Carl Bonde	”	12	For April Quart. Resten indfordret som Rest.
Peder Andersen	”	30	N.B. De 6 Sk. for Oct. Quart. f. A.
Concertmester Schall	2	”	
Slagter Christen Andersen	”	12	Resterer for 2 sidste Quartaler.
Lars Tostrup	”	36	Ligeledes for Oct. Quart.
Morten Nielsen	”	24	
Christen Nielsen	”	24	
Jens Madsen	6	”	
hans Pige	”	24	
Lars Andersen	4	48	For de 2 første Quart. Siden i 2det Distr.
hans Karl	”	36	For samme 3 Quartal. Rester. for Oct. Quart.
Jørgen Davidsen	6	”	
hans Halvkarl	”	18	For 3 første Quart.
hans Pige	”	24	
Lundfeldt	”	48	
Jens Andersen	”	24	
Ole Truelsen	”	24	
Poul Jensen	”	24	
Mogens Hansen	”	24	

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninget.
Hendrich Larsen	”	24	
Carl Friderich	”	24	
Grosserer Thomsen	4	4	
Walther	6	72	
2 Karle a 48 Sk. 1 Pige a 24 Sk.....	1	24	
Morten Knudsen	”	36	For 3 sidste Quart. Det første som Restance.
Bochter	2	”	For April og Juli Quart. Oct. Q. haves til gode.
Jens Larsen	1	”	Ligeledes.
S. M.....	”	48	Ligeledes.
N. Nillan.....	”	48	Ligeledes.
Sommerværelses Lejere:			
Mad. Lehman	1	”	
— Brink	1	”	
Forvalter Olsen	1	”	
Femte District:			
Ritmester Hein	6	”	
Tjenestefolk.....	”	66	
Brygger Borchsenius.....	6	”	
Tjenestefolk.....	”	48	
Hans Pedersen.....	6	”	
Tjenestefolk.....	”	60	
Anders Hansens Enke	6	”	
Tjenestefolk.....	1	”	
Bendt Andersen	6	”	
Tjenestefolk.....	”	42	
Niels Christensen	”	”	Alt indrevet som Rest.
Lorentz Jensen.....	”	36	For 3 sidste Quart. Det første Q. som Rest.
Anders Larsen	”	36	Ligeledes.
Ejgaard i Fortunen	3	”	
Tjenestefolk.....	1	”	
Hans Olsen	1	”	
Karl.....	”	48	
Helgesen i Klampenborg	2	”	
Tjenestefolk.....	”	72	
Sommerværelses Lejer:			
L. F.....	”	48	
Sjette District:			
Grevinde af Schulin.....	16	”	
Greve af Schulin	12	”	
Frøken Warensted.....	4	”	
Petersen	3	”	

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Major Søebøtcher	12	"	
Gjæstgiver Espesen	3	"	
Mad. Galberg	5	"	
2 Møllersvende	1	"	
Schlüter	1	32	
Ejlersen	1	"	
Mad. Roselin	5	"	
Etatsraad Bruun	20	"	
Regimentskvartermester Drewsen	5	"	
Professor Becher	2	"	
Etatsraad Wæwer	5	"	
Major Boje Junge	2	"	
Capt. Rue	2	"	
Grosserer Hage	2	"	
Agent de Conninck	20	"	
Rømer	2	"	
Asmussen	1	"	
Møllersvend Høegh	"	48	
Sommerværelsens Lejere:			
Baron Krüdner	3	"	
Grosserer Hages Børn	4	32	
Cand. Theol. Glahn	1	"	
Fru Lowson	5	"	
Syvende District:			
Frøken Brown	"	"	Indkommen blandt Re-
Tjenestefolk	"	48	stancerne.
Lieutn. Noldi	5	"	
Niels Nielsen Søegaard	3	"	
Tjenestefolk	"	72	
Frid. Olsen	2	"	
Pullich	"	"	haves til gode.
Tjenestefolk	"	72	
Anders Nielsen	2	"	
1 Dreng	"	24	
Slotsforvalter Krause	3	"	For 3 første Quartaler.
Skow	1	"	Siden i første Distr.
Jens Larsen	2	"	
Tjenestefolk	"	48	
Jørgen Jensen	"	72	
Svend Skræder	"	72	
Gudmand Brodersen	"	48	
Jens Bendsen	2	"	
Lars Aagesen	2	14	
Broder Nielsen	3	"	
1 Pige	"	12	April og Juli Quartaler resterer.

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Murer Kajser	"	48	
Svend Larsen, Hjulmand	"	24	
Hans Christensen	"	48	
Peder Larsen	2	"	
1 Karl	"	48	
Lars Møller	2	"	
1 Pige	"	24	
Mads Christensen	1	"	
1 Karl	"	24	For 2 første Quartaler.
Anders Andersen	"	72	
1 Karl	"	48	
Mehldahl, Skolelærer	1	"	
Anders Lunquist	"	36	For 2 sidste Quartaler.
Sommerværelser Lejer:			
Assessor Rafn	"	48	
Aatende District:			
Hans Nielsen	3	"	
1 Karl	"	48	
Brygger Mariager	2	"	
Hans Davidsen	1	"	
Grosserer Holms Sted	"	"	Indkommen under Re-
Lars Falster	"	48	stancer.
Jens Skomager	"	72	
Anders Christensen	"	48	
Niels Christensen	"	36	Det første Quartal.
Anders Larsen	2	"	
Tjenestefolk	"	72	
Friederich Clomann	"	48	De 2 sidste Quartaler
Christian Bredvad	"	48	under Restancer.
Hans Jensen	"	24	Det første og det sidste
Instrumentmager Apelberg	2	"	Quartal ligeledes.
Jørgen Pedersen	"	72	
Jens Jensen	"	72	
Peder Andersen	"	72	
Mikkil Mikkelsen	"	48	
Willum Johansen	"	72	
Svend Gudmansen	"	72	
Ole Jørgensen	"	36	
Etatsraad de Conninck	12	"	
David Andersen	"	12	For sidste Quartal.
Bager Nissens Sted	1	"	
Niende District:			
Etatsraad v. Hemmert	9	"	
Fuldmægtig Wejerslew	4	48	

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Forpagter Knudsen	4	48	
Tjenestefolk	"	90	
Dreyer	1	48	
1 Svend Peder	"	24	For første Quartal.
Wulf	"	72	
1 Svend	"	36	
J. Koosen	"	72	
Andersen	"	72	
Hering	3	"	
Gothart	"	72	
Carl Muss	"	72	
D. Køster	"	72	
P. Køster	"	72	
L. Jørgensen	"	72	
C. Berg	"	72	N.B. Det sidste Quart.
Carlstrøm	2	24	for Brede District,
Barg	"	36	som udgjør 16 Rdlr.
Pedersen	"	72	3 Sk. var ej indkom-
Franck	"	72	men, da Regnskabet
H. A. Jørgensen	"	72	sluttedes, men er si-
Røhrs	"	72	den indbetalt i Aaret
Jørgensen, Tømmermann	"	72	1805.
J. Nordmann	"	72	
H. Muss	"	36	
Halling	"	36	
H. Ottesen	"	36	
M. Larsen	"	36	
Warnke	1	48	NB. Da der for dette
Asmus Evers	"	36	District sjelden mø-
			des i Commissionen,
Fuglevad:			og man altsaa ej veed
Møller Lund og Husfolk	7	3	andet, end hvad man
			maae stave sig til af
Tiende District:			Indcasseringsbogen,
Greve Wedel Jarlsberg	20	"	kan man ej angive
Neltrop	12	"	om de manglende
Bast	2	24	Quartaler er egent-
M. Høyer	1	32	lige Restancer eller
Wennike	3	"	ikke.
Carl Rissel	2	"	For 3 sidste Quartaler,
Georg Redford	2	"	har siden betalt i
Dreyer	1	48	Lyngbye.
Lundquist	"	48	
Lars Krag	1	48	
James Reschie	2	"	
Sommer	1	48	For de 3 sidste Quart.
Peter Petersen	1	"	
Madsen	"	48	For de 2 sidste Quart.

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Eggert	2	”	
Chr. Vogt	”	48	For første Quartal.
1 Kudsk	”	48	
3 Piger	”	54	For 3 Quartaler.
Elleve District:			
Inspecteur Lassen	3	”	For første Quartal.
Inspecteur Engelstrup	3	”	For 3 sidste Quartaler.
Mad. Engelstrup	1	”	
Kromanden Davidsen	4	”	
Mad. Landcou	1	”	
1 Svend	”	28	
Malmstrøm	1	”	
Bonacher	1	”	
1 Svend	”	28	
Olgrens	”	48	For første Quartal.
Bergman	2	”	
3 Svende	”	84	
Petersen	1	24	
1 Svend	”	28	
Helt	”	72	
1 Svend	”	16	
Hertel	2	”	
Zabel	2	”	
Slægter	2	”	
2 Svende og siden 4 Svende	1	8	
Muursvend Andersen	”	48	
Sliber Olsen	”	12	
Norin	1	”	
Snedker Hesselin	”	48	
Tømmermester Pannier	1	48	
3 Svende	1	”	
Køh'n	”	72	
1 Svend siden 4 Svende	1	4	
Hertz	”	72	
6 Svende	1	72	
Kaminsky	1	”	
3 Svende	”	84	
Fasting	”	24	
2 Svende	”	24	
Friedrichsen	”	24	
Sliber Bendt	”	36	
S. Madsen	”	24	
2 Svende	”	24	
Isenkræmmer Lassen	4	”	For 4 Sommermaaneder.
Interessenterne	12	”	

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Tolvte District:			
Lundtofte Gaardes Bidrag for Aaret fra 1. Octbr. 1803 til 1. Octbr. 1804	19	30	
Hjortekiærshuset, Skovfoged Olsen	2	"	
Mads Nyebølle paa Eremitagen	"	72	I de 2 første Quart. a 12 Sk. og i de sidste 2 a 24 Sk.
Ole Pedersens Folk:			
1 Karl	"	48	
1 Pige	"	18	For 2 første Quartaler.
Niels Hansens Folk	"	90	
Hans Jensens Folk	"	66	
Hans Nielsens Folk:			
1 Karl	"	48	
1 Pige	"	24	
Christian Gottfredsens Folk:			
2 Karle a 48 Sk.	1	"	De 3 første Quartaler som Restance.
1 Karl	"	12	Ligeledes .
1 Pige	"	6	
Christen Svendsens Karl	"	54	
Rhefdahls Karl	"	12	For første Quart. Bort- rejst.
Anders Hansens Folk:			
1 Karl	"	48	
1 dito	"	24	
1 Pige	"	24	
Tømmermester Wahl	4	"	
Trettende District:			
Gjæstgiver Clausen	6	"	
4 Karle	2	"	
2 Piger	1	"	
Jens Pedersen	1	"	
Peder Johansen	1	"	
Niels Sørensen	1	"	
Jacob Hansen	"	48	
Jens Erichsen	1	"	
Lars Nielsen Den ældre	1	"	
Ole Hansen Møller	"	48	
Jens Holmsted	"	36	April Quart. som Rest.
Lars Olsen	1	"	
Erich Bilberg	1	"	
Gustav Bilberg	"	48	
Joh. Hansen	1	"	
Hans Jensen	1	"	
Bendt Aagensen	"	36	Jan. Quart. som Rest.
Lars Blem	"	72	Ligeledes.
Svend Sejerstrøm	1	"	
Hendrichsen	2	"	For 2 første Quart.; de sidste ere betalte i 1805.

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Capt. Rejn	"	"	Alt som Restance.
Gartner	3	"	For 2 første Quart.; de øvrige som Restance.
1 Karl	"	24	Ligeledes.
Niels Christensen	1	"	
Lars Nielsen den yngre	"	12	De 3 sidste Quartaler.
Hans Pedersen den ældre	"	48	
Svend Larsen	"	48	
Søren Jensen	"	48	
Clemen Johnsen	"	48	
Niels Jensen	1	"	
Ole Hansen	"	36	
Jørgen Nielsen	"	48	April Quart. som Rest.
Joh. Peter Jochumsen	"	"	Alt som Restance.
Lorenzens Enke	"	36	Jan. Quart. som Rest.
Jochum Wikker	"	36	Ligeledes.
Peder Hansen	"	"	Alt som Restance.
Ole Larsen Jungberg	1	24	De 24 Sk. betalt for Oct. Quart. 1801.
Jens Nielsen	"	48	
Johannes Nielsen	"	36	For 3 sidste Quartaler.
Tjenestefolk:			
Peder Johansens Karl	"	24	De 2 første Quartaler som Restance.
Jens Erichsens dito	"	48	
Lars Olsens dito	"	48	
Lars Nielsens dito	"	24	
Svend Sejerstrøms dito	"	48	
Sommer Lejere:			
Professor Grønlund	3	"	
Lieutenant Lydersen	1	"	Frue Falkendahls Gave, stor 2 Rdlr., fandtes i Fattigbøssen og er der regnet i Summen.
	1159	42	
4) Ubestemte Indtægter:			
a) Tavlepenge:			
1) Fattigtavlen	68	9	
2) Overskud af andre Tavler	116	9½	
b) Gaver ved Ejendommens Salg:			
Den 10. Jan. ved Huuskjøb fra Assessor Horn til Walther	1	"	
Den 11. Marts ved Gaardkjøb fra Refdahl til Lieutn. Drewsen	5	"	
Den 16. dito ved Gaards Overdragelse til Frid. Olsen i Wirum	2	"	
Den 18. dito fra Etatsraad Meinche og Faktor Pingel ved Gaardkjøb fra første til sidste	12	"	

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Den 19. dito fra Etatsraad Meinche i Anledning af samme Steds Overdragelse fra Mad. Monrad til Hofpræst Bluhme i Aaret 1761.....	2	”	
Samme Dato fra Slotsforvalter Krause og Schow i Anledning af Gaardkjøb	2	”	
Den 31. dito ved Huuskjøb fra Mad. Eggertsen til Smed Eggertsen	2	”	
Den 2. Juni fra Bager Olsen i Anl. af Kjøb om Bager Gudes Jord	8	”	
Den 5. Juli ved Degneboligens Overdragelse til Starensky og Rothe	2	”	
Den 15. dito ved Huuskjøb fra Jens Hansens Enke til Christian Lange i Wirum	”	32	
Den 7. Aug. ved Huuskjøb fra Frue Drewsens Boe til Mojel.....	2	”	
Den 31. dito i Anledning af Voltelins Gaards Salg til Olivarius	2	”	
Samme Dato i Anl. af Huuskjøb fra P. Arvesens Enke til Harup	1	”	
Den 8. Sept. i Anl. af en Parcel fra Præstegaarden overdraget til Mønich.....	2	”	
Den 4. Nov. i Anledning af Huuskjøb fra Walther til Vulfsberg	2 Rdlr.		
fra Dugge til Brøher	1 —		
fra Brøher til Capt. Lind ...	2 —	5	”
Den 17. dito ved*Gaardsafstaaelse fra Anders Hansen i Lundtofte til Jens Nielsen	2	”	
Den 30. dito ved Huuskjøb fra Bogh. Riise til Dr. Münster	4 Rdlr.		
fra Louman til Wiesener ...	4 —	8	”
c) Af Fattigbøsserne:			
Den 15. Apr. Kirkens Bøsse 1 Rd. 90½ Sk.			
Kongevejsblokken ” — 54 —			
Store Kroes Bøsse 4 — 76 —			
Hollands dito..... 1 — 91½ —	9	24	
Den 9. Maj af Ellers Bøsse.....	5	20	
Den 18. Juli af ovennævnte 4 Fattigbøsser	23	84½	
Den 2. Oct. af Ellers Bøsse.....	3	82	
Den 12. Dec. af meerbemeldte 4 Fattigb.	32	94½	
d) Frivillige Gaver:			
Den 9. Jan. given af en Unævnt J.....	1	”	
Ved et Aftensbord paa Brede	8	”	
Den 17. dito frivillig Gave af Walther ..	”	56	
Den 22. dito ved Schlejsners Bord.....	1	73	
Den 25. dito fra Walther	1	”	

	Rdlr.	Sk.	Anmærkninger.
Den 19. Juni fra Bager Olsen.....	1	”	
Samme Dato With givet.....	1	”	
Den 20. Aug. indsamlet i et Selskab og indsendt ved Skolelærer Westergaard	1	22	
Den 10. Sept. fra Etatsraadinde Bruun og Veninder	13	”	
Den 22. dito fra S. i Lyngbye.....	5	”	
Den 9. Oct. givet af Mad. Schall.....	1	”	
Den 15. Nov. af Lusterende i Taarbek..	6	16	
Den 25. Dec. fra Frue Clouman.....	1	”	
e) Refusion fra anden Side for Udgivt:			
Den 17. Jan. fra Birkerød for 27 Uger for O. P. Rymann.....	18	”	Disse havdes til G. fra f. A. For Aaret 1804 er betalt efter dette Regnskabs Slutning.
Den 4. Jul. for Syngetøsen fra Amtets Fattigkasse refunderet.....	83	73	
f) De Fattiges Efterladenskaber:			
Den 28. Oct. efter Frinkes Enke paa Raadvad	29	93	Nemlig til G. fra f. A. 49 Rd. 63 Sk. Ud- lagt i 1804 34 Rd. 8 Sk. See forrige Aars Regnskab p. 13 c. 2.
Den 16. Dec. Almissem Jens Pedersens Efterladenskabs Beløb.....	9	49	
Lateris:	1660	11 $\frac{1}{2}$	
Den 30. Dec. Paul Røhrs Enkes Efter- ladenskabs Beløb.....	5	36	
Den 26. dito betalt af Bendt Søderberg paa hans Gjeld til afg. Almissem Paul Pedersen i Lundtofte.....	8	”	
g) Restancer:			
Den 17. Jan. fra Højer paa Ørholm....	1	”	
Den 14. Febr. fra Justitsraad Scharfenberg	2	48	
Den 25. dito fra Frøken Brown for 2 Aar	13	”	
Samme Dato fra Capitajn Lejsner.....	1	”	
Samme Dato fra første District for for- rige Aars Oct. Quartal	58	58	Denne vidtløftige Spe- cification, som maatte optage flere Sider, udelades.
Den 4. Dec. Commandeur Brøhers Bidrag for Oct. Quart. 1804.....	1	”	
Den 8. dito fra Justitsraad Scharfenberg, Grosserer Holm og Capt. Rejn.....	6	48	
Den 30. dito for Juli og Oct. Quart. 1803 efter specifik Liste.....	12	71	Ligeledes.
Samme Dato fra Carstensen paa Friddahl	1	”	
h) Hertil kommer:			
Fra den gamle Herredskasse.....	12	4	Er ved Fejltagelse her beregnet, istedetfor at anføres Arbejds- anstalten til Indtægt.
1 Pund Traad solgt til Arbejdsskolen...	”	52	
Overskud fra Arbejdsanstalten	26	69 $\frac{1}{2}$	
*) Hertil komm. Renterne af en Police, som arvedes efter Frue Assessorinde Drewsen	7	68 $\frac{1}{2}$	
Summa Indtægt:	1817	82 $\frac{1}{2}$	

*) Hævet 10 Rdlr. 48 Sk. Species, gjør i Courant 15 Rdlr. 41 Sk., hvoraf det Halve til-
hørte Søllerød Sogn og dertil er betalt.

Udgivt.

De Fattiges Clase og Løbe No.		Rdlr.	Sk.	Anmk.
A) Almisselemmernes Forsørgelse.				
I. Ugentlig Almisse og Klæder.				
1) Til de Fattige i Lyngbye:				
A. 1	Johan Huberts Enke, ugentlig 64 Sk., for 53 Søndage	35	32	Da Udbetalingen fra Fattigvæsenets Organisation stedse er gjort om Søndagen og Aaret 1804 har 53 Søndage, saa følger deraf at Aaret beregnes for 53 Uger, eller Søndage.
	Under samme No. findes sengeliggende Datter fra 19. Febr. til 24. Juli, da hun døde; Madvare for	10	56½	
2	Jes Jessens Enke, ugentl. 48 Sk. for 53 Sd.	26	48	
3	Christ. Kosens Enke, ugentlig 48 Sk. for 53 Søndage	26	48	
	Extratillæg fra 8. Jan., da hendes Skrøbelighed tiltog, ugentlig 4 Dages Middagsmad med Brød à 3½ Sk., er ugentlig 14 Sk., udgjør for 51 Søndage	7	42	
4	Poul Røhrs Enke, 2 Søndage a 56 Sk., død	1	16	
5	Anders Larsens Enke ugentlig 48 Sk., er for 53 Søndage	26	48	
	I Sygdom fra 15. Juli til 2. Sept. — NB. Klæder 2 Særker	2	16	
		1	72	
6	Hans Andresens Kone for Jan. Quart. og 4 Søndage af April Quart., 17 Sønd. a 40 Sk. .... 7 Rd. 8 Sk. 27 Sønd. i Sommer. a 24 Sk.: 6 — 72 — 9 dito af Oct. Qv. a 40 — : 3 — 72 —	17	56	
B. 11	Ole Svendsen fra 1. Jan. til Decbr., 53 Søndage a 24 Sk. .... 13 Rdlr. 24 Sk. For at have forsømt Skolen decourtert .. 1 — 68 — igjen: 11 Rdlr. 52 Sk. Til Klæder	1	52	
	i alt ...	13	8	
B. 12	Marie og Dorthe Spæhr, Kosten er dagl. 7½ Sk. for hver, er ugentlig for begge 1 Rdl. 9 Sk., gjør for 53 S. 57 Rd. 93 Sk. Fragaar for 11 Uger for Marie Spæhr, medens hun lugede i Præstens Hauge a 52½ Sk. .... 6 Rdlr. 1½ Sk. igjen ...	51	91½	
	Klæder for Marie ... 3 Rdlr. 22 Sk. dito for Dorthe	1	88	
	i alt ...	5	14	

De Fat- tiges Clase og Løbe No.		Rdlr.	Sk.
13	Mar. Nielsdatter, Middagsmad, daglig 3½ Sk. i 53 Uger, a ugentl. 24½ Sk., i alt Klæder	13 2	50½ 25
B. 14	Ole Jensen 45 Søndage a 48 Sk. ugentl. 22 Rdlr. 48 Sk. For 8 Sønd. a 56 Sk. 4 — 64 — i alt...	27 2	16 "
15	Lise Mogens Datter, for Frokost og Mid- dagsmad for 36 Søndage, betalt ugentl. 38½ Sk. .... 14 Rdlr. 42 Sk. Heel Kost for 17 Dage ugentl. 52½ Sk. .... 9 — 28½ — i alt...	23 1	70½ 66
16	Kirstine Kjær Kost hele Dagen i 53 Uger ugentlig 52½ Sk. .... Klæder	28 2	94½ 85
17	Kirstine Brøchner, heel Kost i 53 Uger, ugentl. 52½ Sk. .... 28 Rdlr. 94½ Sk. Fragaar for 2 Uger hun lugede..... 1 — 9 — igjen...	27 2	85½ 50
18	Ane Nielsdatter for 33 Uger a 32 Sk. ugentl. .... 11 Rdlr. „ Sk. For 20 Uger a 16 Sk. u. 3 — 32 — i alt...	14	32
19	Klæder	26	48
B. 21	Jens Peder Hansen a 48 Sk. i 53 Sønd. *) Kirsten Jensdatter for Aarets første 5 Uger og dito sidste 5, Middagsmad a 24½ Sk. .... David Larsens 3 Børn heel Kost a 52 Sk. ugentlig, er for alle 1 Rdl. 61½ Sk., ud- gjør for 53 Søndage.. 86 Rdlr. 91½ Sk. For Fors. fragaaer .. 1 — 37½ — igjen...	2 85	53 54
22	Klæder	9	67½
	Vask		
	Joni Laurences Børn fra 8. Jan. til 10. Nov. begge inclusive 42 Uger a 48 Sk. gjør 21 Rdlr. „ Sk. Ligeledes fra 10. Nov. til 2. Dec. incl. a 48 Sk. 2 — „ —		

Anmk.

*) Om denne og de flere, som ej have nydt bestandigt, gælder den Anmærkning, at de ere anbragte til Arbejde.

De Fat- tiges Clase og Løbe No.		Rdlr.	Sk.	Anmk.
	Fra 2. Dec. til Aarets Udgang a 84 Sk. . . . . 3 — 48 —			
	i alt . . .	26	48	
	Klæder	5	94	
23	*) Carl Magnus d. 18. Nov. for en Uge. 1 Par Træko		32 12	*) Moderen tog ham selvraa- dig af Skole og tabte Hjelpen, som var 32 Sk. fra Grev- inde Schulin og 32 Sk. af Fattiggassen.
C. 28	Jens Thomsens Enke i Aarets første 7 Uger a 32 Sk., gjør . . 2 Rdlr. 32 Sk. **) De øvrige 46 Søn- dage a 8 Sk. . . . . 3 — 80 —			
	i alt . . .	6	16	
29	Peder Jeppesen intet uden Huusleje	"	"	
30	Sems Datter Cathrine, fra Aarets Begyn- delse til Maj Maanedes Udgang, Kost og Logie	9	24½	**) Har siden haft Hospi- talshjælp.
	Klæder	5	81	
31	Bent Bentzens Enke, a 32 Sk. gjør for 53 Søndage	17	64	
C. 32	Jens Paulsens Kone for Aarets første 17 Uger a 24 Sk. er . . . . 4 Rdlr. 24 Sk. For de sidste 8 Uger i Aaret . . . . . 2 — " —			
	i alt . . .	6	24	
33	Cathrine Rasmusdatter for Aarets første 17 Uger og dito sidste 5 Uger a 24 Sk. Extraord. i Sygdom	5 1	48 23½	
34	Peder Nielsen, Vægters Enke, for hele Aarets 53 Søndage a 32 Sk.	17	64	
35	Peder Olsen og Kone Jan. Quart. 80 Sk. ugentl. gjør for 13 Uger 10 Rdlr. 80 Sk. Følgende 4 Uger a 64 Sk. ugentl. . . . . 2 — 64 — dito 27 Uger a 48 Sk. 13 — 48 — De 9 sidste U. a 64 Sk. 6 — " —			
	i alt . . .	33	"	
36	Daniel Herings Enke Aarets første 17 Uger a 40 Sk. ugentlig 7 Rdlr. 8 Sk. følgende 28 U. a 32 Sk. 9 — 32 — de 8 sidste Uger a 40 Sk. 3 — 32 —			
	i alt . . .	19	72	
37	Svend Jørgensen, intet*)	"	"	*) Bestandigt i Arbejde.
38	Christopher Larsen for Logiepenge og Vask ugentlig 18 Sk. er for 53 Søndage . . . 1 Frakke	9 4	90 "	
39	Bendt Pedersens Enke ugentlig 32 Sk., er for 53 Søndage	17	64	

De Fat- tiges Clase og Løbe No.		Rdlr.	Sk.	Anmk.
C. 40	Jens Pedersen fra 8. Jan. til 8. April a 64 Sk. ugentlig. . . . . 8 Rdlr. 64 Sk. Fra 8. til 11. April. . . „ — 50 —			
	i alt. . .	9	18	
41	Niels Pedersens Enke for Aarets første 17 Uger a 32 Sk. . . . 5 Rdlr. 64 Sk. De sidste 5 U. a 32 Sk. 1 — 64 —			
	i alt. . .	7	32	
42	Magnus Bendsens Enke for Aarets første 17 Uger a 32 Sk. . . . 5 Rdlr. 64 Sk. De sidste 7 U. a 32 Sk. 2 — 32 —			
	i alt. . .	8	„	
43	Christian Spæhrs Enke for hele Aaret, 53 Søndage a 16 Sk. ugentlig	8	80	
44	Ole Peter Rymann og Kone for hele Aa- ret, 53 Søndage a 1 Rdl. ugentlig . . .	53	„	
45	Mogens Murers Enke for Aarets første 17 Uger a 24 Sk. . . . 4 Rdlr. 24 Sk. De sidste 10 U. a 24 Sk. 2 — 48 — Extraord. i Sygdom . . „ — 50 —			
	i alt. . .	7	26	
46	Søren Rasmussen, 53 Søndage a 32 Sk.	17	64	
47	Ane Kristine Hansdatter for Aarets første 17 Uger a 24 Sk. . . . 4 Rdlr. 24 Sk. De sidste 6 U. a 24 Sk. 1 — 48 —			
	i alt. . .	5	72	
C. 48	Jens Pedersen Bager for Aarets første 11 Uger a 48 Sk. . . . 5 Rdlr. 48 Sk. Følgende 3 U., da Ar- bejde af og til gaves . 2 — 24 — I 2 Uger fra 29. Juli til 15. Aug. a 24 Sk. . . . „ — 48 — For de sidste 21 Uger a 48 Sk. . . . . 10 — 48 —			
	i alt. . .	18	72	
49	Rantzows Enke for Aarets første 15 Uger a 8 Sk. ugentlig. . . . . 1 Rdlr. 24 Sk. De sidste 38 U. a 48 Sk. 19 — „ —			
	i alt. . .	20	24	
50	Jørgen Hübner for Aarets første 8 Uger a 32 Sk. ugentlig. . . . 2 Rdlr. 64 Sk. En Uge . . . . „ — 14 — De sidste to U. a 24 Sk. „ — 48 —			
	i alt. . .	3	30	

De Fattiges Clase og Løbe No.		Rdlr.	Sk.
51	Søren Niensens Enke for hele Aaret, 53 Søndage a 32 Sk.	17	64
52	Lars Andersens Enke for Aarets sidste 49 Søndage a 32 Sk.	16	32
53	David Andersens Enke for Aarets sidste 38 Uger a 16 Sk.	6	32
54	Daniel Petersens Enke fra 23. Sept. til 7. Oct., Madvare for .. „ Rdlr. 73½ Sk. For Aarets sidste 12 Uger a 40 Sk. .... 5 — „ —		
	i alt...	5	73½
C. 55	Kirsten Madsdatter for Aarets sidste 5 Uger a 24 Sk.	1	24
56	Ane Davidsdatter fra d. 25. Jan. til d. 22. Apr. bekommen Madvare for .. „ Rdlr. 89 Sk. Fra 23. April til Dec., 36 Uger a 38½ Sk. .... 14 — 42 —		
	i alt...	15	35
57	Akbreth Murer for de sidste 3 Uger i Aaret a 48 Sk.	1	48
58	Skræder Kiær fra 11. Febr. til 2. Juli Kost for 7 Rdlr. 45½ Sk. Logiep. 1 Rdl. 24 Sk.	8	69½
	2) Til de Fattige i Wirum:		
A. 61	Niels Olsens Enke for hele Aaret, 53 Søndage a 48 Sk.	26	48
62	Friederich Wilchens Enke for hele Aarets 53 Søndage a 48 Sk.	26	48
63	Albrecht Gudmansen for 25 Uger a 48 Sk. 12 Rdlr. 48 Sk. 2 Uger a 56 Sk. .. 1 — 16 — 8 — a 40 — .. 3 — 32 — 18 — a 24 — .. 4 — 48 —		
	i alt...	21	48
B. 66	Søren Jensen for hele Aarets 53 Sønd. a 24 Sk.	13	24
67	Karen Mortensdatters Barn for Aarets første 52 Sønd. a 48 Sk. 26 Rdlr. „ Sk. For den sidste Søndag „ — 16 —		
	i alt...	26	16
68	Klæder	1	34
	Maren Bendtsdatters 2 Børn for Aarets første 2 Uger a 48 Sk. 1 Rdlr. „ Sk. Følgende 20 U. a 64 Sk. 13 — 32 — Dito 13 Uger a 32 — 4 — 32 —		

Anmk.

De Fattiges Clase og Løbe No.		Rdlr.	Sk.	Anmk.
	Dito 17 Uger a 16 Sk. 2 — 80 —			
	Dito 1 Uge . . . . . „ — 48 —			
	i alt...	22	„	
69	Karen Hansdatters Datter Margrete for Aarets første 15 U. a 16 Sk. 2 Rdlr. 48 Sk. De sidste 7 U. a 48 — 3 — 48 —			
	i alt...	6	„	
C. 73	Ane Madsdatter for Aarets første 21 Uger a 16 Sk. . . . . 3 Rdlr. 48 Sk. Fra 9. til 30. Dec. a 48 S. 1 — „ —			
	i alt...	4	48	
74	*) Niels Johansen for 36 Uger af Aaret a 40 Sk. . . . . 15 Rdlr. „ Sk. De første 14 Uger Ex- tratill. i Brød . . . . . 3 — 36 —			*) Den øvrige Tid ligget paa Almind. Hospital i Kjøbenhv.
	i alt...	18	36	
75	**) Johan Heismann for hele Aarets 53 Søndage a 32 Sk.	17	64	**) Desuden Hjelp af Fondet for de Qvæstede.
76	Jens Jonsen for Aarets første 4 Uger a 32 Sk. . . . . 1 Rdlr. 32 Sk. Følgende 38 U. a 42 S. 16 — 60 — Dito 2 Uger a 58 Sk. 1 — 20 — Dito 9 — a 50 — 4 — 66 —			
	i alt...	23	82	
C. 77	Jens Nielsen Slagter, og Kone for Aarets første 15 Uger a 48 Sk. 7 Rdlr. 48 Sk. Følgende 2 U. a 32 — „ — 64 — Dito 11 Uger a 24 — 2 — 72 —			
	i alt...	10	88	
78	Marie Wolgaard for Jan. Qvart., 5te Uge „ Rdlr. 24 Sk. Næstfølg. 12 U. a 48 Sk. 6 — „ — Næstfølg. 8 U. a 32 — 2 — 64 —			
	i alt...	8	88	
79	Jens Hansens Enke for Aarets sidste 4 Uger a 32 Sk.	1	32	
	3) Til de Fattige i Lundtofte.			
A. 81	Poul Pedersen for Aarets første 19 Uger a 48 Sk.	9	48	
B. 74	Anders Nielsen Wolmer hele Aarets 53 Søndage a 32 Sk.	13	24	
C. 87	Anders Niensens Enke for hele Aarets 53 Søndage a 32 Sk.	17	64	
88	Anders Olsen og Kone fra 15. April indtil Aarets Udgang 38 Uger a 64 Sk..	25	32	

De Fattiges Clase og Løbe No.		Rdlr.	Sk.	Anmk.
	4) Til de Fattige paa Brede.			
B.91	Peter Ingmansen for hele Aarets 53 Søndage a 32 Sk.	17	64	
	Klæder	3	"	
92	Caspar Müllendorph for hele Aarets 53 Søndage a 16 Sk.	8	80	
	Klæder	3	"	
	5) Til de Fattige paa Raadvad.			
96	Christian Frinks Enke for Aarets første 42 Uger a 48 Sk.	21	"	
98	Magdalins Enkes Søn for Aarets første 48 Uger a 24 Sk. ... 12 Rdlr. „ Sk. De sidste 5 U. a 32 Sk. 1 — 64 —			
	i alt...	13	64	
99	Marie Magdalene Mørk for Aarets 53 Søndage a 32 Sk.	17	64	
C.100	*) Peder Pedersens Enke for hele Aarets 53 Søndage a 32 Sk.	17	64	*) Opholder sig i Søllerød Sogn.
	6) Til de Fattige paa Friderichsdahl:			
A.101	Stine Hesse for Aarets 53 Sønd. a 56 Sk.	30	88	
	7) Til de Fattige i Taarbek.			
	Jens Larsen Kulleboes Børn i de sidste 7 Uger af Jan. Quart. a 32 Sk. ugentl. 2 Rdlr. 32 Sk.			
	Af og til i April Quart. 2 — 80 —			
	Ligesaa i de 2 sidste Q. 3 — 80 —			
	i alt...	9	"	
	Hans Larsen bekommet i Jan. Quart. i 6 Uger a 32 Sk. ugentl. 2 Rdlr. „ Sk. 2 — i April Quart. „ — 64 —			
	i alt...	2	64	
	Mogens Svendsen bekommet de 4 sidste Uger af Jan. Q. a 16 Sk. „ Rdlr. 64 Sk. og de 2 første i Apr. Q. a 16 Sk. .... „ — 32 —			
	i alt...	1	"	
	Jens Hansen Weboe for de 3 sidste Uger i Aaret a 48 Sk.	1	48	
	*) Mette Pedersdatter Grønvald for hele Aa.	10	32	*) Opholder sig i Allesøe ved Odense.
	II. Ildebrændsel.			
	Ildebrændsel til Almisselemmerne	48	67	

e tt. be o.		Rdrl.	Sk.	DeFatt. Løbe No.		Rdrl.	Sk.
	III. Huusleje.						
	Til Paaske 1804.						
1	Huberts Enke fra Lyngbye	2	"	62	Frid. Wilckens Enke ...	1	"
5	Anders Larsens Enke —	2	"	68	Maren Bendtsdatter	2	48
6	Anført heneden.			73	Ane Madsdatter	2	"
7	Ligeledes.			74	Niels Johansen	2	"
1	David Larsens Børn for			75	Johanne Hejsmann	1	"
	1 Aar fra Paaske 1803			78	Marie Wolgaard	1	"
8	Jens Thomsens Enke ...	4	"	16	Kristine Kiær for Huuslye		
9	Peter Jeppesens — ...	4	"		og Tilsyn a 16 Sk. ugentl.		
0	Anført under Restancerne	1	48	17	i 53 Søndage.....	8	80
2	Jens Paulsens Kone	2	"		Kirstine Brøchner Logie-		
3	Cathrine Rasmus	2	"	21	penge i 53 Søndage a		
6	Daniel Herings Enke ...	2	"		8 Sk. ugentl.	4	40
8	Anført under Forsørgelse				*) David Larsens Børn, be-		
1	Niels Pedersens Enke ..	2	"		talt for de 2 sidste Uger		
2	Magnus Bendsens — ..	2	"		i Aaret 16 Sk. for hver		
3	Christen Spæhrs — ..	3	"		i Logiepenge	1	"
4	O. P. Rymann*).....	4	"		Forrige Aars Deficit	25	18
8	Jens Pedersen Bager ...	2	"		Udsat paa forrige Aars		
1	Søren Nielsens Enke ...	1	32		Regnskab til Godtgjør-		
	i Wirum:				relse for Rønne.....	3	"
1	Niels Olsens Enke	1	"				
2	Frid. Wilckens —	1	"				
8	Maren Bendtsdatter	2	48	1804:	B. Extraordinaire		
9	Karens Hansdatter	2	48	7. Jan.	Udgivter:		
3	Ane Madsdatter	2	"	1. Feb.	Et Lagen til Paul Røhrs		
4	Niels Johansen	2	"	4. —	Enkes Begravelse	"	48
6	Johanne Hejsmann	1	"	11. —	Begraveshjælp for Jens		
8	Marie Wolgaard	1	"		Nielsens Liig f. Taarbæk	2	"
					Medicament-Regning....	19	6
					En Fattigbøsse til Brug		
	Til Michaelis 1804:				ved Bryllupper.....	4	"
1	Huberts Enke fra Lyngbye	2	"	11. —	Indsider Jacob Hansens		
5	Anders Larsens Enke ...	2	"		Kone i Barselseng ...	3	"
8	Jens Thomsens Enke ...	4	"	13. —	Porto af 2de Breve	"	16
9	Peder Jeppesen	1	"	17. —	En Fattigbøsse	2	48
2	Jens Paulsens Kone	2	"	25. —	Valentins Søn i Sygdoms-		
3	Cathrine Rasmusdatter ..	2	"		tilfælde	"	48
6	Daniel Herings Enke ...	2	"	7. Marts	Valentins Søn i Sygdoms		
1	Niels Pedersens — ...	2	"		Tilfælde.....	"	48
2	Magnus Bendsens — ...	2	"	17. —	Paul Larsens Kone i Lyng-		
3	Christ. Spæhrs — ...	3	"		bye i Sygdomstilfælde.	"	48
4	O. P. Rymann	4	"	4. Apr.	Valentins Søn i Sygdoms-		
8	Jens Pedersen Bager ...	2	"		tilfælde	"	48
1	Søren Nielsens Enke ...	2	"	6. —	Porto af et Brev.....	"	8
	fra Wirum:			17. —	Dito af 2de Dito	"	12
1	Niels Olsens Enke	1	"	21. —	1 Commissions Signet ..	2	20

) Betaler 8 Rdrl. halvårlig; men udreder selv af sin Fortjeneste og Almisse de 4 Rdrl.

*) Disse Børn befandtes ved Aarets Slutning saa slet hos Forældrene, at de maatte udsættes hos Andre for at nyde Seng og Reenlighed.

	Rdlr.	Sk.		Rdlr.	Sk.		
23. Apr.	Jens Nielsen Slagters og Jens Pedersens Begrav.	4	32	16. Dec.	Porto af et Pengebrev ..	„	38
26. —	Paul Røhrs Enkes —	2	16	24. —	En Portion af det Tittlejske Legat til Jens Rasmus- sens Enke	2	„
26. —	Sebastian Langes Kones Liigkiste	1	80	24. —	Reparation paa Fattigbl..	1	32
29. —	Fattigskat til Amtskassen	5	36	31. —	Kiste til Chr. Frinks Enkes Liig	1	32
29. —	For Inskription paa en Fattigbøsse	„	48	31. —	Godtgjort Jens Madsen for Udlæg til Ditlev Skræd- der i Sygdomstilfælde .	1	„
29. —	For dito paa 3 dito	1	24	31. —	**) Lars Jull	„	44
12. Maj	Valentins Søn udi Sygd. Tilf.	„	48	31. —	Paul Bendsen syg	1	24
14. —	1 Fattigbøsse	2	48	31. —	Niels Johansens Ophold paa Alm. Hosp. i Kjøbh.	26	55
17. —	5 Hængelaase til Fattigb.	2	48		Hertil kommer:		
19. —	Valentins Søn udi Sygd. Tilf.	„	48		***) A. Udlæg for Amtets Fattigkasse.		
— Juni	1 Fattigbøsse	2	48				
5. Juli	1 Lagen til Skræder Kiærs Liig	„	48				
5. —	Paul Pedersens Begravelse	2	16				
5. —	Paul Bendsen i Wirum i Sygd. Tilf. Tid eft. anden	1	24				
6. —	For 5 Piedestaler til Fat- tigbøsserne	11	64	1. Marts	For Jens Larsens Kulle- boes Transp. som Betler	„	48
10. —	Skræder Kiærs Begravelse	2	16	25. Maj	Synetøsens Ophold fra 1. Jan. til 25. Maj	36	56
10. —	Ungv. Mercur for adskill. fattige Børn	„	52	15. Jul.	Douceur til Politibetjentene for 3 Betleres Opbring.	2	„
15. —	For at male og transportere 4 Fattigbøsser om- kring i Sognet saa og for Doctorens Transport til en Syg	2	32	6. Aug.	Sognefoged Hendrik Jo- hansen for Opbringelse og Transport af Betler Jens Paulsen	1	64
25. —	For 4 Trætavler over Fat- tigbøsserne	1	„		B. Laan til fattige Folk i Sognet, som ej ere tilbagebetalte.		
29. —	Joh. Huberts Datters Be- gravelse	2	16				
4. Sep.	Bendt Montels Datter til Medicamenter	„	34	5. Feb.	Apelrose i Lyngbye	1	„
22. —	Fattig-Regnskabets Tryk- ning	10	Rd.	13. —	Dito	1	„
	for solgte Ex. 4 —			27. Maj	Albreth Murer	„	32
	igjen...	6	„	11. Aug.	Dito	„	32
30. —	*) Mad til de fattige i An- ledning af Høstfesten .	5	94	28. Oct.	Snedker Dahlin	2	„
4. Okt.	For at ringe til Middag .	2	„	16. Nov.	Albreth Murer	„	80
10. —	Jens Paulsens Begravelse	2	16	8. Dec.	Snedker Dahlin	„	48
17. —	Chr. Frinks Enkes Grav.	„	48	18. —	Ole Olsen Blæst	„	16
12. Dec.	Joni Laurences Begravelse	3	„	24. —	Dito	„	64
16. —	Medicamenter til H. An- dresens Kone	„	28	31. —	Snedker Jørgensen	6	„
				31. —	Car. Ruth fra Sverige ..	2	„
				Summa Udgvit:		1740	74½
				Indtægten var:		1817	82½

*) De Fattige ere desuden 2de Gange saaledes bospiste; men Bekostningerne afholdte den ene Gang ved Menighedens Goddædighed Juledag og den anden Gang ved Hr. Forpagter Knudsens extraordinaire Gave.

Altsaa Pengebeholdning
til næste Aar .....

77 8

**) Da han om Vinteren en Uge manglede Arbejde
***) Er refunderet af Amtets Fattigkasse og findes un-
der Indtægterne.

Da Lyngbye Sogns Arbejdsskole og den dermed forbundne Læse-Skole er kommen saavidt, at den i Aaret 1804 har havt Overskud, som den har skjenket Fattigkassen (see S. 177 næstsidste Indtægtspost) saa behøvede jeg vel ikke at afgive Regnskab for den, med Hensyn til at bevise Commissionens gode Huusholdning; men dens Indtægter afgive et nyt Vidnesbyrd for ædle Medborgeres utrættelige Goddædighed; derfor kan jeg ikke afholde mig fra at fremlægge endnu et kort Udtog af dette Regnskab, som hermed følger:

Arbejds- og Læse-Skolens

A. Indtægt:

	Rdlr.	Sk.
1804 den 4. Maj for en funden Handske, som forauktioneredes i et muntert Selskab, Auctionsbeløbet.....	4	85
— den 3. Juni givet af Forpagter Naur for et Fattigregnskab.....	2	"
— den 24. Dito fra en unævnt Velgjørerinde.....	5	"
— den 28. Aug. Premier fra det Kongelige General Land Oeconomie- og Commerce-Collegium.....	50	72
— den 17. Sept. for Sange, som bleve solgte ved Høstfesten	4	"
— Skolebørnenes Smaa-Arbejder, saavidt disse bestaae i spundne og strikkede Vare, og ikke ere brugte af Børnene selv.....	36	60
— *) Spundet Garn, solgt for.....	411	63½
Summa Indtægt:	514	88½

B. Udgift:

	Rdlr.	Sk.
a) Materialier:		
1) 32 Lpd. Hør.....	168	"
2) 4 Lpd. Blaar.....	10	"
3) Andre Materialier til Smaa-Arbejder.....	35	65
b) Huusleje af Læseskolen og Lærerindens Værelse.....	32	"
c) Lærerindens Løn, som bestaar i 64 Sk. ugentl. fast Løn, og 2 Sk. for hvert Barn.....	62	32
d) Ildebrændsel til begge Skolerne.....	20	44
e) Spindeløn af 31 Lpd. 8 Pd. Hør og Blaar.....	70	"
f) Arbejds løn til Børnene for Syning og Strikning.....	23	16
g) Provision af Spindelønnen til Fattig-Commissionairen...	2	88
h) Præmie til Skolelærer Hansen, som ingen Betaling modtog for at undervise.....	20	"
i) Dito til Lærerinden.....	10	"
k) Dito til de flittigste og redeligste Spindere.....	13	72
l) Dito til Børnene.....	"	81
m) Værktøj, Indretninger, Transport af Vare, Reparation etc.	19	5
Summa Udgift:	488	19
I Behold:	26	69½
Balance:	514	88½

*) Det erindres, at der var Varebeholdning fra forrige Aar.

Efter et mundtligt Løfte bør jeg offentligt gjøre Regnskab for de ædelmodige Bidrag, som ere mig tilstillede, for at uddeles til dem, som lede ved Ildebranden i Wirum den 6te October 1804. Da dette Løfte ikke uden stor Bekostning kan opfyldes, naar Indrykkelse i Aviserne skulde finde Sted, saa bruger jeg den Lejlighed, som her ved Fattigregnskabets Trykning tilbyder sig, og anfører det her til Slutning. Gaverne vare, efter den Orden, i hvilken jeg har modtaget dem, følgende:

	Rdlr.	Sk.
Fra M.	3	"
— Mad. Egberg	1	"
— Rosum	2	"
— O. Clausen	1	"
— H. Olsen	1	"
— Ejgaard	1	"
— Grevinde Schulin	5	"
— Frue Erasmi	1	"
— Eller	1	"
— Kirsten og Ane Jørgensdatter	"	32
— Forpagter Naur	1	"
— Postmester Jørgensen	2	"
— Mad. Schjødt	1	"
— Et Selskab hos Kobberstikker Prejsler	2	24
— Etatsraad de Connink	10	"
— S.	3	"
— J. J. Hansen	1	"
— F. Schlejsner	1	"
— Cancellieraad Bie	1	"
— Karen Hansdatter	"	16
Summa:	38	72

De, som lede ved Branden vare: Svend Larsen, Hjulmand, som mistede sit Indboe og Værktøj, tilligemed nogle Materialier, og Tømmermand Anders Pau, som efter troeværdigt Vidnesbyrd ikke skal have ejet og derfor heller ikke have tabt noget; dog blev han huusvild, hvorfor Huusleje blev ham tilstaaet. Foranførte Gaver ere da uddeelte som følger:

	Rdlr.	Rd.
A. Til Svend Larsen, Hjulmand.		
1804 den 14. Octbr. imod hans Qvittering	14	"
— den 1. Novbr. imod dito	16	"
1805 den 17. Apr. imod dito	4	"
— den 30. dito imod dito	1	24
i alt...	35	24
B. Til Anders Pau, Tømmermand.		
1805 den 28. Apr., imod Vertens Jens Nielsens Qvittering, Huusleje	3	48
Ballance:	38	72

Med Erkjendtlighed have hine Brandlidte imodtaget den dem tilstaaede ædelmodige Hjælp, og have paalagt mig, at takke deres Velgjørere. Dette skeer hermed: Enhver, som gav og glædede sig ved at af-tørre de Lidendes Taarer være takket ved mig paa de Armes Vegne og være velsignet af ham, der bød os lindre Brødres Nød.

Lyngbye den 30. April 1805.

B. F. Rønne.

End bør jeg efter Løfte, som blev givet i forrige Aars trykte Regnskab vedføje en kort Efterretning om Skolekassens Indtægt og Udgift, der for Aaret 1804 er saadan:

Indtægt.

	Rdlr.	Sk.
Den 2. Febr. ved Frid. Olsens Bryllup fra Wirum	6	83½
Den 15. Marts ved Vinhandler Blohms Bryllup fra Fride. .	5	„
Den 6. Maj ved Vaarfesten i Kirken	8	32
Ved samme Lejlighed mig tilsendt fra Grevinde Schulin. .	5	„
— Frue Erasmi	„	48
— i Ellers Bøsse	2	„
Den 11. dito ved Løber Petersens Bryllup:		
1ste Dag	5 Rdlr. 36 Sk.	
2den Dag	1 — 56 —	
— i alt	6	92
Den 1. Juni ved Jens Nielsens Bryllup fra Lundtofte	4	19
Den 20. dito ved Carstensens dito fra Friderichsdahl	2	„
Den 10. Juli ved Capt. Michaelsens dito fra Sorgenfrie . . .	4	48
Den 16. Oct. ved Medholdts dito fra Friderichsdahl	3	„
Den 26. dito ved Chirurg Westphaels dito fra Lyngbye . . .	4	„
Den 4. Nov. ved Lars Jensens dito fra Friderichsd.	3	70
Ved mindre Formuendes Bryllupper, ved Bærnaab og Liigbegjængelse er i Skolens Tavle og Bøsse samlet.	14	11
Summa Indtægt:	70	19½

Udgift.

	Rdlr.	Sk.
Forrige Aars Deficit	7	40
Bøger til fattige Børn	14	20
En Tavle med bevægelige Bogstaver og øvrige Tilbehør . .	7	24
Regnetavler	2	80
En Skolejournal	1	16
Skrivematerialier	2	11
Summa Udgift:	34	95
I Behold	35	20½
Ballance	70	19½

Og saaledes er opfyldt, hvad jeg ønskede og haabede, der jeg nedlagde det forrige Regnskab, at jeg nemlig i Aar med Glæde skulde fortsætte Regnskabet for min Skolekasse.

Gud velsigne og glæde Enhver, som med Velvillie bidrog! Det fattige Barn, som høstede Frugterne, takker de ædle Givere ved mig, som føler aldeles, hvor lykkelig jeg er i Lyngbye.

Den 7de Maj 1805.

B. F. Rønne.

Under „Sorgenfris“ Enemærker.

Af Kredslæge *Johan Lemche.*

Efter Delingen af Gaarden „Mølletorp“ eller „Stenhuggergaarden“ ved Skøde af 14. og 15. Oktober 1635 fra Chr. 4 til Henrik Rosenmeyer i en nordre og en søndre Halvdel, hvoraf den sidste blev Ejendommen „Sorgenfri“, skete ingen videre Forandring eller Udstykning før efter Carl Ahlefeldts Død (7. Sept. 1722).

„Sneglebakken“ — „Hollandia“.

Det er Abraham Lehn, som efter den 10. Januar 1725 at have faaet Skøde paa Ejendommen, den 2. Marts 1725 skøder til Md.^{me} Thalle Eisenberg, Sal. Peter Friborgs, et Stykke af Sorgenfris Grund Vest for Kongevejen, hvilken Ejendom hun atter sælger d. 17. Juli 1727 til Magister Jørgen Ursin, tidligere Sognepræst i Nakskov, der forøvrigt dør kort efter: d. 12. Aug. 1727. Skødet bliver derfor først udstædt til sal. Magister Jørgen Ursins Børn og Arvinger d. 15. Juli 1734. Det lyder saaledes:

„Jeg underskrefne Thalle Eisenberg, salig Peter Friborgs „Efterleverske, kjender og hermed vitterliggjør: at ieg paa egne og samt- „lige mine kiære Børns Veigne haver Solgt og afstandet efter een op- „rætte Kiøbe Contract imellem min Laugværge Velædle Herr Friderich „Sechman, kgl. May^{ts} Krigs Cancellie Forvalter og afgangne Magister „Jørgen Ursin fordum Sognepræst i Nakskov, dateret 17. Juli 1727 „saasom jeg og hermed nu sælger, Skiøder og aldelis afhænder fra mig „og mine Arvinger: een mig tilhørende Plads, Grund og Eiendom, „„Sneglebakken“*) kaldet, værende paa venstre Haand indenfor Konge- „porten fra Lyngbye hvilken ieg efter det derhos følgende Skiøde dateret „2. Marty 1725 haver kiøbt fra Sorgenfries Grund af velædle og velbyr- „dige Hr. Abraham Lehn, og strekker sig samme Plads, paa den

*) Det var i det 17. Aarh. ikke sjældent, at man indrettede en „Sneglebakke“ til Dyrkning af de spiselige Vinbjergssnegle. Saaledes ved man, at der var indrettet en saadan ved „Sofie Amalienborg“ i København. Man kan tænke sig, at Gyldenløve har indrettet en lignende ved sit „Sorgenfrey“.

„Østre Side lige ud mod den gamle Landevej, paa den vestre Side til „Dæmningen imellem den liden Parck og Søen, paa den Nordre Side „10 — siger ti — „Alen udenfor Bygningen langs Nord igjennem indtil „udi lige Linie med forbemeldte Dæmning, og paa den Synder Side lige „op til Madame Wittes Blege Hauge udenfor Parcken, saa og desforuden „til bemeldte Plads en frie Vey 10 Alen Breed over enden af den til „Sorgenfrie hørende Ager som imellem Kongevejen og den gamle Lande- „vej er beliggende med de paa bemeldte Grund af mig opsatte Bygnin- „ger, som bestaar af et Huus, Muur og Bindingsværk paa Nie Fag, Et Loft „højt med en Qvist paa Tre Fag, udi Værelserne fiire Jern Kackelovne, „og i Gaarden et halv Taghuus, Muur- og Bindingsværk paa Tii Fag, „Et Loft højt . . .“ — Købesummen var 2000 Rdlr. og Underskriften lyder:

„Kiærupgaard den 15. Juli 1734

Thalle Eisenberg, Sal. Friborgs.“

For at forstaa denne Beskrivelse maa man erindre sig de stedlige Forhold paa den Tid. Helsingørkongevejen eksisterede jo slet ikke — den anlagdes først i 1764 o. f. — men der omtales i gamle Skøder fra den Tid en „Kongevejsport“, beliggende omtrent udfor den sydligste Del af „Gl. Rustenborg“, og en „Kongeport“ (se ovenanførte Skøde), som dannede Indkørsel til en Vej igennem Sorgenfri Park, som kun maatte benyttes af Kongen og formentlig af Standspersoner. Denne Vej har formentlig fulgt Stengærdet ind til Sorgenfri Park Øst for den nuværende Hovedgade.

Men foruden denne Vej har der — som Skødet angiver — været en „Landevej“ for almindelig Færdsel, og denne har ligget Vest for Kongevejen og ført hen til den nuværende „Princessesti“ for fra denne at fortsætte sig op langs det vestre Skovgærde forbi det nuværende „Lottenborg“.

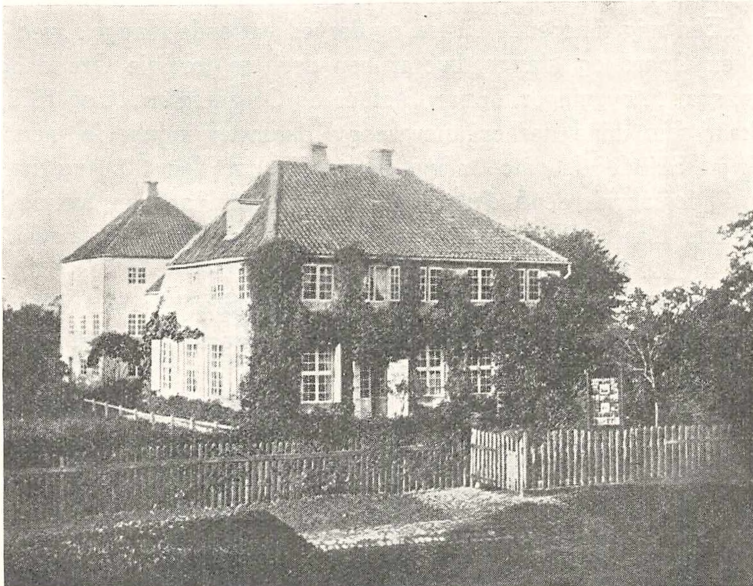
Imellem denne „Landevej“ og „Kongevejen“ laa altsaa en til Sorgenfri hørende Ager, som vi senere kommer til at omtale, og over den sydlige Ende af denne førte altsaa en 10 Alen bred Vej ind til Pladsen. Fru Thalle Eisenberg har opført et 9-Fags Mur- og Bindingsværkshus med en 3-Fags Kvist paa Grunden og et 10-Fags Halvtagshus i Gaarden, ligeledes af Mur- og Bindingsværk.

Denne Ejendom skøder Jørgen Ursins Arvinger ved Datteren Charlotte Amalie, gift med Tolder Jens Koføed d. 3. August 1734 for 750 Rdlr. til Commerceraad Peiter van Hurch, en Hollænder, og saa kaldet Peiter van Hurk (eller van Hurcken).

Han udvider og forskønner Ejendommen i høj Grad og opfører en ny Bygning. Saaledes faar han d. 23. Aug. 1737 Fæstebrev af Kongen paa „et lidit Huus beliggende ved Lyngby Hagues Port, imellem Konge- „vejen og bemeldte Herr Commerceraadens Hauge, som Anders Vefver „til ham godvillig har afstaaet, saa og et støcke Jordsmon, af Sorgenfri

„Jord, streckende sig i lige Linie fra Herr Commerce Raadens Huus op „til Sandgrafven og derfra ned til Lyndbye Sø, saa at samme støcke Jord „grændser i Øster till Backen, hvor Landeveyen gaar, i Synden til Herr „Commerce Raadens Huus og Hauge, i Vester til Lyndbye Sø og i „Norden till Sandgrafvene og i lige Linie til Søen, saaledes som det nu „med Pælle er afstucket . . . og da Herr Commerce Raaden lader Pladsen „med anseelig Bekostning til Hauge og nytte anligge, saa skall den ald- „tid følge Hans Huuses Eyrer . . .“.

Den her omtalte Sandgrav maa have ligget umiddelbart op til den daværende Kongevej, hvor denne stiger op imod Sorgenfri, thi d. 17. Nov. 1755 (læst 24. Nov. 1755) udstædes et Forbud mod at grave Sand af „dend paa hin Side Lyngbye ved Konge Veyen værende Sandbacke . . . „da der er at befrygte at Konge Veyen omsider derved vil tage Skade“.

Denne Ejendom forøges yderligere ved, at Kronprinsen, den senere Fr. 5, som da bebor Sorgenfri, d. 12. April 1745 til Commerceraad van Hurck fæster „en Plads af Sorgenfri Grund, beliggende imellem Hands „Hauge og Jæger-Gaarden, bestaaende af en Backe med noget ung Skov „paa af Egger og Bøg samt Hasseltræer, saa og endeel af Mosen ved „Lyngbye Sø . . . altsaa siiden velbemeldte Hr. Commerceraaden med „anseelig Bekostning har bygt, anlagt Hauge, opfyldt og indhegnet Plads „som Hand endnu viidere ved dend nu overdragne Moese Plads og Skov „Backe agte at forbedre, saa skal samme fremdeeles følge Hands Huus „saaledes . . .“.

Vi ser heraf, at det er Peiter van Hurck, som samler den store Ejendom „Sneglebakken“, der strakte sig fra Anne Wittes Blegeplads (Lyngby Mølles Grund) — Skellet gaar mellem nuværende Husnumre 12 og 14 paa Lyngby Hovedgade — indtil „Jærgaarden“, hvilket vil sige, at ogsaa den Bakke, som nu ligger i „Friboehvile“s Have, hørte med dertil, og det er altsaa ham, der opfører den smukke, store Patricierbolig, som senere Peter Tutein fra 1783 til 1799 yderligere forøgede, og som brændte 1873.

Den 9. Februar 1760 skøder Etatsraad Peiter van Hurck til Gehejmekonferentzraad Wilhelm August von der Osten:

„Een mig tilhørende Gaard og derved værende Hauge. . . ved Lyngby, „hvilken Gaard og Hauge, hvoraf een deel er Jordfrie Grund og Eien-„dom, saa . . . bygninger, Træer, Statuer og Ornamenten . . . og med samme „Vilkaar som mine derhos afleverede Adkomster indeholde, nemlig først „efter et Skiøde de dato 3. Aug 1734, Tinglyst den 30. Aug. næst efter „saa og forsaa vidt dend dertil lagde ufrie Grund angaar, tvende af afge, „Forvalter Laurs Nielsen mig meddeelt Fæste Breve de datis 23. Aug. „1737 og 12. April 1745 . . .“.

Den 25. April 1764 sælger von Ostens Sterfboe ved Auktion hans Ejendom i Lyngby til Garveren Nils Kiønsberg for 4460 Rdl: (Skøde af 6. Dec. 1766, læst 8. Dec. 1766).

Ilg. kgl. Ejendomsskøde af 6. Maj 1766 ejede Gaardmand Anders Pedersen i Lyngby 1 Td. 1 f. $\frac{1}{4}$ Alb H.K. Ager og Eng hørende til Gaarden Nr. 15 i Lyngby. Han skødede dette Stykke Jord d. 4. Januar 1770 til Jørgen Olsen, der atter under 28. Dec. 1771 skøder denne Grund til Nils Kiønsberg. I Forvejen havde denne i 1769 faaet Løfte paa „Sandbanken“ af Grev Desmercières, der dengang havde købt Sorgenfri. I et Dokument af 24. Juli 1769 publicerer han nemlig under 31. Juli 1769, at han forbyder at grave Sand i den Sandbanke, der ligger ved Sorgenfri: „I Henseende til at ieg har begiert og faaet Løfte om at „bekomme i Fæste det Stk. Grund udenfor Lyngbye imellem Kongeveyen „og min Hauge, hvor dend store Sand Banke har været og endnu til „deels er. Saa har ieg hos Hands Excellence Geheimekonferentz Raad „Desmercières, som Ejere af Sorgenfri Slott og dertil hørende Grunde, „hvorunder dette Støcke Grund er indbegreben udbedet mig det paa be- „hørige Stæder publicert at grave Sand udi denne Banke, dend ieg har „Løfte om at erholde Fæste paa, og som ieg saasart muligt vil lade „Sløyfe og planere . . . N. Kiønsberg.“

Endnu før dette Tidspunkt var Nils Kiønsberg blevet Ejer ogsaa af den af Apotheker August Gynther omkring 1750—55 opbyggede Ejendom „Vildnis“ (det senere „Friboeshvile“), idet Apotheker Gynthers 2 Sønner: Christopher og Hans Jacob Gynther solgte denne Ejendom til ham ved Auktion d. 22. Maj 1765.

Nils Kiønsberg maa have tillagt denne sidste Ejendom, „Vildnis“, den Plads imellem „Sneglebakken“ og „Jægergaarden“, „bestaaende af en Backe med noget ung Skov“ og Mosen ved Lyngby Sø, som Peiter van Hurck d. 12. April 1745 erhvervede ved Fæstebrev fra Kronprinsen (Fr. 5), thi da „Vildnis“ ved Auktionsskøde af 30. Nov. 1782 overdrages til Agent Andreas Bodenhoff, maa denne Bakke og Eng være fulgt med. I et senere Skøde af 11. Sept. 1795 fra dennes Søn, Tømmerhandler Andreas Bodenhoff til Ritmester Friderich Casper Conrad Friboe, som var gift med hans Søster, staar, at han sælger „en mig tilhørende og ved Kongens Lyngby beliggende Lystgaard med alle dertil hørende Bygninger og Indretninger og den dertil lagte Eng og Skov-„bakke“*) for 4000 Rdlr. Da „Sneglebakken“ imidlertid allerede den 5. April 1782 ved Auktion tilskødedes Friderich Christian Bentzon, „Kongl. Mays Captain ved Kongens Regiment“ og Amtschirurgus Meschevitz — altsaa forinden „Vildnis“ sælges — er det sandsynligt, at den omtalte Eng og Skovbakke er tillagt „Vildnis“, forinden denne Adskillelse mellem de 2 Ejendomme fandt Sted.

De 2 sidstnævnte Ejere af „Sneglebakken“ beholdt ikke Ejendommen længe, thi Aaret efter sælges den ved Auktion d. 9. Dec. 1783 (læst 22. Dec. 1783) til Grosserer Peter Tutein, den ældste af den 1748 fra Rhinegnen indvandrede Slægt Tutein, som bevarede den i sit Eje i ca. 45 Aar.

Ejendommen, som efter Billeder at dømme efterhaanden var bleven en stor og smuk Patricierejendom, blev ogsaa under Peter Tutein udvidet og forbedret, hvilket fremgaar af den Dagbog, som han, hans Hustru og Datter Frederikke og dennes Datter Elise førte lige fra 1783 og op til 1844, ganske vist med nogle Afbrydelser, om Familens Ophold i Lyngby og Gjentofte (Søgaard, Gl. Wartau, Heslegaard).

Peter Tutein meddeler saaledes, at han bygger en Kvist paa Huset, planter Vinstok opad Muren og sætter Glasvinduer for, gøder Græsplænerne med Hornspaaner og opfører en Pavillon i Haven i Aaret 1792. Denne omtaler Chr. Winther i sin Digtning. Den var vistnok tegnet af Abildgaard og er i 1914 havnet i Haven paa „Lyngbyhus“, hvor den altsaa endnu er i Slægtens Eje, eftersom Gyrithe Lemche, f. Frisch, er Dattersøns Sønnedatter af Peter Tutein. Naar jeg mener, den er tegnet af Abildgaard, er det, fordi den har visse Profiler i Loftsgesimserne fælles med Pavillonen i „Norske Skov“ og paa „Spurveskjul“, som begge findes afbildede i Værket om Abildgaard, samt fordi det vides, at han havde god Kontakt med Familien Tutein, idet han tegnede det Hus, som Tuteins Svigersøn, Etatsraad Hartvig Marcus Frisch, opførte paa Nytorv, nuværende Nr. 5.

Peter Tutein ejede Ejendommen til sin Død. Han og Hustru døde begge i Dec. 1799, og Ejendommen overdroges da ved Skiftet til

*) fremhævet af Forfatteren.

Datteren Frederikke, hvis Mand, Diderich Tutein, var en Fætter til hendes Far, Peter Tutein. Men Diderich afhændede det umiddelbart derefter for 8000 Rdlr. til sin Broder, der ogsaa hed Peter Tutein og derfor i Familien gik under Navnet Peter den anden, som ligeledes var gift med en Datter af Peter den første; hun hed ligesom sin Moder Pauline Marie Lovise (Lucie) Tutein. Denne beholdt Ejendommen til sin Død 1827. Under denne Ejer falder Pengekrisen ind, og Bankhæftelsen blev selvfølgelig ogsaa lagt paa denne Ejendom, ifg. nedenstaaende Panteforskrivning (læst 20. Marts 1816; udstædt 13. Marts s. A.):

„Underskrevne Peter Tutein, Grosserer og Borger her af Staden „for nærværende Tid Eier af et Lyststed i Lyngbye Bye og Sogn... „assureret for 13560 Rigsbanksdaler tilstaa herved paa egen og efter- „kommende Eieres Vegne, at bemeldte Lyststed eller sammes Eiere for- „saavidt denne Eiendom angaaer i Følge Hans Majestæts allernaadigste „Forordning af 5. Januar 1813 og den Rigsbanken under samme Dato meddelte Foundation til bemeldte Bank er skyldig 813 Rbd. 57 Skilling... i Sølv eller Sølv-Valuta...“.

Kapitalen skulde forrentes med $6\frac{1}{2}$ % og gaa forud for alle Hæftelser paa Ejendommen endogsaa forud for kgl. Skatter.

Jeg har medtaget denne Forskrivning for at give et Exempel paa, hvad der overgik alle Landets Ejendomme i den Krisetid.

Peter den andens og Diderich Tuteins Handelshus kaldtes: „Brødrene Tutein“, og deraf kommer det vist, at første og anden Auktion over Ejendommen, henholdsvis d. 14. Febr. og 7. Marts 1829 er averteret som Auktion over „Brødrene Tuteins tilhørende Ejendom i Lyngbye“. Man maa imidlertid herefter være bleven gjort opmærksom paa Fejltagelsen, thi den tredje Auktion d. 13. April 1829 averteredes som værende „paa det afgangne Grosserer Peter Tutein tilhørende Sted i Lyngbye“.

Inden denne sidste Auktion blev holdt modtog Auktionarius en Skrivelse af 4. April 1829 fra Ejeren af „Wildnis“, hvori staar, at Fritz Friboe gør Auktionarius opmærksom paa, „at Lukket imellem Hr. Tuteins og min Hauge — saavel Plankeværket som Stakittet — fra Kongeveien af og lige til Søen tilhører Hr. Tutein, og tilkommer altsaa den „nye Eier at vedligeholde. Vel er Løsholdet, hvorpaa Stakitterne ere „slagne paa nogle Favne paa min Side, men dette maa formodentlig være „en Fejltagelse af Tømmermester Walthen i Lyngbye, der for faa Aar „siden for Hr. Tuteins Regning har opsat samme. Turde jeg bede Dem, „min Højstærede, at notere dette i Konditionerne, for at jeg, naar dette „Stakit skal istandsættes, kunde undgaa yderligere Forklaringer. De vilde „derved meget forbinde Deres ærbødige.

Fritz Friboe.“

Der opstod nu den Vanskelighed, at Peter Tutein (d. anden) aldrig havde faaet noget Adkomstbevis paa Ejendommen, da han købte af

Broderen Diderich, hvorfor Exekutorerne i Diderich Tuteins Bo maatte udstede et saadant til Peter Tutein og Hustrus Dødsbo, saaledes:

Læst 21. Juli 1830. Skøde af 24. April 1830.

„Vi undertegnede Konferenceraad A. Müller, Kommandeur af Danne-
 „brogren og Justitsraad J. O. Spengler, Ridder af Dannebrogren, der ifølge
 „allernaadigst confirmeret Disposition og Forening af 9. Juni 1827 som
 „Executores testamenti behandle afgangne Grosserer Diderik Tuteins og
 „efterlevende Enkes Bo, tilstaar herved og gjøre vitterligt: at fornævnte
 „Afdøde i sin Tid, uden at nogen skriftlig Kontrakt derom findes at være
 „oprettet, har solgt og afhændet til Grosserer Peter Tutein det ham ifølge
 „den Paategning, der vil findes paa dette Document, og det samme ved-
 „hæftede Tingsvidne paa Skriftet efter hans Hustrues afdøde Forældre
 „i Arv udlagte Lyststed i Lyngbye paa Kiøbenhavns Amt, samt at Kjøbe-
 „summen, der efter de Oplysninger som haves, var betinget til 8000 Rd.
 „D. C. . . forlængst er afgjort imellem Kjøber og Sælger. Da det imid-
 „lertid ikke kan skjønnes, at noget Skiøde er af D. Tutein meddelt, og
 „Skiftekommissærerne i Sidstnævntes og Hustrues Bo derfor have været
 „saadant af os begjærende, saa er det, at vi nu, paa D. Tuteins og Enkes
 „Boes Vegne, herved skjøde og afhænde fornævnte Eiendom alle sammes
 „Muur og nagelfaste Appertinentier og den Stedet tilliggende Hauge til
 „afgangne Grosserer Peter Tutein og Hustrue Pauline Lucie Tuteins
 „Stervbo og Arvinger, frit og frelst for hver Mands Tiltale, alle med den
 „Ret og Rettigheder, som det under 22. Decb. 1783 tinglæste Skjøde
 „hjemler Stedets daværende Ejer. . .“.

Ved Auktionen blev Oberstløjtnant Greve Holck Winterfeldt højstbydende med 4500 Rbd. rede Sølv. Budet var sket for Kammerjunker og Premierløjtnant ved Garden til Hest Georg Alexander Berner.

Den 27. Maj 1830 udsteder han Panteobl. paa 3000 Rbd. rede Sølv til „afgangne Grosserer Diderik Tuteins og efterlevende Enkes Bo“ mod 1ste Prior. i Ejendommen til 4 %.

Da Kammerherre Berner, Hofchef hos hendes kgl. Højhed Prinsesse Juliane Sophie og Ritmester i den kongelige Livgarde til Hest d. 24. Maj 1841 (læst 26. Maj s. A.) afhænder hele Ejendommen til Christian d. 8., bor Enkefru Frederikke Tutein paa Hovedbygningen. Kongen købte Ejendommen for 5000 Rbd. S., hvoraf han udbetalte 2000 Rbd. kontant og overtog den Obligation paa 3000 Rbd., som var udstædt til Grosserer Tuteins og Enkes Bo. Det tilføjedes. . ., „at de Værelser i „Ejendommen jeg hidtil har benyttet strax kunne tiltrædes, hvor imod den „med Gartneren oprettede Kontrakt respecteres, ligesom ogsaa Fru Tutein „med hvem ingen skriftelig Kontrakt haves beholder hvad hun nu be- „nytter i Eiendommen indtil October Flyttedag da til hvilken Tid hun er „opsagt“.

Kongen maa imidlertid have givet hende Tilladelse til fremdeles at blive boende, thi hun boede der ifg. Dagbogen, som Datteren Elise har fuldført, til sin Død 1844, og Datteren skriver i denne, at hun har boet der de sidste 10 Somre. Hun flyttede dog først derind i 1836.

At den endnu paa denne Tid har været en herskabelig Ejendom, tyder blandt andet, at der i en Rekvistliste over, hvad der følger med i Købet er nævnt 21 Ferskenkassevinduer og 20 Mistbænke.

Men nu lakker det mod Slut for den gamle, smukke Ejendoms Storhedstid. Højere end at komme i den enevældige Konges Besiddelse kunde den vel heller ikke naa. Men havde den ved denne Overgang drømt om at komme til endnu mere Ære og Værdighed, maa den være bleven slemt skuffet, thi Kongen havde købt den for at anvende de store Bygninger til Kasernegaard. Ganske vist saa vi, at Fru Tutein fik Lov til at bebo nogle Værelser til sin Død 1844, men Resten blev overladt Vagtmandskabet.

Ved denne Tid begyndte atter en Formindskelse af Ejendommen, idet Kongen d. 23. Juni 1845 skøder til Tracteur Meyer i Lyngby 4000 Kv. Alen, „beliggende mellem Lyngby Søe og Landeveien fra Helsingør „til Kiøbenhavn, henliggende til den Hs. M. Kongen ifølge Skiøde af „15. Maj 1841... tilhørende Eiendom i Lyngbye, der nu benyttes til Kasernerne, for 800 Rbd. rede Sølv...“.

Efter Kongens Død afhændes Resten af Ejendommen ved Skøde af 5. Aug. 1848 til „brasiliansk Charge d’Affaire General Consul J. S. Alfonzo de Cavalho og Arvinger“ for 3500 Rbd. — Under Skødet er i Tinglæsningsprotokollen tilføjet:

„Da det af mig i Lyngby efter Skiøde af 5. Aug. da tilkiøbte Sted „tidligere tilhørt afd. Grosserer Tutein senere H. M. Kongen og ... brugt „til Kaserne for Garden til Fods intet Navn har saa declarerer og erklærer ieg herved at benævnte Sted fra nu af skal bære Navnet „Hollandia“. Kbh. 5. Aug. 1848. J. S. Alfonzo de Cavalho“.

I Midten af Tredserne overtog Fabrikant Sophus Pritzel Ejendommen, byggede en Fabriksbygning bag Hovedbygningen, og i 1873 brændte denne smukke Patricierejendom og maatte vige Pladsen for en af Halvfjersernes ideforladte Bygninger.

Ejendommen var dog allerede før Pritzels Tid formindsket, idet „Sorgenfridal“ og det tidligere „Aalykke“, senere I. L. Binders Fabrik var udskilt allerede før 1860. Den er i vor Tid yderligere formindsket ved Frasalg.

„Rêverie“ og „Jægergaarden“.

Nord for „Sneglebakken“ („Hollandia“) laa, som vi saa ovenfor, den saakaldte „Jægergaarden“, der ligeledes hørte under Sorgenfri, og Vest for denne langs den nuværende Prinsessesti en anden Bygning, som senere kaldtes „Rêverie“.

Disse 2 Gaarde, der før 1745 var Fæstegaarde under Sorgenfri og indehavdes af Bonden Jeppe Pedersen, faar Apotheker i København August Günther (Gynther) Skøde paa d. 14. Dec. 1745. Der blev staaende et Undertag til Jeppe Pedersen og Hustru, „saalænge de lever“ paa 2 Rdlr. aarlig. Dette ses af det Skøde, August Gynther d. 31. Okt. 1755 (læst 3. Nov. 1755) udsteder til Hofkobberstikker Franciscus Michael Regenfus, hvori staar, at han overdrager til denne „mine tvende tilhørende Boder og Huuse i Lyngbye, det eene Jæger-„gaarden kaldet, og det andet imellem bem^{te} Jægergaard og Hr. Pastor „Monrads Huus beliggende med dertil hørende 2de Hauger“... for 5000 Rdl. — „Dog forbeholder ieg mig den liden Hauge Vildnis kaldet, „imellem Hr. Etatsraad van Horchens Hauge og Jægergaarden, der „icke haver mindste Concession med bemelte 2de Stæder“. Det tilføjes, at saafremt han senere vil afhænde dette Stykke Jordsmon, skal Regenfus have Forkøbsret dertil. Der tilføjes endvidere paa det Tidspunkt, da Skødet udstedes, at Jeppe Pedersens Kone var død.

Denne sidste Tilføjelse tyder paa, at der er gaet en vis Tid imellem Salget og Skødets Udstædelse, siden Jeppe Pedersens Kone er død i Mellemtiden. Og den første Tilføjelse angaaende Forkøbsretten tyder paa, at dette lidet Vildnis ikke var bebygget, da Salget fandt Sted. Hvor lang Tid, der har været imellem Afhændelsen og Skødeudstædelsen, kan ikke heraf udledes, men Apotheker August Gynther byggede Huset paa det lidet Vildnis og satte sit Navneziffer: A. G. over Døren paa Nordfaçaden, hvor det staar endnu. Salget af „Jægergaarden“ og „Rêverie“ maa have fundet Sted omkring 1750—55, som ogsaa Opførelsen af Bygningen paa „Vildnis“.

Regenfus ejede altsaa begge Gaardene men boede paa „Rêverie“, der formentlig ogsaa var den anseeligste. Den beskrives i et Auktionsudbud i 1762, idet det bekendtgøres at:

„Torsdagen d. 30. Juni førstkomende om Formiddagen mellem 10 „og 12 Slet bliver ved offentlig Auktion syvende og sidste Gang opbudet „og efter de paa Auctionsstedet bekendtgjørede Conditioner absolut bort- „solgt for hvad derfor kand faaes, Hof-Kaaberstikker Sr. Franciscus Michael „Regenfuses tilhørende Gaard, beliggende i Kongens Lyngbye imellem „den saa kaldede Jæger Gaard og Hr. Bluhmes Gaard, bestaaende ud „imod Veyen af tvende Bygninger, Muur- og Bindingsverk 2 Etager høj, „hver af fire Fag; tvende Sidehuse, Muur- og Bindingsverk 1 Etage høj, „det eene paa 5 Fag og en Remise, og det andet 8 Fag lang indretted

„til Stald for 9 Heste, og en Port til Side-Gaarden; en Hovedbygning „til Haven, Muur- og Bindingsverk 12 Fag 1 Etage høy, med en Qvist „paa 5 Fag. Gaarden til Veyen indlukkes med 9 Fag Stakitværk hvorudi „er en Port og tvende Døre. Siide-Gaarden afdelt med 14 Fag Planke- „verk med Port udi, i samme en Vogn-Remise til tvende Vogne, og en „Brønd med Opstander; til Stedet er en Hauge, hvorudi er over 50 gode „Frukt Træer et Lysthuus med runde Piller, og Vandspring bag Lyst- „huuset; til Haven 15 Postamenter med Statuer og Waser, overalt i Væ- „relserne 3 Jern Vind- og 2 Bilægger-Ovne, samt en Camin, med videre „Muur og Nagelfaste Pertinentier. Conditionerne kand forinden Auctionen „faaes til Eftersyn hos Procurator Flindt, boende i Skindergade.“

Ved Dom af 10. Marts 1763 bliver denne vestlige af disse 2 Ejendomme udlagt til Apotheker Gynthers Søn Apotheker Christopher Gynther (og dennes Broder Hans Jacob Gynther) som ufyldstgjort Panthaver (Auct.-Skødet er af 30. Juni 1763, læst 6. Febr. 1764). Gaarden var assureret for 2600 Rdlr., men Vurderingsforretningen havde kun sat den til 1000 Rdlr. Peter Suhr købte den for 900 Rdlr. til Divisionschirurg Kancelliraad Just Henrich Voltelen (Voltelin), som tog Skøde paa Ejendommen d. 12. Juli 1763.

Den anden Ejendom, „Jærgaarden“, blev ligeledes udlagt til Pante- haveren Apotheker Christopher Gynther, og der blev holdt Auktion over Ejendommen d. 11. Maj 1763. Den holdtes i „bemeldte Regenfus’ „iboende og næst ved Jærgaarden beliggende Gaard“ i Lyngby, hvoraf ses, at Regenfus endnu levede. I Auktionsudbudet staar, at Køberen skal tage Fæste paa Gaarden, endvidere, at „Plankeverket som skiller dette „Stæd fra dend liden Hauge Wildnis kaldet vedligeholder og betaler Kiø- „beren.... De 14 Fag fast Plankeverk imod Vesten skal hereffer høre til „dette Stæd, og siden Slaaerne vender ind til dend anden Side...“ skal de vendes til Køberens Side, naar Plankeværket engang skal fornyes. — Assurancesummen var 2000 Rdlr., men Ejendommen blev ved Auktionen tilslaaet Apotheker Gynther for 1600 Rdlr. Skødet er læst d. 12. Dec. 1763.

Paa dette Tidspunkt skilles disse 2 Ejendomme for en Tid, idet den vestlige d. 20. Dec. 1763 (læst 9. April 1764) skødes fra Cancelliraad Voltelin til Ulrich Adolph, Greve af Holstein, hvilket fremgaar af et Pantebrev af 18. Febr. 1765 fra Gren Holstein til Gehejmraadinde Regitze Sophie Scheel paa 1200 Rdlr. mod 1ste Prior. i:

„dend mig tilhørende og af Hr. Cancelliraad Voltesen efter Skiøde „d. 20. December 1763 tilkiøbte Lystgaard som tinglæst den 9. April 1764 „beliggende... ved Kongens Lyngby paa Sorgenfrie Grund imellem dend „saakaldede Jærgaard paa den eene og Hr. Hoff Præsten Hr. Bluhmes „Gaard paa dend anden Side... endogsaa fremdeeles under dette Pandt „skal være begreben og hen høre det mig efter Kongl. allernaadigst for- „undte Donations Brev som en Eiendom til Stædet og liige for min Gaard

„beliggende, med Skov bevoxen Støcke Jord alt efter Høystbemelte Kongl. „allernaadigste Skiøde af 22. Januar 1765“. (Laanet kvitteres og udslettes 9. Decbr. 1765).

„Rêverie“ — („Holsteins Gaard“).

Straks efter Erhvervelsen i 1763 maa Grev Holstein i betydelig Grad have forbedret — muligvis ved Ombygning — Ejendommen, thi medens Assurancen ved Auktionsbudet i 1763 angives til 2000 Rdlr., er det ved Vurdering d. 24. Maj 1764 ansat til 3500 Rdlr. Dette forklarer maaske ogsaa de af Holstein mod Pant i Ejendommen optagne Laan. Vi nævne et ovenfor, men d. 5. Marts 1767 (Læst 16. Marts 1767) udsteder „Ulrich Adolph, Greve af Holsteinbourg“ Panteobligation til Cancelliraad Carl Titzmann i Slesvig paa 1000 Rdlr. mod Pant i 1ste Prioritet i:

„dend mig efter Skiødet af 20. Decbr. 1763 tilhørende Eiendoms „Lystgaard udenfor Kongens Lyngby paa Sorgenfrie Grund beliggende . . . „saavel som det til Gaarden . . . tilhørende Bierg og derpaa værende Skov „og Træer, samt alle andre der paa Stødet befindende store og herlige „Bygninger og Indretninger.“ (Kvitt. 11. Dec. 1768. Udsl. 20. Febr. 1769).

Disse sidste Udtryk kunde ogsaa nok tyde paa, at Ejendommen er sat i god og forsvarlig Stand til Brug for saa fornemme Folk som Grev U. A. v. Holstein og hans levelystne Frue*). Men Ejendommen synes forholdsvis hurtigt at have tabt i Værdi, muligvis paa Grund af Struense tidens Omkalfatring af alle Forhold ved Hoffet, hvorved Sorgenfri gik over i privat Eje ved Grev Desmercières' Køb af dette i 1769. Alle-rede ved Auktionsskødet af 11. Juni 1773 (Læst 24. Okt. 1774) fra Holstein til Captainlieutnant Rasmus Arendrup angives „Rêverie“ at være solgt for 1100 Rdlr. endda det tidligere omtalte Skovbjerg er med i Købet „tilligemed alt hvad som til Fontainen henhører . . . det i Haugen staaende „hvide Marmor Bassin, som hører til Fontainen, og 12 til 14 derværende „hvide Træbilleder,“ aabenbart et kunstigt Springvandsanlæg. Og da Arendrup Aaret efter d. 29. Marts 1774 skøder Ejendommen til Grosserer Jacob Bilsted, er Købesummen kun 1000 Rdlr.

Ved Auktion d. 22. Nov. 1785 (Skøde af 12. Dec., læst d. 19. Dec. 1785) sælger Kancelliraad Bilsted's Bo „Rêverie“ til Enke Elisabeth Christina Berling for 2415 Rdlr., og hun beholdt Ejendommen til sin Død, hvilket fremgaar af følgende Skøde:

(Læst 8. Febr. 1802). Skøde af 1. Febr. 1802.

„Vi undertegnede Hartvig Berling og Carl Christian Berling „som eeneste Arvinger efter vore sal. Forældre, forrige Brygger og Bog- „trykker her i Staden Georg Christopher Berling og hans tilsidst „afdøde Hustrue Elisabeth Christina Berling fød Godiche til- „staaer . . . at vi have solgt og afhændet, ligesom vi i Kraft af dette Skiøde

*) Bekendt for sit Forhold til Grev Brandt.

„sælger og aldeles overdrager fra os og vore Arvinger, til Høyvelbaarne „Hr. Kammerherre Christian Greve af Rantzau og hans Arvinger „et vores sal. Moder, ved Auctions Skiøde af 22. Novbr. 1785 . . . tilhørt „Lyststed eller Gaard med Skovbakke og videre dertil hørende, beliggende „ved Kongens Lyngbye. . . . Herforuden have vi i Kiøbet lade følge og „overladt Hr. Greven, alle Hauge Redskaber, Figurer og Bænke, samt „en Baad. . . . Eiendommen tiltrædes strax undtagen forsaavidt den eene „Pavillon angaaer, hvor Gartneren nu har sin Boepæl, hvilken han frem- „deles vedbliver at bruge og beboe indtil næstkommende Maji Dag, da „han deraf er pligtig at udflytte.“

Købesummen var 6000 Rdlr.

Da Prins Christian Frederik (Chr. 8) i 1805 ved sin Fader Arveprinds Frederiks Død arvede Sorgenfri, købte han „Rêverie“ og udskilte den tidligere omtalte Skovbakke, senere kaldet „Norske Skov“ og lagde denne igen ind under Sorgenfri. Den 11. Juni 1808 skødedes „Rêverie“ til Bagermester i København Johan Gothelf Otto for 2000 Rdlr., der atter ved Skøde af 30. Aug. 1809 (læst $\frac{30}{8}$ 09) solgte den til Sekretær Nicolaj Wesling Mørch for 2500 Rdlr., som igen d. 27. Dec. 1810 skøder den til Captain og Murmester Anthon Christopher Wilcken.

Ved det næste Ejerskifte mærker man, at vi er kommet ind i Pengekrisens Tid, idet Wilcken d. 19. Juni 1811 skøder „Rêverie“ til Jomfrue Jacobine Caroline Holm for 9500 Rdlr., og ved næste Skødeudstedelse d. 13. Marts 1812 fra Jomfrue Holm til Cancelliraad og Cancellikasserer Andreas Pedersen Rønne, er vi oppe paa 13000 Rdlr. d. Courant.

I Juni 1815 (læst 21. Juni 1815) skøder Justitsraad Rønne Ejendommen til Hr. Johan Hendrich Schmahr for 6000 Rbdlr. (Der er nu kommet en hel anden Mønt).

Schmahr er den sidste Ejer af „Rêverie“ som selvstændig Ejendom, idet den ved Schmahrs Auktion d. 6. Juni 1823 sælges til Ejeren af „Wildnis“, Generalmajor og Kammerherre Friederich Caspar Conrad Frieboe, der slog den sammen med sin egen Ejendom. Han har aabenbart kort efter nedrevet Bygningerne, som det ganske sikkert har været hans Hensigt med Købet, idet der i Auktionsbetingelserne siges, at Bygningerne ikke maa nedrives, „før hs. Kgl. Højhed Prinds Christian flytter ind fra Sorgenfri“.

Der omtales i Auktionsbetingelserne, at General Frieboe og Grosrerer Tutein uberettiget skulde have aflukket en Vandaare, hvilket dog senere rettes til en Vandvej, hvad der er mere forklarligt. —

„Jægergaarden“ — „Nøjsomhed“.

Som ovenfor omtalt blev „Jægergaarden“ ved Auktion d. 11. Maj 1763 udlagt til ufyldstgjort Panthaver Apotheker Christopher Gynther for 1600 Rdlr., og denne faar d. 30. Okt. 1763 Fæstebrev paa Ejendommen, udstædt af Fyrstinden af Ostriesland, som paa dette Tidspunkt er Indehaver af „Sorgenfri“.

Derefter erhverves Gaarden ved Skøde fra Apotheker Gynther af 25. Nov. 1768 af Hr. Resewitz, Præsten ved den tyske Menighed i København, i hvilket Skøde den omtales som „een mig tilhørende i Lyngbye „imellem Hands Høygrevelige Excellence von Holstens Gaard paa „den eene og Garveren Sr. Kønsbergs Gaard paa dend anden Siide „beliggende Gaard Jægergaard kaldet med dertil hørende Hauger og „Pladser samt Vognskuur eller Stald“. — Købesum: 900 Rdlr.

Pastor F. G. Resewitz udtrykker sin Glæde over at have erhvervet denne Ejendom i et Brev af 4. Marts 1769 til Digteren Gerstenberg, som Dr. phil. Bobè har fundet i Gleimstiftes Arkiv i Halberstadt. Gerstenberg har rimeligvis videresendt det til Gleim. Jeg fremsætter et Udtog af Brevet i Oversættelse:

„Jeg har købt et lille Landstæd, som rigtig er lavet til, at Gleim „kan drikke Foraarsdufte og med dem Begejstring i fulde Drag. Fra „Huset træder De strax ind i en lille Skov, som fortsætter sig i Busk- „væxter og Enge og til venstre begrænset af en stor Sø, som med sine „grønne Øer og Buskvæxter frembyder den skønneste Udsigt af Verden. „Skarer af Svaner svømmer paa den eller flagrer over den, og (som „Folk, der har bedre Øjne end jeg, forsikrer mig) der rider og kogler „Kærlighedsguder paa Svanerne og plasker i Vandet og jager hverandre „om imellem Buskene, kun jeg arme svagsynede ser ingen Kærligheds- „guder, jeg ser kun Svaner.“

Den 17. og 26. Maj 1769 erhverver han Fæstebrev paa Ejendommen af Jean Henry Desmercières, som da ejede Sorgenfri. Jeg fremsætter dette nedenfor, fordi det giver en Del Oplysninger om Størrelseforhold etc.:

(Læst d. 19. Sept. 1804) Fæstebrev af 17. Maj 1769.

„Jeg J. H. Desmercières... stæder og fester herved til velædle „og velærværdige Hr. Friederich Gabriel Resewitz den paa Sor- „genfrie Grund beliggende fra Hr. Apotheker Gynther sig tilforhandlede „saakaldede Jægergaard som har i Breede ved Sønder, imod Hr. Køns- „bergs Stakitværk 43 Alen, fra bemeldte Stakitværk imod Østen til den „gamle Landevei 85½ Alen, fra Vildnis til Hr. Greve af Holsteins Gaard, „Reverie kaldet, i Norden 66 Alen og i Vesten fra Hr. Kønsbergs „Stakitværk til den gamle Landevei ved Hr. Greve af Holsteins Plads „97½ Alen. Jeg bevilger tillige Hr. Pastor Resewitz, i Fald han eller „Efterkommere med Bygninger skulde foretage en Forandring, da samme

„i Længden fra Wildnis til Reverie i liige Linie med det for Wildnis Huus „befindlige Stakitværk og Porten for Bemeldte Reverie at forflytte, eller, „naar han vil, Grunden saavidt at indhegne...“.

Han betalte 8 Rdlr. for Fæstet med 2 Rdlr. aarlig Afgift til Sorgenfri.

I en tilhørende Deklaration af 26. Maj 1769 staar:

„Det tillades Hr. Pastor Resewitz for at vinde mere Plads og dog „konservere Symmetrien Stakitværket for Jægergaarden... at lade frem- „sætte imod Norden, at imellem dens Port midt for Gaarden og den nu- „værende Vei her ikkun bliver tre fuldkomne Alen til Fodgængeres Be- „kvemmelighed. Dog maa til begge Sider dette Stakitværk indrettes, at „bemeldte Vei paa den Østre Side bliver i det mindste i samme Distance „og paa den snævre venstre Side aldeles fire. Saa maa ei heller Byg- „ningen, naar dermed skulde foretages en Forandring videre end i fore- „staaende Fæstebrev er omtalt forflyttes.“

Den 2. Juli 1773 (læst 19. Juli 1773) skøder Resewitz Jæger- gaarden til Justitsraad Just Henrich Voltelin for 750 Rdlr. Fæste- brevet fra Desmercières er af 5. Okt. 1773. (Læst ¹⁹/₉, 1804).

Gaarden gik ved Justitsraad Voltelins Død over til hans Søn af samme Navn, og denne udstæder d. 11. Sept. 1804 følgende Skøde til Urtekræmmer Lauritz Biørn Olivarius:

(Læst 19. Sept. 1804). Skøde af 11. Sept. 1804.

„Jeg Just Hendrich Voltelin, Hans Kongelige Majestæts Be- „stalter virkelige Kancelliraad og Amtmand i Kiøbenhavn gjør hermed „vitterlig — med min kjære Hustrues Villie — at have solgt, skiødet og „afhændet... til Hr. Lauritz Biørn Olivarius, Borger og Urtekræm- „mer her i Staden, een mig efter min Fader afgn. Etatsraad Just Hend- „rich Voltelin tilhørende ved Lyngbye paa Kiøbenhavns Amt... paa „Sorgenfri Grund beliggende Gaard, Jægergaarden kaldet, imellem Hr. „Kammerherre Grev Rantzows Gaard paa den eene og Hr. Ritmester „Friboes Gaard paa den anden Side med tilhørende Gaards Plads samt „Vognskuur og Stald, saaledes som det nu er indhegnet, og af Bygninger „og Begreber indrettet, i den Stand som samme Ejendom pro tempore „befindes udi...“.

Ejendommen var assureret for 3240 Rdlr. — Købesummen var 1800 Rdlr.

Ifg. Skøde af 18. Januar 1808 faar Frøken Lovise Brown „Jæger- gaarden“ for 1356 Rdlr. D. courant, hvilket fremgaar af en Købekontrakt og Skøde af 13. Marts 1812 (læst 15. Marts 1812), hvorved Ejendommen gaar videre fra hende. Den lyder saaledes:

„Jeg underskrevn Frøken Lovise Brown... tilstaar herved at have „solgt ligesom jeg herved til Doctor Medicinæ Randrup i Lyngbye sælger „skiøder og afhænder en mig tilhørende ved bemeldte Lyngbye... be-

„liggende Gaard hidtil Jægergaarden nu Nøjsomhed kaldet... ifg. Skiøde „af 18. Januar 1808 samt ældre Skiøder...“.

Det ses heraf, at hun har omdøbt „Jægergaarden“ til at hedde „Nøjsomhed“ (et andet Sted kaldes den forresten „Nøjsomlund“, men det er vel en Skrivefejl).

„Doctor og Hospitalslæge i Lyngbye“ Hans Michael Randrup sælger iflg. Købekontrakt og Skøde af 27. Febr. 1814 (læst 9. Marts 1814) samme Ejendom til D'hr. Slotsforvalter Hans Peter Schaumann og Kongelig Fuldmægtig Simon Gotfried Loumann paa „Sorgenfri“, saaledes som det nu findes indhegnet og „bebyggt“. Købesum: 2583 Rbdl. 2 Mark Sølv Værdi (i Navne Værdi 4843 Rbdl. 4 Mark 8 Skilling).

Disse skøder 4. Nov. 1820 „forhen Jægergaarden, nu Nøjsomhed kaldet, til Silke og Klædekræmmer Jacob Borup i Kiøbenhavn...“ for 3400 Rbdl. Sølv, som atter skøder Ejendommen d. 9. Juli 1831 til Hr. Skomagermester William George for 3100 Rbdl. Sølv, men den blev atter ved „Forlig og Execution“ af 23. April 1833 overdraget til Borup, uvist af hvilken Grund.

Den 21. Juni 1833 købte Generalmajor von Friboe Ejendommen ved Auktion, og da slog dens Skæbnetime, idet den blev nedrevet og Jorden lagt ind under Ejendommen „Friboeshvile“. —

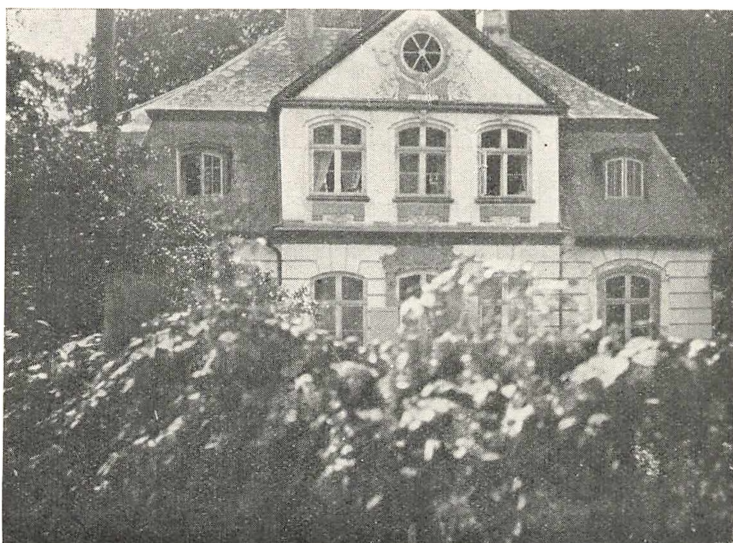
„Vildnis“ — „Friboeshvile“.

Som vi saa under Omtalen af „Rêverie“ og „Jægergaarden“ forbeholdt Hofapotheker August Gynther sig, da han solgte disse Ejendomme til Hofkobberstikker Regenfus omkring Aar 1750 (Skøde af 31. Okt. 1755), „den liden Hauge, Vildnis kaldet, imellem Hr. Etatsraad „van Horchens Hauge og „Jægergaarden“, der icke haver mindste „Concession med bemeldte tvende Stæder“, og vi erindrere, at han ved dette Salg gav Køberen Forkøbsret dertil, saafremt han senere vilde afhænde „dette Stykke Jordsmon“. Det er altsaa udelukket, at denne lille Plet dengang var bebygget. Men nu opførte han omkring 1750—55 den smukke Ejendom, som endnu ligger ved Nedgangen fra Kongevejen til Prinsessestien (Hovedgaden Nr. 2), og som henimod et Aarhundrede senere fik Navnet: „Friboeshvile“, da Generalmajor Friederich Caspar Conrad Friboe og hans Frue højsattes i den til Haven hørende Skovbakke ca. 1835.

August Gynther satte sit Navnetræk: A. G. over Hoveddøren paa Nordfacaden, og ved hans Død gik „Vildnis“ over til hans 2 Sønner Apotheker Christopher Gynther og hans Broder Sr. Johan Jacob Gynther. Iflg. Auktionssøde sælger disse d. 23. Maj 1765 „een dem tilhørende og næst ved den saakaldede Jægergaard ved Kongens Lyng-

„bye . . . beliggende Lyst Stæd Vildnis kaldet . . .“ til Garveren Nils Kiønsberg for 1218 Rdlr. Som vi saa, havde Nils Kiønsberg allerede d. 25. April 1764 ved Auktion erhvervet sig Ejendommen „Sneglebakken“ („Hollandia“); foruden nogle andre Jorderhvervelser, som kom til senere, lagde han nu den til „Sneglebakken“ tilkøbte Skovbakke og Eng sammen med Ejendommen „Vildnis“, idet „Sneglebakken“ ved Auktion d. 5. April 1782 tilskødes „Friderich Christian Bentzen, „Kongl. Mays. Capitain ved Kongens Regiment“ og Amtschirurgus Meschevitz.

Ved Auktionsskøde af 30. Nov. 1782 tilskødes „Vildnis“ Agent Andreas Bodenhoff, hvis Søn Tømmerhandler Andreas Bodenhoff

d. 11. Sept. 1795 tilskøder sin Søster Fru Giertrud Cathrine Friboe og hendes Mand Ritmester Friderich Caspar Conrad Friboe „en mig tilhørende og ved Kongens Lyngbye beliggende Lystgaard med alle „dertil hørende Bygninger og Indretninger og den dertil lagte Eng og „Skovbakke“ for 4000 Rdlr.

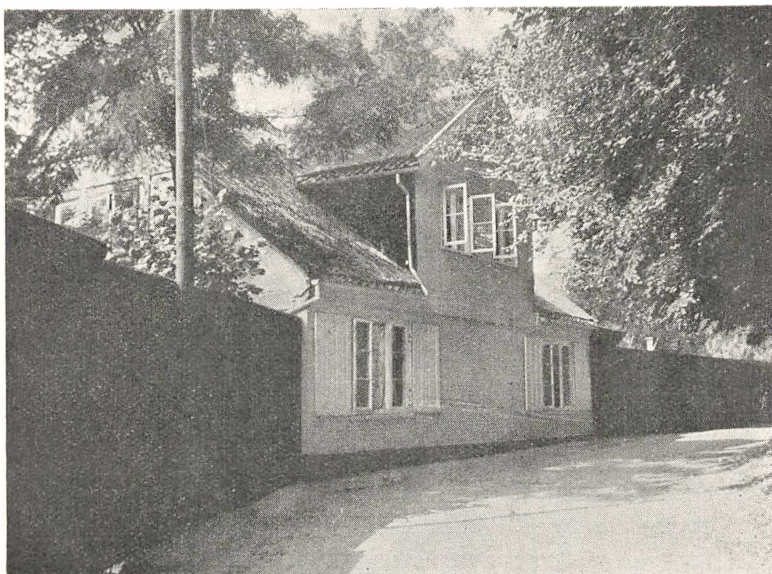
Vi har tidligere set, hvorledes General Friboe efterhaanden samler de hosliggende Ejendomme sammen, idet han ved Schmahrs Auktion d. 6. Juni 1823 køber „Rêverie“, og af Silke- og Klædehandler Jacob Borup ved Auktion den 21. Juni 1833 køber „Jærgaarden“ eller, som den nu kaldtes, „Nøjsomhed“.

Ved General Friboes og hans Hustrus Død midt i Trediveerne af det 19de Aarhundrede gik „Friboeshvile“ over til hans Søstersøn Ritmester Funch som Fideicommis, hvis Søn Løjtnant Funch havde Ejendommen til sin Død 1906. Som Fideicommis gik Ejendommen over til hans eneste Søn, Ingeniør cand. polyt. Christian Funch, der fik Fideicommisset af-

løst. Ved hans Bortrejse til Ny-Zeeland i Aaret 1927 overgik Ejendommen til hans Søster og hendes Mand, Kontorchef i Nationalbanken G. Bruhn.

„Fuglsang“ — (tidligere: „Fiskerhuset“).

Den 26. Okt. 1745 (Skøde af 2. Juni 1746) sælger Hans Nicolaj Nissen til Friederich Monrad, Sognepræst for Aagerup og Kirkerup:

„Et af mig opbyggt Sted ved Lyngbye paa Sorgenfri Grund . . . med Vaanings Huus og Stald og Hauge“ for 1600 Rdlr.

Som det fremgaar af en senere Panteforskrivning af 8. Nov. 1833 kaldtes Huset: „Fiskerhuset“ og Navnet „Fuglsang“ stammer rimeligvis fra Grosserer Müffelmanns Tid (se nedenfor).

Pastor Fr. Monrad ejede Stedet til sin Død, og hans Enke sælger det i 1761 for 1200 Rdlr. Skødet er af 4. Maj 1761 (læst 25. April 1804) og lyder saaledes:

„Jeg underskrevne Anna Cathrina Sal. Hr. Friederich Monrads Sognepræst for Aagerup og Kirkerup Menigheder hans efterladte „Enke kiender og herved tilstaaer . . . at have solgt og afhændet . . . til „Høyædle og Høyærværdige Hr. Hof Prædikant Magister Christopher „Bluhme og hans Arvinger . . . det mig tilhørende ved Lyngbye paa „Sorgenfrie Grund . . . beliggende Eiendoms Gaard . . . med alle derpaa „staaende og sig befindende Huuse og Bygninger, de udi Værelserne

„værende 4 Jernkakkelovne, en indmuuret Kaaberkiedel 1 Td. stor, alle „udi Værelserne værende Betrækker og øvrige Indretninger med alle „Muur og nagelfaste Pertinentier, Haugen med deri staaende Lysthuus, „Frugtræer, Gevæxter og de til Haugen hørende Redskaber“.

Der staar i Skødet, at Monrad „videre haver tilbygt og forbedret det“.

Fra Bluhme gaar Ejendommen til Etatsraad Lorentz Angul Meincke, idet denne faar Skøde af 1. Dec. 1791 (læst 25. April 1804), som atter den 23. April 1804 (læst 25. April 1804) skøder den til Faktor Pingel. Skødet lyder saaledes:

„Jeg underskrevne Lorentz Angel Meincke, Etatsraad Com- „mitteret og Stempelpapirsforvalter tilstaar ... at have solgt ... til Hr. „Faktor Johann Christian Pingel ... den mig ved Skiøde af 1. „Decemb. 1791 tilhørende og ved Lyngbye paa Sorgenfrie Grund ... be- „liggende Gaard, med alle den tilhørende og der forefindende Huuse og „Bygninger, de udi Værelserne værende 2de Kakkelovne ... den Gaarden „vedliggende og tilhørende Hauge, med de i samme staaende Lysthuuse „og Træer som den derved værende Bøge Skov, hvilken Gaard ... er „forsikret i Brandkassen for 5330 Rdl. og hvoraf svares aarlig Afgift til „Sorgenfrey 3 Rdl. ...“. Købesummen var 4500 Rdlr. Ejendommen til- trædes 27. April 1804.

Af disse Beskrivelser ser man, hvorledes de forskellige Ejere efter- haanden forbedrer og forøger den. Først tales der om et Vaaningshus og Stald og et Lysthus i Haven, senere om Bygninger eller Huse og flere Lysthuse i Haven.

Efter Generalkonsul Johann Christian Pingels Død sælger hans Enke Charlotte f. Klein Ejendommen ved Auktion d. 27. Marts 1809 til Bogholder Hermann Christian Müffelmann, hvis Skøde er af 6. Juni 1809 (læst 14. Juni 1809) for 5010 Rdlr. Aaret efter d. 6. Juli 1810, fødtes her hans i Litteraturen meget omtalte Datter Alvilde Müffelmann, som i sit 15de Aar fik Digteren Christian Winther til Lærer. Hun kom i en Aarrække til at spille en Rolle i hans Liv og Digting („Vandring og Opdagelse“, „Alfens Brud“, og flere andre Digte), men noget Kærlighedsforhold har der aldrig været dem imellem, højst fra hans Side et stærkt Sværmeri, der dog vel nok har haft en noget dybere Baggrund, hvis man skal slutte fra hans Breve til hende, men fra hendes Side næppe er naaet til mere end virkeligt Venskab, maaske iblandet noget Ungpigekoketteri.

Christian Winther boede som Huslærer for Grosserer Müffelmanns Børn fra 1825—30 hvert Aar paa „Fuglsang“, og Prins Christian Frederik (Chr. 8.) kom ofte til The om Aftenen for at høre Chr. Winther læse sine Digte op.

Grosserer Müffelmanns Hustru, Augusta, var født Tutein og Datterdatter af den tidligere omtalte Grosserer Peter Tutein, hvis Datter Pauline, der var gift med en Fætter til hendes Far, som iøvrigt

ogsaa hed Peter, ejede og beboede Familieejendommen „Sneglebakken“ („Hollandia“) til deres Død 1827. Paa den Tid, Christian Winther var i Lyngby, havde Peter Tutein den anden altsaa endnu Ejendommen, og da han var Fader til Grosserer Müffelmanns Hustru, kom Familierne ofte sammen, hvilket blandt andet gav Chr. Winther Anledning til i sine Digte at omtale den af Peter Tutein d. 1ste i Aaret 1792 paa sin Ejendom byggede Pavillon, som nu staar i Haven ved „Lyngbyhus“ (se under „Sneglebakken“).

Den 8. Nov. 1833 (læst 13. Nov. 1833) optager Müffelmann Laan i Ejendommen, hvilket fremgaar af følgende Forskrivning:

„Jeg underskrevne Hermann Christian Müffelmann Borger „og Grosserer heri Staden, tilstaaer ved denne min Panteforskrivning at „jeg af Hr, Mægler A. J. Adler har oppebaaret et Laan af Rbd. 2400 „rede Sølv . . . mod 1ste Prioritet i mit tilhørende Lyststed forhen Fisker- „huset kaldet, beliggende paa Sorgenfri Grund . . . bestaaende af trende „Bygninger af Muur og Bindingsværk med tilhørende af Muur og nagel- „faste Ting samt tilhørende Hauge . . .“. Bygningerne var assureret for 8480 Rbd. i Landets almindelige Bradkasse (Udsl. 13. Nov. 1844: 1000 Rbd. — Udsl. helt 18. Juni 1845).

Af dette Dokument faar vi altsaa Oplysning om, at Ejendommen tidligere har heddet „Fiskerhuset“.

Endvidere ses af samme Panteforskrivning, at der er trende Bygninger, hvilket kunde tyde paa, at det er Müffelmann, som har opført det vestligste og yngste af disse, som endnu ligger paa Ejendommen, og paa hvilket er anbragt Navnet: „Fuglsang“. Ogsaa Navnet maa, som tidligere antydet stamme fra hans Tid. Og Optagelsen af det ovenfor omtalte Laan og den betydelige Forhøjelse af Assurancen giver os jo næsten Vished for, at han er Bygherren.

Iflg. Tinglæsning af 16. Januar 1839 udstæder H. C. Müffelmann en Obligation til Banken for Hæftelsen paa Bygningen Nr. 184 i Lyngby paa 511 Rbd. 19 Skilling.

Fra Müffelmann gik Ejendommen til Chr. 8 den 29. April 1845. (Skødet læst 18. Juni 1845).

„Jeg underskrevne Grosserer Hermann Christian Müffelmann „Bogholder ved Kiøbenhavns Brandforsikring tilstaaer herved fra mig og „Arvinger at have solgt og overdraget . . . til Hans Majestæt vor aller- „naadigste Konge det mig ifølge Skiøde 14. Juni 1809 hidtil tilhørende „Lyststed beliggende ved Lyngbye paa Sorgenfrie Grund . . . og med samt- „lige dertil hørende Bygninger, Lysthuse og andre Anlæg samt de paa „Grunden staaende Træer og Buskvæxter . . . Hauge Inventar og Red- „skaber samt Haugebænke . . . for 4000 Rbd. — Grunden er Fæstegrund „under Sorgenfrie. Et Stk. af Haugen omtrent 450 Kvadrat Al. er ved „Strøm Interessenternes Tilladelse indtaget fra Lyngbye Søe under ud- „trykkelig Betingelse, at Eieren af det i nævnte Skiøde ommeldte Lyst-

„sted ved den af Strøm Interessenterne givne Tilladelse ei erhverver
„anden Rettighed end netop den at benytte dette Stk. Jord, at han derfor
„er uberettiget til at klage saafremt samme ved højt Vande skulle sættes
„under Vand alt saaledes som findes tilført Strøm Interessenternes Pro-
„tokol under 29. Decb. 1818.“

Jeg formoder, at disse 450 Kvadrat Al. er en Del af den vestligste Side af Ejendommen opslemmet fra Søen i Tidens Løb, og at dette Stykke kom til at høre med til den Del af Ejendommen, hvorpaa han saa senere, formentlig omkring 1833, opfører den vestligste af Bygningerne paa Ejendommen, og paa hvis Nordfacade han lod sætte Navnet: „Fuglsang“. —

INDHOLD

	Side
J. A. C. Rastrup:	
Byggeforhold i Lyngby-Taarbæk Kommune efter 1870.	137
B. F. Rønne:	
Regnskab for Lyngbye Sogns Fattig-Væsen.	161
Johan Lemche:	
Under „Sorgenfris“ Enemærker.	193

